

KIRKKO & KOTI

**Pop up -diakonia-
auto ja -kahvila**

➤ 4 ja 6

**Koko perheen satu
Veden suvusta**

➤ 10

**Kesäliitteessä
menovinkit
lähelläsi**

kirkkojakoti.fi

”Etsin körttijuuriani”

Laura Malmivaara

➤ 9

Kirkko mukana SuomiAreenassa

Kirkko on Porissa 10.–14.7. järjestettävän SuomiAreenan pääyhteistyökumppani valtioneuvoston kanslian Suomi100 -hankkeen kanssa.

Viisisataavuotiasta reformaatiota ja satavuotiaista Suomea muistetaan SuomiAreenassa ratkaisukeskeisesti ja tulevaisuuteen katsoen: Poriin pystytetään Muutosterassi, jossa kirkon työntekijä on tavattavissa ympäri vuorokauden koko SuomiAreenan ajan.

Muutosterassilla jokainen voi istuttaa muutostoiveensa ja antaa ideansa, jolla Suomea kehitetään entistäkin paremmaksi. Aloitteisiin etsitään ratkaisuja asiantuntijoiden ja päättäjien kanssa. Muutostoiveiden teemoista keskustellaan SuomiAreenan aikana esimerkiksi joka ilta yhden ministerin ja yhden piispan voimin. Porissa on mukana

kaikkiaan kahdeksan piispaa.

Muutosterassin lisäksi kirkko järjestää kaksi paneelia, joissa keskustellaan uskontojen yhteistyöstä ja nykyajan luterilaisuudesta. Maanantaina 10.7. kirkko järjestää uskontoaiheisen paneelin *Rauha, rasismi, radikalisoituminen – uskontojen rooli yhteiskunnassa?* Globalisoidussa maailmassa aikaisemmin etäiseltäkin tuntuneet tapahtumat heijastuvat nykyään Suomeen ja herää kysymys, tuovatko uskonnot turvaa vai turvallisuushakaa.

Suomalainen luterilaisuus on keskiössä keskiviikon 12.7. paneelissa, jossa pohditaan sitä, miten luterilaiset arvot näkyvät tämän

SuomiAreena on suosittu kesätapahtuma, joka tänä vuonna etsii muutostoiveita.

päivän Suomessa ja millaista reformaatiota tarvitaan juuri nyt.

Luvassa on myös muun muassa piispojen iltahetket, *John the Baptist* -oratoriokonsertti, virsi- ja viini-ilta, koko perheen liikuntatapahtuma ja *Tour de Armo* -pyhiinvaelluspyöräily. Kirkon järjestöt esittäytyvät yhteisessä teltassa Kansalaistorilla.

"Kirkon mukanaolo SuomiAreenalla on

luontevaa, koska uskonto on monella tapaa osa ihmisten todellisuutta – ei omalla aidatulla alueellaan, vaan ihmisten kesellä. Se haastaa, osallistuu, kysyy enemmän kuin vastaa ja tuo oman perspektiivinsä asioihin", toteaa arkkipiispa **Kari Mäkinen**.

Ohjelmaan voi tutustua osoitteessa evl.fi/suomiareena.

PYSÄKILLÄ

Humala höykyttää aivoja

Alkoholi ei ole aivojen ystävä. Kaikkein vähiten se on sitä nuorten aivoille. Tästä on saatu uusia viitteitä Itä-Suomen yliopiston ja KYSin yhteisessä tutkimuksessa.

Uuden alkoholilain sorvaaminen on ollut työn alla pitkään. Hiljattain lain eteneminen tyssäsi hallituspuolueiden eripuraan. Mikäli laki toteutuu alkuperäisessä muodossaan, merkitsee se muun muassa 5,5 % vahvuisten juomien ja niin sanottujen limuviinien päättymistä ruokakauppojen hyllyille. Samalla näiden juomien hinta mahdollisesti myös alenisi.

"Ei se kyllä kansanterveyttä edistä millään tavalla", radiologian alan tohtorikoulutettava, *Nuoret ja alkoholi* -tutkimusprojektin jäsen **Noora Heikkinen** toteaa.

Muutoksia aivoissa

Nuoret ja alkoholi -tutkimus käynnistettiin jo kymmenisen vuotta sitten. Tuolloin noin 4000 nuorta vastasi kyselyyn, joka koski heidän vapaa-ajan viettoaan, alkoholinkäyttöään ja psyykkistä hyvinvointiaan. Osallistujat olivat keskimäärin 15-vuotiaita.

Sittemmin tutkimus on saanut jatkoa ja siihen on otettu mukaan muun muassa aivojen kuvantamista.

"Osa aikoinaan kyselyyn vastanneista nuorista antoi luvan, että heihin voi olla myöhemmin yhteydessä tutkimukseen liittyen", Heikkinen kertoo.

"Heistä on valikoitunut 80 hengen joukko, joista puolet on ilmoittanut käyttävänsä alkoholia noin 6–7 annosta joka toinen viikonloppu ja puolet vastaavasti ei käyttä lainkaan alkoholia tai käyttää sitä erittäin vähän."

Tälle joukolle on tehty aivojen kuvantamisia, joista on voitu havaita muutoksia tietyissä aivojen osissa.

"Runsaammin juovilla nuorilla aivojen etuotsalohkossa ja pihtipoimussa havaittiin harmaan aineen vähenemistä. Myös aivosäärekeessä näkyi solutuhhoa."

Krapula on stressitila

Heikkisen mukaan etuotsalohko ja pihtipoimu ovat mukana käytöskontrollin hallinnassa. Aivosäärekeen toiminnan puolestaan arvellaan vaikuttavan riippuvuuskien syntymiseen.

"Tutkimustuloksista ei voi vielä suoraan vetää johtopäätöksiä, että aivomuutokset vaikuttavat nuoren käyttäytymiseen ja aiheuttavat hänelle riippuvuuden. Tarvitsemme lisävalaistusta asiaan."

"Aikaisemmat tutkimukset kuitenkin antavat viitteitä, että mitä nuorempana juomisen aloittaa, sitä helpommin siihen kehittyy riippuvuus."

Alkoholinkäytön suhteen nuoret ovat vaaravyöhykkeessä nimenomaan siksi, että heidän elimistönsä on vielä kehitysvaiheessa.

"Esimerkiksi aivot kehittyvät 25-vuotiaaksi saakka. Jos siihen ikään mennessä on jo vuosikausien ajan käyttänyt runsaahkoasti alkoholia, ei se voi olla vaikuttamatta aivoterveysteen."

"Lisäksi nuoruudessa on tyypillistä, että alkoholia käytetään humalahakuisesti eikä tissutellen. Juuri humalat, ja erityisesti nii-

Nuoruudessa on tyypillistä humalahakuinen juominen

tä seuraavat krapulat ovat myrkyä aivoille. Krapula on stressitila, joka vaurioittaa aivoja", Heikkinen tähdentää.

Ei turvallista rajaa

Aikuisille määriteltyjä alkoholin kohtuukäytön rajoja on hiljattain tiukennettu.

"Nuorille turvallisia rajoja ei voida määritellä ollenkaan. Emme tiedä, miten jo pienienkin annosten säännöllinen nauttiminen vaikuttaa kehittyvään elimistöön."

Pahimmassa tapauksessa nuorena aloitettu humalahakuinen juominen voi aikuisiässä vaikuttaa heikentävästi esimerkiksi muistiin, mielialaan ja kognitiivisiin kykyihin.

Onko nuoruusvuosien kannikokeilujen jälkeen peli sitten lopullisesti menetetty mitä tulee aivoterveysteen?

"Ei välttämättä. Jos nuori lopettaa juomisen, voivat jo kehittyneet aivomuutokset ainakin joiltakin osin korjautua. Tämän selvit-

KUUKAUDEN VALINNAT

1,5 %

Kuopion ev.lut. seurakuntien yhteinen kirkkova-
tuusto hyväksyi 13.6.2017 kokouksessaan vuoden 2018
tuloveroprosentin säilymisen ennallaan eli 1,5 %:ssa.

8000

Kirkon mediasäätiö jakoi tuotantotukia 135 500
euroa 17 elokuva-, TV-sarja- tai dokumenttihankeelle.
Siilinjärven seurakunnan kappalainen, ohjaaja ja
tuottaja Satu Väätäinen sai tukea 8000 euroa Martti
ja minä -TV-dokumenttia varten. Martti Lutherin
tietä ja jälkiä nykykulttuurissa kuvaavassa dokumen-
tissa oppaana kulkee piispa Jari Jolkkonen.

49 299

Kesää vietti seurakuntien leireillä viime vuonna
49 299 kouluikäistä tyttöä ja poikaa.

”Yle Asian ja Kirkon tiedotuskeskuksen yhdessä
tuottama ja Yle TV1:ssä esitetty Pisara-ohjelma
voitti palkinnon innovatiivisesta ohjelmasta
Euroopan uskonnollisten tv-ohjelmien festivaalilla Pa-
riisissa 14.–17.6.2017. Taidegraafikko-keramikko **Eliisa
Isoniemi** puhui Jumalasta valona, jolla on myös varjo.
Ohjaus **Ilona Ikonen** Kuvaus **Jari Pussisen**, tuottajina
toimivat **Kimmo Saares** ja **Ari Meriläinen**.

”Suomen evankelis-luterilainen kirkko ja Tu-
run kaupunki osallistuvat 1.–3.7. reforma-
tion maailmannäyttelyyn Wittenbergissä
Saksassa. Saksan evankelinen kirkko kutsuu yhteen
kirkkoja ja kristillisiä järjestöjä, kulttuurialojen toi-
mijoita, eurooppalaisia reformaatiokaupunkeja ja
kansainvälisiä organisaatioita. Reformaation erityi-
nen pohjoinen vaikutushistoria ja sen jäljet suoma-
laisessa kulttuurissa ja yhteiskunnassa ovat esillä.

”WeFood torjuu ruokahävikkiä. Kirkon Ulko-
maanapu kerää varoja hävikkiruokaa myy-
vän kaupan perustamiseksi virtuaalisella
'osakeannilla'. Tuotolla autetaan kehitysmaita. Hanki
WeFood-virtuaaliosake ja tekstaa WEFOD nume-
roon 16499. Viestin hinta on 15 euroa. WeFoodin vir-
tuaaliosakkaana tuet sekä Suomen ensimmäisen hä-
vikkiruokakaupan perustamista että Kirkon Ulko-
maavanun kehitysyhteistyötä.

”Tutkimusprojektin

piteissa on nyt noussut
kiinnostuksen kohteeksi
se, voisiko verestä löytyä
biomarkkereita, jotka ker-
toisivat tuhoista aivoissa”,
Noora Heikkinen selvittää.

tämiseen tarvitsemme kuitenkin pitkäaikai-
sempia tutkimuksia.”

Korkin kiinni pistäminen ei ole huo-
no idea aikuisillekaan. Äskettäin julkaistun
englantilaistutkimuksen mukaan alkoholi-
n säännöllinen käyttö vaurioittaa aivoja,
vaikka annosten määrä pysyisi kohtuullisiksi
määritellyissä rajoissa.

”Kyseessä on iso ja pitkäaikainen tutki-
mus, joten pitäisin sen tulosta merkittävä-
nä”, Heikkinen arvioi.

Asenneilmasto muuttunut

Ei niin huonoa, ettei jotain hyvääkin.
Tilastojen mukaan nuorten alkoholinkäyt-
tö näyttää olevan laskusuunnassa Suo-
messä.

”Viidessätoista vuodessa nuorison juo-
minen on vähentynyt siten, että kun aikai-
semmin noin 20–25 prosenttia 14–18-vuoti-
aista nuorista ilmoitti juovansa itsensä sään-
nöllisesti humalaan, niin nykyään näin tekee
enää 11 prosenttia.”

”Vaikuttaa siltä, että asenneilmasto on
muuttunut. Kännissä heilumista ei pidetä
enää kovin tavoiteltavana juttuna nuorten
keskuudessa.”

Siksi Heikkinen ei erityisemmin liputa
mahdollisen uuden alkoholilain toteutumisen
puolesta.

”Jos alkoholin saatavuus paranee ja ehkä
hintakin tippuu, niin ei se mitä todennäköi-
simmin juomista ainakaan vähennä.”

”Uuden lain suhteen mennään talous
edellä. Terveystieteiden ammattilaisten
mielestä se ei kuitenkaan ole oikea keino ta-
louden elvyttämiseen, sillä alkoholilain uu-
distus toisi tullessaan kasvavat sairaanhoi-
tokulut.”

PÄÄKIRJOITUS

Kirkkoon on rantautunut
pop up -aalto

Pop up -virsilaulu, pop up -pariterapia, pop up
-juhannushäät, pop up -diakonia-auto, pop
up -kahvila... Pop up tarkoittaa väliaikaista
toimintaa.

Pastori **Jan Ahonen** oli kirjoittanut haus-
kasti 11.9.2016 Kotimaan uutisessa, että ”Pop up
on kirkon tuorein herätysliike. Herätysliikkeiden inno-
vaatiot synnyttivät aikanaan kirkkoon erilaisia toi-
mintamuotoja, jotka nykyään tunnetaan seurakuntien
tavoittavana perustyönä. Tätä samaa tehtävää suoritta-
vat nykyisin pop upit. Pop up -tapahtumien tavoitteena
on luoda laadukkaita kohtaamisia kirkon kanssa. Jos-
kus mennään jopa kirkollisen mukavuusalueen ulko-
puolelle. Pop up -tapahtumat ovat kohentaneet mieliku-
vaa kirkosta viimeisten vuosien aikana merkittävästi. Ja
mikä tärkeintä, niiden kautta kirkko on tullut ihmisille
entistä läheisemmäksi.”

Minulla oli ilo olla mukana seuraamassa Männistön seu-
rakunnan pop up -kesäkahvilan rakentamista ja toimin-
taa. Siinä yhdistyi monta hyvää asiaa. Nuoret saivat har-
joitella rakentamista, alueen asukastuvat osallistuivat
innolla nimen suunnitteluun ja seurakuntalaiset toimivat
vapaaehtoisina kahvilassa. Kävijät ovat olleet tyytyväisiä.
He kiittelivät kirkosta saamaansa apua ja tukea. Kahvila
houkutteli paikalle myös satunnaisia ohikulkijoita. Toi-
von, että erilaiset pop up -tapahtumat rohkaisivat ihmi-
siä tulemaan mukaan kirkon toimintaan.

Valitettavasti kaikki eivät
koe saavansa kirkosta kai-
paamaansa apua ja tukea.
Aina kohtaamiset eivät ole
onnistuneita. Voi olla käy-
tännön esteitä osallistua
tapahtumiin, vaikka itse
haluaisi.

Lehtemme viime nume-
rossa oli **Kari Kuulan** kir-
joittama teksti toivosta. Toi-

mitukseemme tuli nimetön kirje, jossa kirjoittaja pohti
aihetta. Hän koki, että ”masentuneilla pitkäaikaistyöt-
tömillä ei ole tulevaisuutta ja se ei ole valinnainen asia.
Ei oikein jaksa mitään, kun on häpeä ja paha olo koko
ajan päällä.”

Silloin kun huolet kasvavat liian isoiksi, voi ottaa
yhteyttä luottamuksellisesti seurakunnan työntekijöi-
hin. Papit, diakoniatyöntekijät, nuorisotyönohjaajat ja
koulutetut vapaaehtoistyöntekijät kuuntelevat ja autta-
vat ongelmassa.

Myös Kirkon puhelin- ja verkkoauttamisen palve-
lut ovat avoinna läpi kesän arkena ja pyhäpäivinä. Palve-
leva puhelin päivystää joka ilta klo 18 alkaen numerossa
0400 22 11 80. Palveleva chat päivystää kesällä arkisin
klo 16–20 osoitteessa www.kirkonkeskusteluapua.fi.

*Vieläkin toivon, vaikka täällä
toivoa ei näy ollenkaan.*

Nyt käteen tartun

Vapahtajan:

*Käy, Herra, meitä
siunaamaan.*

*Uudistettu Siionin virsi
314:2 (numero uudessa
kokoelmassa 254:2)*

MINNA SIIKANIVA
minna.siikaniva@evl.fi

HELI HARING

SEIJA RYTKÖNEN

KOLUMNI

Plautilla Nelli

Ystävyyskuntamme **Plautilla Nelli** kanssa alkoi vajaa vuosi Italiassa. Osallistuin alani konferenssiin ja ilmoittauduin renessanssin aikaan eläneiden ja sittemmin unohduksiin jääneiden firenzelaisten naistaiteilijoiden teoskierrokselle. Se peruttiin ja unohdin koko asian. Nelli oli kuitenkin päättänyt tutustua minuun.

Myöhemmin sain ystävällisen sähköpostin, jossa firenzelaisten, unohdettujen naistaiteilijoiden yhdistyksen AWA:n johtaja lähestyi minua pahoitellen, etten ollut päässyt toivomalleni kierrokselle. Johtaja kertoi yhdistyksen toiminnasta sekä siitä, että yhdistys on aloittanut unohdetun firenzelaisten naistaiteilijan Plautilla Nelliin 1500-luvulla maalaaman 6,7 metriä pitkän *Viimeinen ehtoollinen* -maalauksen kunnostamisen. Teoksen restaurointiin osallistuu useita konservattoreita, tutkijoita ja tavallisia ihmisiä ympäri maailmaa. Minuakin, metsien ja järvien naista Kuopiosta, pyydettiin mukaan.

Tihrustaessani sähköpostiviestissäni olevaa hyvin pientä kuvaa Nelliin maalauksesta minulle tuli välittömästi tunne, että on kysymys jostakin suuresta asiasta, merkittävästä taideteoksesta. Kylmät väreet kulkivat pitkin selkääni. Nelliin tavassa kuvata on jotakin poikkeuksellisen inhimillistä; voi sitä käsin kosketeltavaa tunteiden voimaa, jolla Nelli kuvaa **Jeesusta**, hänen opetuslapsiaan ja **Maria Magdaleenaa** heidän viimeisellä yhteisellä ateriallaan.

Plautilla Nelli (1524–1588) oli varakkaan italialaisperheen tytär, joka meni Santa Caterina da Sienan nunnaluostariin 14-vuotiaana. Laiskuuden välttämiseksi nunnia kannustettiin maalamaan uskonnollisia maalauksia. Nelli opetti maalaamisen taidon itse. Nelliin elinaikana hänen lahjakkuutensa taiteilijana huomattiin, mutta sittemmin unohdettiin.

Nyt vuonna 2017 Nelli itse, internet, sähköposti, globalisaatio ja joukkorahoitus ovat yhdistäneet meidät, monet sadat, toisillemme täysin tuntemattomat, tavalliset ihmiset ympäri maailmaa tekemään yhdessä työtä kauan unohduksissa olleen, 1500-luvulla eläneen Nelliin maalauksen korjaamiseksi.

Luulen, että moni meistä Nelliin ystäväistä ei ole oikeasti nähnyt hänen alkuperäistä *Viimeinen ehtoollinen* -maalaustaan, koska se ei ole ollut koskaan yleisön nähtävänä. Suurin osa meistä on tihrustanut kuvaa pienestä valokuvasta. Viimeinen ehtoollinen on hyvin tärkeä ja keskeinen aihe kristillisessä perinössämme, mutta jokin aivan erityinen asia tässä tekee kauan unohduksissa olleesta Nelliin maalauksesta maailmanlaajuisen kansanliikkeen. Se on kaunista.

EIJA TANNINEN-KOMULAINEN

Mestarin jalanjäljillä

Kallaveden seurakunnan diakoniatyö ei jumahda paikoilleen kesälläkään. Pop up -diakonia-auto on liikkeellä.

Pop up -kahvilan kiertueella pysähdyttiin yhteensä 27 paikkaan Petoella, Jynkässä, Leväsellä ja maaseudulla. Maanin-galla pysähdyspaikkoja oli 10, ja kiertuetta jatketaan heinäkuun lopussa.

Tarkoituksena on kohdata ihmisiä rennosti kahvittelun lomassa ja kertoa, millaista apua kristilliseen rakkauteen perustuvan palvelun kautta on tarjolla. Jokainen kohtaaminen on tärkeä ja arvokas. Koko diakoniatyö on lähtenyt tähän antaumuksella mukaan. Alkuperäinen idea tuli Mikkelin tuomiokirkko-seurakunnasta, jossa pop up -kahvilasta on saatu kannustavia kokemuksia.

Kahvin lomassa jutellaan

”Olemme ihmisiä varten! Näin tulee oma seurakunta ja erityisesti sen tekemä diakoniatyö tutummaksi”, kertoilee Kallaveden seurakunnan diakoniatyöntekijä **Martti Olsen**.

Olsen pyöryttää auton Hautalahdenkatu 1:ssä olevan taloyhtiön pihaan, kaivelee tavaratilasta pöydän ja tuolit ja asettelepa hän vielä kauniin kukkasenkin puupölkyn päälle. Nyt vain odottelemaan, kuka vieraaksi tulee.

”Terve! Tulkaahan kahville, vai otatteko mieluummin mehua? Juu, nämä eivät maksa mitään!”

Kouluikäiset lapset kirmailevat pihaan ja Kallaveden diakoniatyöstä vastaava **Maarit Kirkinen** kutsuu lapsetkin nauttimaan mehusta, pullasta tai kahvista sekä hyvästä keskusteluseurasta. Lapset juttelevat niitä näitä ja lennähtävät kohta pihaleikkeihinsä.

”Jotkut ovat katsoneet tarkkaan Kirkko ja kodista, milloin tämä diakonia-auto on lähellä, ja tulevat sitten kahville. Toiset tulevat spontaanisti paikalle. Ilmoituksiakin on viety kerrostalojen ilmoitustauluille”, kertoo Maarit Kirkinen.

Kohtaaminen keskiössä

Kirkinen mielestä tällä tavoin diakoniatyö jalkautuu ja lähtee pois omalta mukavuusalueeltaan. Kohtaamisia tuli parin päivän aikana yli 150.

”Eka päivänä saimme kuulla, miten ihanasti meitä oli jo odotettu! Kohtaaminen onkin pääasia. Kysymme, mitä sinulle kuuluu? Luonamme on piipahtanut lapsiperheitä, yksinäisiä vanhuksia ja monenlaisia ihmisiä.”

”Valitettavasti täällä ei kuitenkaan voida käydä kovin syvällisiä sielunhoitokeskusteluja, mutta niihin on voinut varata jatkoajan luoksemme. On tullut uusia kontakteja ja aikojakin on varattu”, summaa Maarit Kirkinen.

Entä onko kiertueella tullut vastaan kirkkoallergisia?

Kallaveden seurakunnan työllistämä kesäharjoittelija Eetu Korhonen (vas.) tarjoaa kahvia diakonia-autossa piipahtaneelle Veikko Herraselle (oik.) Diakoniatyöntekijä Martti Olsen on kuulolla.

Diakoniatyöntekijä Martti Olsen naurattaa, ja tuumaa veikeästi, että eivätköhän ne kierrä tämän auton kaukaa. Olsen kiinnittää enemmän huomiota siihen, että diakonialle on tarvetta ja tilausta.

”Ei kaikille ole tuttua, millä tavoin kirkko voi auttaa. Joten kerromme miten, mistä ja millaista apua voimme tarjota. Kuuntelemme ihmisten elämäntilanteita ja juttelemme, kun juomme kahvia. Ihmiset ovat olleet hyvin avoimia.”

”Otamme myös palautetta vastaan. On tullut keskustelua maahanmuutta-

TIESITKÖ?

Millaista on sairaalapastorin työ?

Kuopion seurakunnalla on yhteisen kirkkoneuvoston alaisuudessa neljä sairaalapappia KYS:in, Niuvanniemen ja Harjulan sairaaloita varten.

Kun sairaalapappien ”seurakunta” ovat potilaat, omaiset ja henkilökunta, vastaa heidän työkenttäänsä hyvinkin keskikokoista seurakuntaa.

”Olemme sopimus pohjaisesti toisen organisaation työntekijöitä toisen organisaatioiden sisällä. Työyhteisössämme olemme silti toivottuja ja arvostettuja ammattilaisia”, sanoo johtava sairaalapastori **Risto Voutilainen**.

Sairaalapapit ovat myös työpaikkapappeja työntekijöitä ja työyhteisöjä varten. He pitävät osastoilla henkilökunnalle osastotunteja, lyhyitä koulutustilaisuuksia ja ylläpitävät eettistä koulutusta. Lisäksi he kouluttavat ja vastaavat vapaaehtois-työntekijöistä eli sairaalaystävistä. Saattohoidon vapaaehtois-työstä vastaa nykyisin Pohjois-Savon Syöpäyhdistys.

Sairaalapapit ovat teologian maistereita, joilla on pappisvihkimyksen ja seurakuntapapin työkokemuksen lisäksi sairaalasielunhoitajan erikoistumiskoulutus. Kuopiossa kolmella sairaalapapilla on lisäksi työnohjaajakoulutus. Makutonta työnohjausta on tarjolla sekä sairaaloiden henkilökunnille että kirkon työntekijöille.

Osa työstä on tavallista papintyötä: messut kerran kuus-

UULA REMES

sa Niuvanniemessä ja Julkulassa, harvataustilaisuuksia, hautaansiunaamisia, kasteita ja harvakseltaan vihkimisiäkin.

Perustehtävää on kuitenkin sielunhoitotyö, luottamukselliset keskustelut kahden kesken tai ryhmässä. Usein omaiset pyytävät papin kuolevan potilaan luo siunaamaan matkaan lähtijää ja olemaan heille samalla tukena. Jos potilas on tajuisaan, omaiset voivat haluta yhteisen ehtoollisen.

Omaisille kuoleman ottaminen puheeksi voi olla hyvin vaikeaa, ja silloin potilas jää yksin kaikkein vaikeimman kanssa. Papin kanssa on helpompi pohtia suurta tuntematonta.

Sairaalapapin todellisuutta on osallistua ylivoimaisimpiin ihmisen osalle tuleviin tilanteisiin kuten lapsen kuolemaan. Sairaalapapin työ onkin suurelta osin kriisityötä. On kuunneltava, oltava läsnä ja vuorovaikutuksessa, vaikka sanoja ei olisi. Työ kasvattaa papin omaakin tunnekuormaa.

”Vaikeaa on oman avuttomuuden sietäminen”, tunnustaa Voutilainen.

Sairaalapapit ovat yhteisössään myös uskontojen, etikan ja arvojen asiantuntijoita ja linkkejä eri kulttuureiden välillä. He ovat henkilökunnan käytettävissä kaikkiin uskontoihin liittyvissä kulttuurisissa kysymyksissä.

KAIJA VUORIO

jista, kirkon toimintatavoista ja siitä, mihin on kirkossa pettynyt.”

Kynttilästä tuli toisellekin

Diakonia-auto siirtyy Pirtinkaareen ja kohta auton sisälle istahtaa ohikulkumatalla oleva **Veikko Herranen**. Eipä aikaakaan, kun Martti Olsen ja kahvilavieras uppoutuvat keskusteluun. Herrat vaihtavat leppoisasti mielipiteitä uskonnoista, uskon yhteisöistä ja ihmisten syjinnästä.

Molemmat paljastuvat ahkeriksi Venäjän-kävijöiksi ja juttua piisaa. Kun huomataan, että kummatkin ovat tehneet siellä sydänverellä auttamistyötä köyhimpien lähimmäisten hyväksi, niin silta kohtaamiseen on rakennettu. Yhteydet vaihdetaan puolin ja toisin.

”Kirkon diakonia tekee äärettömän arvokasta työtä. Jos kynttilässä on valo ja joku saa siitä tulen, kun sitä tarvitsee. Eikö se ole hyvä asia”, korostaa Veikko Herranen.

Herranen kertoo käyneensä elämän syvissä syövereissä ja keskustelut pappi **Anni Tannisen** kanssa ovat jääneet hie-man kesken. Kirkkoon liittyminenkin on ollut jo pohdinnassa.

Hän on huomionut, että suomalaisiin on tullut tietynlainen kovuus ja toisista ei enää välitetä siten kuin ennen. Maaseudulla huolenpitoa on kuitenkin vielä olemassa.

”Ihminen kohdataan rotuun tai uskontoon katsomatta. Tämä kiertävä diakonia-auto on hieno idea ja tätä työtä voisi olla enemmänkin”, hehkuttaa Veikko Herranen.

”Eikös Mestariikin mennyt sinne, missä ihmiset ovat?”

Teksti ja kuvat:
SEIJA RYTKÖNEN

Kallaveden seurakunnan diakoniatyö jalkautui ihmisten pariin. Martti Olsen ja diakoniatyön vastaava Maarit Kirkinen asettelevat tuolit ja pöydän juttusilla kävijöitä varten.

MITÄ MIELESSÄ?

Tanssi hyvä liikkeelle

Suomi
Finland
100

Kotiin tuotu nykytanssi, yhteisölle sopiva omatanssi, dynaaminen showtanssi tai vaikka nostalginen kansantanssi. Halukkaille on tarjolla kuusi erilaista koreografiaa, joita eri puolilla maata jalkautuneet tanssinopettajat ohjaavat. Satavuotiaasta Suomea juhliin tanssin hyvää oloa ja kamalla someen saakka: kaikki tanssihaasteeseen osallistuneet voivat tääntä kuvan tai videon omasta esityksestään sosiaaliseen mediaan häästägeillä #tanssihaaste #suomi100.

Tanssihaaste on Tanssin Tiedotuskeskuksen ja Tanssin Aluekeskusten koordinoima yhteinen tuotanto, jossa opettajat työllistyvät alueille ja johon kuka tahansa voi liittyä mukaan.

Miten haasteeseen voi osallistua, tanssitaiteilija ja -opettaja Inka-Leea Hakkarainen?

”Tanssin Aluekeskuksesta voi tilata ohjaajan kotiin, työpaikalle, kouluun, kirjastoon, palvelutaloon, mihin ikänä keksii. Yhden tanssin haaste maksaa 80 euroa ja kilometrikorvaukset sekä mahdollisesti päivärahat. Haasteeseen voi osallistua myös pelkästään verkossa: jokainen tanssi on ilmaiseksi opetelt-

vissa videon avulla. Oman tanssin voi julkaista internetissä muille.”

Millaisia tansseja on tarjolla?

”Voit valita baletin, katutanssin, nykytanssin, showtanssin, pari- ja kansantanssin tai omatanssin. Kaikki tanssit ovat esteettömiä ja kaikista on tarjolla helpompi ja vaikeampi versio. Esimerkiksi nykytanssi sopii loistavasti lapsille, vanhuksille, vammaisille. Tanssitaiteilija ei tarvita eikä hyvää kuntoa.”

Mitä tanssihaasteessa tapahtuu?

”Yksi tanssi kestää valmiina minuutin. Sen koreografiaan paneudutaan, siitä keskustellaan, se opetellaan ja tanssitaan yhdessä musiikin kanssa. Koko tunnin ohjelmassa kiinnitetään lyhyttä läpivientiä enemmän huomiota kehon lämmittelyyn, rentoutumiseen ja venyttelyihin ja tunteita ohjaavaan mielikuvamatkaan.

Esimerkiksi nykytanssihaaste toteutetaan **Chisun** Onni-kappaleen tahdissa. Se lähtee tervehdyseleestä ja sanoista liikkeelle. Käsillä tehdään sydän, kukka, pyörähtelyä ja osoitetaan rakkaalle ihmiselle kiitollisuutta ja onnellisuutta.”

Teksti ja kuva: ULLA REMES

ERIKOISHAMMASTEKNIKKO ESA-MATTI KOPONEN

Puijonkatu 26, III kerros puh. 050 501 1110
Uudet hammasproteesit, pohjaukset ja korjaukset
LAATU- JA TYÖTAKUU

TERVETULO NILSIÄN HERÄTTÄJÄJUHLILLE 7.-9.7.2017

Nettiradiosta (www.herattajajuhlat.fi) ja Nilsin (107,6 MHz) lähettimien kautta **KÖRTTIRADIO** kuunneltavissa pe 7.7.-su 9.7. Muut taajuudet ja lähetyksajat www.herattajajuhlat.fi.

UUDISTAT ARMOLLASI
HERÄTTÄJÄJUHLAT NILSIÄ 7.-9.7.2017

Pitopalvelua

Ilon ja surun hetkellä
olemme palveluksessanne

- Kaikkiin kodin juhliin maukkaat kylmät tai lämpimät pitopöydät
- Kotileivonnaiset tilauksesta (ilmainen kotiinkuljetus)
- Meiltä myös astiat, liinat, kukkalaitteet, tarjoilu henk.kunta, jne.

puh. 050 305 1737
tai s-posti
piirakkapulikka@luukku.com

Lähetä surunvalittelusi.

punaisenristinkauppa.fi
→ Adressien tekstausta
tai puh. 020 701 2211

Punainen Risti

Heikkisen Kukkatarha

Jokipellontie 96, Vehmasmäki • p. 017 3623 215
MA-PE 9-20, LA-SU 9-18 • www.kukkatarha.fi • myynti@kukkatarha.fi

Kukka-Hanski

Kauppahalli • p. 2626 221 • MA-PE 8-17, LA 8-15

Linjurin Kukka

Puijonkatu 45 • p. 046 921 4720

• JOKA PÄIVÄ 8-18 • linjurinkukka.com • info@linjurinkukka.fi

Pop up -ulkoilmakahvila yhteistyöllä

**Ensin nikkaroitiin patio, sitten maalat-
tiin mainoskankaat.
Kesäkahvila Johannes
syntyi Vamoksen ja
Männistön seurakun-
nan yhteistyönä.**

Männistön seurakun-
nan Kesäkahvila Jo-
hannes rakennettiin
kesäkuun alussa yh-
dessä Kuopion Va-
moksen kanssa. Alue-
en asukastuvat oli-
vat jo aiemmin keksineet kahvilalle nimen.

Vamoksen nuoret nikkaroivat kahvilan puualustan eli pation ohjatusti kahden päivän aikana. He maalasivat myös teltan mainoskankaan.

"Nuoret kuuluvat Potku -ryhmään, jossa vahvistetaan työelämätaitoja. Vamos Kuopio on tarkoitettu 16–29-vuotiaille, ilman opiskelu- tai työpaikkaa oleville kuopiolaisille nuorille, jotka haluavat ohjausta ja tukea nykyisessä elämäntilanteessa. Valmennuksessa nuoren kanssa keskitytään hyvinvoinnin, arjenhallinnan ja mielekkään vapaa-ajan vahvistamiseen sekä tutustutaan yhdessä opiskeluun ja työelämään liittyviin mahdollisuuksiin. Toiminta on nuorille maksutonta ja vapaaehtoista", kertoi ohjaaja **Liisa Pääkkönen**.

Ihmisten keskelle

"Kesäkahvilaa on kokeiltu aiemmin monissa paikoissa. Nyt tuntui, että erityisesti ulkoilmakahvilalle on tilaus. Kahvila haluttiin sijoittaa ihmisten keskelle. Vieressä aloittaa puisto- ja kesäkahvila klo 9, ja meidän kahvila aukeaa klo 10. Toivon, että kahvila toimii kohtaamispaikkana ja madaltaa kynnystä tulla seurakunnan toimintaan mukaan", sanoo diakoniatyöntekijä **Sami Mitsman**.

"Seurakunnan alueella olevalla patio muokkaantuu monenlaisten tarpeiden mukaan. Siinä voidaan järjestää myös erilaisia yleisötapahtumia. Pop up -tyyliset tapahtumat ovat tätä päivää. Niissä voi poiketa vaika-

Anna-Maija Myöhänen, Oke Vainikainen, Heikki Vihonen, Sami Mitsman sekä Kirsti Vihonen vaihtavat kuulumisia.

Nuoret rakentavat patiota Liisa Pääkkösen ja Sami Mitsmanin johdolla.

kapa laulamassa yhdessä tai hörpätä kupposen kahvia ja jatkaa matkaansa. Männistön kirkon ohi kulkevalla pyörätiellä kulkee päivittäin satoja ihmisiä kävellen ja pyöräillen. Kirkko on kirjaimellisesti ihmisten keskellä," iloitsee Mitsman.

Päivälenkin lomassa

Männistöläiset ovat löytäneet kahvilan hienosti. Avajaispäivänä kävijöitä oli noin 120. Palaute on ollut todella hyvää.

Naapurukset **Anna-Maija Myöhänen** ja **Terttu Väisänen** olivat lähteneet yhdessä ulkoilemaan: "Kahvilasta on muodostunut mukava tapaamispaikka. Työntekijät ovat tuttuja ja ulkona on kiva vaihtaa kuulumisia kahvikuppoksen ääressä".

Anna-Maija Myöhänen ja **Terttu Väisänen** levähtävät hetken aurinkoisessa kahvilassa.

Seurakunnan vapaaehtoisaktiivi **Oke Vainikainen** istahtaa hetkeksi **Heikki** ja **Kirsti Vihosen** seuraan. Vihoset asuvat lähitöillä ja piipahtavat päivälenkin lomassa kahvilassa:

"Tämä on hieno idea ja on mukava kannattaa hyvää asiaa. Ulkona kahvikin maistuu aivan toisenlaiselta. Toivottavasti tästä tulee perinne."

MINNA SIIKANIVA

Kesäkahvila on toiminnassa 5.7. asti kesäviikkoisin klo 10–13. Paikalla on seurakunnan työntekijöitä ja vapaaehtoisia. Kahvi on maksuton, mutta vapaaehtoisen summan voi jättää yhteisvastuukeräyksen lippaaseen.

KIRJASTA LÖYDETTYÄ

Raamatut pois idiooteilta

Raamattu on vaikeaselkoinen opus. Tämä tunnustetaan jo Raamatussa itsessään.

Toisen Pietarin kirjeen lopussa todetaan, että "rakkaan veljemme Paavalin" kirjeissä on "yhtä ja toista vaikeatajuista". Ne eivät ei avaudu lukijalle tuosta vaan. Tästä seuraa ongelmia. "Tietämättömät ja haihattelevat ihmiset väärustelevät" apostolin kirjeitä, samoin kuin "kaikkia muitakin pyhiä kirjoituksia".

Kyse ei ole vain siitä, ettei Pietari hyväksy naapurikoulukunnan teologiaa. Vikaa on myös Paavalin hengentuotteissa. Vaikeaselkoisen tekstin voi ymmärtää pieleen.

Miten sitten ymmärrän Raamattua oikein?

Pietari vastaa. Pyhät kirjoitukset eivät ole "kenenkään omin neuvoin selitettävissä". Otetaan alkukielellä. *Idias epilyseos ou ginetai*. Kirjaimellisesti: "yksityinen selitys ei käy".

Toisin sanoen, Raamattua ei selitetä yksin, oman tuntuman mukaan. Yksityisen vastakohta on yhteinen. Oikea selitys kysyy neuvoa muilta kristityiltä. Se kuuntelee, mitä kristikunnalla on yleisesti ollut tapana ajatella. Se opiskelee, keskustele ja oppii.

Sana *idios*, "oma, yksityinen", on sukua pahamaineiselle sivistyssanalle idiootti. Se tarkoittaa oppimatonta, typerystä.

Ennen muinoin lääketieteessä termillä idiootti tarkoitettiin kaikkein syvintä kehitysvammaisuuden astetta. Idiootti ei opi eikä kommunikoi ulkomailman kanssa. Hän sulkeutuu omaan yksityiseen tilaansa.

Tästä päästään Pietarin kirjeeseen. Idiootit alkoot selittää Raamattua, apostoli jyrisee. Yksityinen mututuntuma ei ole kristinuskoa.

Me-tuntumalla on jo paremmat mahdollisuudet onnistua.

Jokaisen uskonsuhde Jumalaan on toki henkilökohtainen asia. Mutta kun uskoa haluaa ymmärtää enemmän ja sille haluaa löytää sanoja, kannattaa tukeutua kristikunnan yhteiseen uskoon.

Kaikkia yhteisen uskon idea ei sytytä. Oma sen olla pitää. Minun tai meidän säätiön.

Nämä kristityt ovat sulkeneet itsensä yksityiseen informaatiokuplaansa. Jotkut heistä ovat suuria hengellisiä johtajia ympärillään seuraajien joukko. Mutta he elävät kuplassa. He luottavat vain omaan tulkin- taansa, eivätkä suostu kysymään neuvoa muilta. Kritiikkiä he eivät kestä lainkaan.

He ovat näitä Pietarin kirjeen idiootteja.

KARI KUULA

Juontajat Anu Kiviranta, Minja Tuovinen, Manuel Lohi ja Anton Berg pitivät yleisön lämpimänä.

Seurakunnilla ja kouluilla tiivistä yhteistyötä

Suvivirsi laulettiin Savon Sanomat -Areenalla noin 1 600 koululaisen voimin kesäkuun alussa.

Suvivirsi soi! -tapahtuma oli yksi Alavan seurakunnan 50-vuotisjuhlavuoden ja reformaation merkkivuoden tapahtumista.

Tapahtuma toimi samalla kevään huipennuksena koulujen ja seurakunnan yhteistyölle. Yhtenä tausta-ajatuksena oli myös tukea lasten kotiutumista omaan seurakuntaan: he ovat tärkeitä seurakunnan jäseniä.

Tapahtuman järjestivät Alavan seurakunta ja koulut. Paikalle koontuivat kaikki Alavan seurakunnan alueen alakoululaiset opettajineen eli Martti Ahtisaaren, Särkiniemen, Haapaniemen, Alavan koulun, Jynkän koulun, Kristillisen koulun ja Neulamäen koulun oppilaat ja opettajat.

Videotervehdykset ja tietokilpailua

Ohjelmassa oli yhteislauluja, opettajien ja seurakunnan välinen viestikisa, tietokilpailu, koulujen videotervehdykset 50-vuotiaalle Alavan seurakunnalle sekä piispa **Jari Jolkosen** tervehdys ja loppurukous. **Ossi Jauhiasen** bändi huolehti musiikista. Valmisteluissa ja järjestystehtävissä toimi Alavan muita työntekijöitä ja useita vapaaehtoisia talkoolaisia.

Pastori **Anu Kiviranta** ja nuorisotyönohjaaja **Anton Berg** sekä Martti Ahtisaaren koulun oppilaat **Minja Tuovinen** ja **Manuel Lohi** toimivat juontajina. Sää oli haasteellinen, sillä auringon lomassa satoi räntää. Taitavat juontajat onnistuivat pitämään oppilaat lämpiminä koko tilaisuuden ajan. Välillä tehtiin aaltoja ja tietokilpailun aikana vastaukset annettiin joko istuen tai seisten. Tietokilpailussa kysyttiin, kuinka monta ihmistä kuuluu Alavan seurakuntaan (noin 14 000), kuinka monta vuotta suvivirtä on laulettu (noin 300 vuotta), kuka käänsi Raamatun suomeksi ensimmäistä kertaa (**Mikael Agricola**).

Jäätelölle vaikka villasukat jalassa

Kannustushuudot oman koulun suorituksille videotervehdysten ja opettajien kisan aikana kaikuivat kauas. Kaikki olivat tyytyväisiä tapahtumaan ja toivoivat, että se järjestettäisiin myös tulevana vuosina.

Opettajat evästivät koululaisia kesällä erityisesti jäätelön syöntiin joko villasukat jalassa tai ilman. Lomalla kannattaa liikkua ja leikkiä. Lopussa muistutettiin, että kannattaa nauttia jokaisesta päivästä täysillä.

Kouluyhteistyö toteutuu monella tasolla

Alavan seurakunta ja Kuopion kaikki seurakunnat tekevät tiivistä kouluyhteistyötä alueensa koulujen kanssa. Alavan seurakunnasta käydään parin viikon välein pitämässä aamunavauksia kouluilla. Koulujumalanpalveluksia pidetään syksyllä lukuvuoden alkaessa, jouluna, pääsiäisenä ja keväällä lukuvuoden päättyessä. Lisäksi adventtihartaudet kuuluvat vuotuisen ohjelmaan.

Seurakunnan työntekijöitä kutsutaan kouluille vierailemaan koulutalaiseen usein. "Esimerkiksi itse olen monesti käynyt kertomassa siitä, millaista papin työ oikein on. Aina ennen koululaisjumalanpalveluksia kanttorit käyvät kouluilla pitämässä virsittunutta, joissa lauletaan tulevan jumalanpalveluksen virsiä", kertoo pastori Anu Kiviranta.

Nuorisotyönohjaaja Anton Berg käy Minna Canthin yläkoululla viikoittain pitämässä avointa koulupäivystystä. "Hän viettää oppilaiden kanssa aikaa pitkällä ruokaväl-

källä, pelailee lautapelejä ja juttelee heidän kanssaan siitä, mikä oppilaiden mielen päällä on. Tarvetta aikuiselle kuuntelijalle on", painottaa Kiviranta.

Neulamäen koulun oppilaille on Neulamäen kirkolla avoimet ovet tiistaisin klo 14–16 koulupäivän jälkeen. Kirkko ja koulu sijaitsevat aivan vierekkäin. Samoin yläkoulujen tukioppilastoiminnassa ja toisinaan seiskaluokkien ryhmätyksissä seurakunta on mukana.

Alakouluikäisiä seurakunta kutsuu ilmaisiin kerhoihin koulupäivän jälkeen: sähköä, kokkausta ja monitoimikerhoja. Osa kerhoista pidetään koulun tiloissa, osa seurakunnan. Ohjaajina ovat seurakunnan ryhmänohjaajakoulutuksen saaneet nuoret ja taustalla ovat aikuiset työntekijät koko ajan läsnä ja tukena.

Opettajille Hiljaisuuden leiri

Seurakunnilla on myös paljon lapsikuoroja. Se on oppilaille hyvä tapa viettää iltapäivää silloin, kun vanhemmat ovat vielä töissä.

"Alavan seurakunnassa järjestettiin ensimmäistä kertaa opettajille **Hiljaisuuden leiri**, jonka ohjelma suunniteltiin lähtijöiden kanssa yhdessä. Leirin tavoitteena oli tukea opettajien työssä jaksamista ja sitä kautta myös oppilaiden hyvinvointia. Leiri onnistui hienosti ja se tulee jossain vaiheessa samaan jatkoon", kertoo Kiviranta.

Kouluyhteistyö toteutuu monella tasolla. "Olemme mukana yleisivistävässä opetuksessa, koulun juhlassa, jotka liittyvät kulttuuriperintöeseen, uskonnollisissa tilaisuuksissa koulukirkoissa, sekä tuemme lasten kasvua ja hyvinvointia. Koulu järjestää muuta ohjelmaa oppilaille, jotka ovat esimerkiksi muun uskonkunnan jäseniä", sanoo Kiviranta.

MINNA SIIKANIVA

Lisää tietoa kootusti osoitteesta koulujakirkko.evl.fi.

PUIJON KIVI

HAUTAKIVET
KAIVERUKSET
ENTISÖINNIT
MUUT KIVITYÖT
PYÖRÄKATU 15, KUOPIO
Tervetuloa tutustumaan
myyntinäyttelyyn!
Puh. (017) 282 9000
www.puijonkivi.fi

LÄNSIVUOREN HAUTAUSHUOLTO

Savonkatu 25, Kuopio
(Sokoksen takana)
www.lansivuoriky.fi
p. 017 261 3665

Hautakivi näyttely
liikkeessämme
-tervetuloa tutustumaan!

- HAUTAKIVET
- KAIVERUKSET
- KULTAUKSET
- ENTISÖINTITYÖT
- KIVILYHDYT

Sari Kämäräinen
Jääskelänkatu 1
70780 Kuopio
puh. 050 575 0004
www.kivipajasarik.fi

Suru on hitaasti vaalenevia varjoja...

Hautaustoimisto
J. NURRO OY

Kauppakatu 55-57 KUOPIO Puh. 017-2613065, 040 5056287
saila.lehto@nurro.fi www.nurro.fi

Parasta paikallista palvelua

Meiltä täydenpalvelun

hautajaisjärjestelyt Kuopion,
Siilinjärven ja lähikuntien alueille.

Yhteistyössä:

19 53
KUOPION
HAUTAUSTOIMISTO
NIIRANEN

Savonkatu 24
017 261 3686

www.hautaustoimistoniiranen.fi

KOIVUMÄEN
KARTANO

Koivumäenkuja 18
017 361 4291

www.koivumaenkartano.com

Hautaustoimisto

PARVIAINEN OY

Savonkatu 18, 70110 KUOPIO, puh. (017) 261 3771

Arkut, kuljetukset, kukkalaitteet, sidontatyöt ja koristelu, hautakivet ja kaiverukset

Iltaisin ja viikonloppuisin:

Kari Väänänen,

puh. 040 585 0456

toimisto@hautaustoimistoparviainen.fi

Pitopalvelu kaikkiin juhliin ja tilaisuuksiin

Iltaisin ja viikonloppuisin:

puh. 040 585 0456

Ilmoitusmarkkinointi

Pirjo Teva

040 680 4057

pirjo.teva@kotimaa.fi

KOTIMAA

Armoa ja tilaa ikikuuusten ka

Vauvankopasta saakka juhlilla käynyt pääsihteeri Simo Korkalainen kiittää Nilsin taajamassa sinisellä Jopolla. Sen hän voitti arpajaisista, kun oli puhumassa tulevasta herättäjäjuhlista.

”Lapualla evästettiin, että polkupyörä on pääsihteerin tärkein työkalu juhlilla. Ja sieltähän se pyörä tulla tupsahiti”, nauraa Korkalainen ja polkaisee juhlakentälle.

Se sijaitsee Vanhan kirkon puistossa, nilsiäläisen talollisen ja herännäisjohtaja **Paavo Ruotsalaisen** haudan lähellä. Valtavat kuuset toivotavat huminallaan juhla-äen tervetulleeksi ja 5 metrin pituiset seurapenkit levittäytyvät kuin dominopalikat kuusten kätköihin.

Pysähdy haudan partaalle

Ukko-Paavon haudan partaalla pohditaan juhlien teeman mukaista uudistavaa armoa. Mitä juhlilla on annettavaa tavalliselle ihmiselle?

Juhlatoimikunnan puheenjohtaja, Järvi-Kuopion seurakunnan kirkkoherra **Reijo Leino** tuumaa hetken.

”Juhlilla voit kohdata kursailematonta kristillisyyttä. Haudan partaalla on hyvä pysähtyä, miettiä elämän suuria kysymyksiä, tavata vanhoja tuttuja ja tutustua uusiin.”

”Tule paikalle ja nauti myös uudistetusta ruokailusta. Tilaa on jokaiselle ja ketään ei leimata”, kutsuu kirkkoherra Leino.

Piispa palloilee

Juhlissa nähdään ainakin kaksi piispaa, sillä emerituspiispa **Wille Riekkinen** pitää raamattutunnin ja piispa **Jari Jolkkonen** puhuu päiväseuroissa. Lisäksi Jolkkonen osallistuu kävelyjalkapallon ystävyysotteluun **”Köpöt vs. Körtit”**.

”Hauska ottelu, jossa ei saa juosta. Tämä on nilsiäläinen juttu, sillä FC Köpöt harjoittelevat viikoittain, valottaa Korkalainen.

Hän hehkuttaa, että näitä körttijuhtia ei parane jättää näkemättä ja kokematta, sillä seuraavan kerran tätä herkkua voi olla tarjolla Nilsissä vasta 30 vuoden päästä. Korkalaisen innosta kertoo, että oma suku eli vaimo, sisko, veli, äiti ja isä ovat myös tekemässä onnistuneita juhtia.

”Nilsissä on tulossa noin 30 000 kävijää, joten tapahtuman kokoluokka on valtava. Voit tulla nauttimaan virsien, puheiden ja oheisohjelmien annista tai tulla vapaaehtoiseksi, joita vielä tarvitsemme satoja.”

Vapaaehtoisille paikkoja

Talkootoimikunnan puheenjohtaja, diakonissa **Eeva Väättäinen** nyökyttelee ja korostaa yhteistä tekemistä. Talkoisiin voi ilmoittautua verkkosivuston vapaaehtoistyö.fi/herättäjäjuhlat -kautta, paperilomakkeella tai soittamalla talkoo- ja majoitussihteerille. Juhlien ajanakin voi ilmoittautua talkoisiin.

”Tämä on ainutlaatuinen tilaisuus, jossa etenkin vapaaehtoisena pääsee nauttimaan yhteistyöstä ja tutustumaan uusiin ihmisiin. Tarvitsemme vielä noin 500 henkilöä ennen juhtia.”

”Vetoammekin yhteiseen hyvään, että ihmiset aktivoituisivat ja ilmoittautuisivat. Pulaa on järjestyksenvalvoista sekä henkilöistä myyntitehtäviin”, luettelee Väättäinen.

Pääsihteeri Simo Korkalainen katselee rakentumassa olevaa juhla-aluetta eli Vanhan kirkon puistoa. 47 tuntia kestävä herättäjäjuhlat saivat lähtöstarttinsa 3,5 vuotta sitten.

Kotimajoitusta kaivataan

Juhlien runko koostuu seuroista, jossa virsi, hiljaisuus ja lyhyet puheet vuorottelevat. Talkoo- ja majoitussihteeri **Katja Lappalaista** hieman harmittaa, että töiden vuoksi ei pääse kuuntelemaan puheita, joita ymmärtää tavallinenkin ihminen.

”Moni ei hoksaa, millaiset juhlat nyt on tarjolla. Kannattaa tulla katsomaan, mistä on kyse.”

Katja Lappalainen toivoo vielä kotimajoittajien aktivoitumista. He voivat ottaa yhteyttä Lappalaiseen.

”Teltta- ja matkailualueelle mahtuu majoittujia, mutta muuten paikat ovat täynnä. Tahkolla on tarjolla enää isoja mökkejä”, summaa Lappalainen.

Niekkuja ja hyvää ruokaa

Siionin virret uudistettiin ja niiden käyttöön ottojuhlaa vietetään perjantaina 7.7. klo 19.30 Nilsin kirkossa. Juhlien veisuukojulla voikin opetella uusittuja virsiä.

”Joitakin uusia virsiä tuli. Mukana on myös paluuta entiseen, sillä sävelmiin on palautettu niekkuja eli herännäisveisuille tyypillisiä koristeita”, tuumii Simo Korkalainen.

Uudistettu on myös juhlien ruokapalvelu, sillä jokaiselle päivälle on tarjolla eri ruoka ja erikoisruokavaliot on huomioitu. Ruokalippuja

on voinut ostaa etukäteen netistä.

”Ruokailuun ja sen toimivuuteen on panostettu paljon. Ruokailemalla voit tukea Herättäjäjuhlien onnistumista”, lisää Reijo Leino.

Entäs liikennejärjestelyt, miten ne sujuvat?

”Odotettavissa on säpinää kylänraitille, ja kärsivällisyyttä tarvitaan. Ei kannata olla huolissaan, sillä liikenteenohjaus alkaa ennen juhlapaikkaa. Toivomme, että Tahkolle majoittajat käyttäisivät bussikuljetuksia, joista on tietoa herättäjäjuhlat.fi -sivustolla”, vetoaa pääsihteeri Korkalainen.

Nilsistä voi ostaa tuliaisiksi vaikka uudistetun Siionin virret, Paavo-nuken tai tahkon. Vas. juhlatoimikunnan pj., kirkkoherra Reijo Leino, pääsihteeri Simo Korkalainen, talkootoimikunnan pj, diakonissa Eeva Väättäinen ja takana työskentelee talkoo- ja majoitussihteeri Katja Lappalainen.

Teksti ja kuvat:
SEIJA RYTKÖNEN

atveessa

Tule paikalle ja nauti myös uudistetusta ruokailusta. Tilaa on jokaiselle ja ketään ei leimata

Juhlien ohjelmasta tärppejä

- ✦ Aholansaressa ja Simolan kesäteatterissa esitettävä näytelmä **Tuulten leikkikalu**, joka kertoo herännäisyyden historiasta Paavo Ruotsalaisen Riitta-vaimon sekä Nils Gustav Malmbergin Amanda-vaimon näkökulmasta. Näytelmän on kirjoittanut nilsiäläinen Matti Pajula. Päärooleissa ovat Laura Malmivaara ja Mervi Nousiainen. Esitysajat verkkosivuilla ja juhlaoppaassa.
- ✦ Uutuutena **Hiljaisuuden huone ja -kamari**, Armon kamari ja Murhehuone Leivontuvalla, jossa voi käydä rukoushiljaisuudessa ja keskustella.
- ✦ **Rakkauden ateria** -ooppera Kuopion tuomiokirkossa perjantaina 7.7. klo 19
- ✦ **Valtakunnallinen lasten kuoroleiri 5–13** -vuotiaille perjantaina 7.7. klo 12–16 Nilsin seurakuntakodilla.
- ✦ Nilsin lukion musikaalukurssin **”Sinun vuorosi loistaa”**-musiikinäytelmä Mantulla perjantaina 7.7. klo 19.30
- ✦ **Nuorten ja opiskelijoiden yöveisuut** Nilsin kirkossa perjantaina 7.7. klo 23.
- ✦ **Koko perheen minifestarit** Satamassa lauantaina 8.7. klo 14–15.30.
- ✦ **Blues & Gospel Rhythm Revue -lauluja rakkaudesta ja toivosta** Liikuntatalolla lauantaina 8.7. klo 17 ja 20.
- ✦ Ekumeeninen teemailta **”Kun haravat lentelivät –Telppäsnäitiyn ihmeen ja perinnön äärellä”** lauantaina 8.7. klo 20 Nilsin helluntaiseurakunnan temppelissä.
- ✦ **Hyväkinttuisten lähtöveisuut** Pisan vuorella sunnuntaina 9.7. klo 17.

Näyttelijä, laulaja Laura Malmivaara odottaa malttamattomana Nilsin herättäjäjuhlia ja Amanda-vaimon roolia Tuulten leikkikalu-näytelmässä.

LAURA MALMIVAARAN ARKSTO

Malmivaara Amandana Nilsin herättäjäjuhlilla

Herännäisyyden syntysijoilla Ukko-Paavon Nilsissä ollaan silausta vaille valmiit Herättäjäjuhlisiin 7.–9.7. ”Uudistat armollasi” – teeman alla oleville kirkollisille kesäfestareille osallistuu myös näyttelijä Laura Malmivaara, jonka sukujuuret ulottuvat herännäisyyden johtohahmo Wilhelmi Malmivaaraan.

Näyttelijä, laulaja **Laura Malmivaaran** äänestä huokuu valtava innostus. Hän on tulossa Nilsin Herättäjäjuhlille herännäisjohtaja **Nils Gustav Malmbergin Amanda**-vaimon rooliin *Tuulten leikkikalu*-näytelmässä. Helsingissä asuva Malmivaara on käynyt harjoittelemassa Nilsissä talven pimeinä iltoina, ja viimeiset harjoitukset käydään vielä läpi ennen juhlia.

Produktio on ollut erilainen kuin normaali näytelmä, mutta teologiaa opiskelleelle Lauralle se on muodostunut hyvin mieluiseksi haasteeksi herännäisyyteen, sukellukseksi historiaan sekä omien sukujuurien pohtimiseen.

Teologista pureskeltavaa ja yhteisöllisyyttä

”Nilsiläinen ohjaaja **Matti Pajula** tehnyt huolella töitä ja kirjoittanut hienon näytelmän, jossa on paljon teologista puhetta. Katsojaa ei päästetä helpolla!”

”Korostan, että siinä ei aliarvioida katsojakuntaa, vaan näytelmä suorastaan haastaa teologiseen ajatteluun”, lupaa Laura Malmivaara.

Näytelmässä Malmbergin Amanda-vaimo ja **Paavo Ruotsalaisen Riitta**

Olen hyvin utelias ja minua kiinnostaa kaikki henkisyys

vaimo keskustelevat syvällisesti erilaisista perhe-elämän rooleista. Saarnamiehet ovat usein poissa ja naisilla on vastuuta monista asioista.

”Voin sanoa, että siinä on paljon samastuttavia aiheita ja sitä voi verrata nykypäivääkin. Kaiken ydin on herännäisyyden kysymyksissä ja siinä haastetaan miehiä keskustelemaan.”

”On myös erittäin upeaa, että voin näytelmässä laulaa yhdessä katsojien kanssa uudistettuja Siionin virsiä. Se tuntuu todella mukavalle yhteiselle hetkelle, joka rakentaa yhteisöllisyyttä.”

Elokuva tekeillä esi-isä Malmivaarasta

Entä mitä sanoo upeista näyttelijärooleista tunnettu ja tanssillattialakin pyö-

rähdellyt Laura Malmivaara körttiläisyydestä?

”Se tuntuu tutulle, sillä olenhan istunut pienenä äidin ja isän kanssa herättäjäjuhlilla. Odotan innolla Nilsin juhlia ja hienoa Aholansaaren ulkokirkkoa.”

”Olen hyvin kiinnostunut omista körttiläisistä sukujuuristani ja haluan ymmärtää lisää herännäisyyden ydintä. En kuitenkaan osaa rajata enkä leimaa itseäni mihinkään, sillä olen hyvin utelias ja minua kiinnostaa kaikki henkisyys.”

”Ja kuulun myös kirkkoon!”

Malmivaara on niin kiinnostunut omista sukujuuristaan, että on ryhtynyt tekemään elokuvaa isoisänsä isoisästä **Wilhelmi Malmivaarasta**.

”Tämä homma on tosin vielä alkutekijöissään, mutta hyvin kiinnostava aihe se on.”

Laura Malmivaaraa on jo usein koskelu myös seurapuhujaksi. Pappissuvun sukunimi on melkoinen magneetti.

”Puhujapyyntöjä on tosiaankin tullut, mutta en ole vielä sinne asti ehtinyt”, nauraa helisevästi Malmivaara.

”Eihän sitä tiedä, milloin sen tekee ensimmäisen kerran. Herättäjäjuhlille minua on pyydetty osallistumaan lauantain paneelikeskusteluun.”

SEIJA RYTKÖNEN

Muun muassa Kirkon Ulkomaanapu ja Suomen Lähetysseura tekevät työtä, jotta ihmisillä maailman kuivilla alueilla olisi puhdasta vettä.

SEIJA RYTKÖNEN

Veden suku kokoontui: ”Me emme riitä”

Tuhansien järvien maahan suljettiin. Purot pulppusivat, järven laitteet liplattivat kallioihin, kesäsade ropisi. Keskellä Suomen kesää **Veden** suuri suku päätti kokoontua. Oli sauna, järvi ja virvokkeita, etäällä pauhasi koski. Asetuttiin yhteen ja turistiin kuulumisia.

”Minulla on mennyt aika juostessa”, aloitti **Juoma**. ”Muistatteko, kuinka ennen keskityin lähdehommiin ja pulppusin milloin mistäkin suonestä? Olikin eri piristävää olla kulkijalle virkistykseksi.”

Moni huokasi. Metsä, raitis ilma, kasteinen heinä. Sateen jälkeen hengitti keuhkojen koko paljoudella.

Putkitechäviin ja pölynpesuun

”Yhteiskuntaudistuksen myötä olen siirtynyt yhä enemmän putkitechäviin. Elämäntehtävän valinnassa on tuki omat kysymyksensä. Toisaalta tekisin mieluiten uraa yksinomaan luonnossa, mutta tarvetta tuntuu olevan enemmän asutusköksissä. Siihen vilinään, remontteihin ja uudisrakentamiseen on sitten totuttava”, Juoma selosti elämäntään.

”No joo, tuttu tunne. Ja kiirettä pitää itse kullakin, kesäkelissä varsinkin”, totesi **Pesu**. ”On katupölyä, siitepölyä, hiekkapölyä ja pölinää joka lähtöön. Ihan hikeä pukkaa näissä hommissa. Mutta kyllä siitä vain hyvän mielen saa, kun saa virkistää saunojaa ja kylpijää ja rai-kastaa järveen pulahtajan. Pärnurreissulla sain itsekin uutta virtaa kylpylän poreissa. Mitä luksusta! Si-

TUJIA HYTTINEN

tä ihan tekee ihmisen uudeksi.”

Samassa **Virta** pyrähti paikalle voimaa uhkuun. ”Oltiin taas **Tuulen** kanssa huuhtomassa kallioita. Mielentönnä, mitä jälkeä saamme aikaiseksi! Tiedätkö sen tunteen, kun on voimaa”, Virta uhkui, pullistelikin hiukan peilikuvansa vilkaistessaan.

Joka kesä sukkokokouksessa **Virta** listasi tekojaan niin kotimaassa kuin ulkomailla: hiottuja rantakiviä, kiemurtelevia joen uomia, tulvia, hyökyaaltoja... Mitä enemmän vaikutusta, sitä enemmän **Virta** uhkui itseluottamusta ja tarmoa. Väliin muuta sukua suututti, miten **Virran** purkaukset vaikuttivat ihmisiin, mutta oli kuitenkin hyvä, ettei **Virta** pysähtynyt, kerännyt itseensä pieneliöitä ja alkanut rehevöityä elinkelvottomaksi.

Suvun asiaa kansainvälisesti

Illan kuluessa **Vedet** pääsivät parantamaan maailmaa.

”Kävin työmatkalla Afrikassa. Rankka reissu. Porukka kävi kuu-

mana, kun on resurssit niin tiukilla puhtaasta juomavedestä. Kuivuus paahtaa eikä vettä ole. Jätekuoppia rakennetaan, ettei moska pilaisi sitä vähää vettä, mitä sadekaudella kerätään”, **Juoma** sanoi.

Juoma oli aina huolissaan suvun tilasta globaalisti. ”Emme riitä. Tarvitsijoita on niin paljon. Jos jokainen 7,5 miljardista ihmisestä juo suositusten mukaisen 1,5 litraa vettä päivässä...”, **Juoma** hiljeni laskemaan. ”Mutta kun eihän heillä kaikilla ole puhdasta juotavaa”, hän huokasi oman riittämättömyytensä nujertamana.

Vieressä istuva **Pesu** nyökkäili ja huomaamattaan nyrpisti nenäänsä. Hänkin oli nähnyt makean veden puutteesta kärvistelevien maiden arjen.

”YK:ssa pyrkivät kuulemma vuoteen 2030 mennessä varmistamaan turvallisen ja edullisen juomaveden saatavuuden kaikille. Haluavat myös taata riittävät hygieniatilat”, **Pesu** lohdutti sukulaistaan. Huojensi tietää, että suvun asiaa ajetaan kansainvälisillä agendoilla.

Illan hämartyessä puhuttiin ilmastomuutoksesta, ympäristösopimuksista, rehevöitymisestä ja tuoreesta mutapalloonnoatista. Ilma viileni. **Kaste** liittyi keskusteluun.

”Nousen tapani mukaan varhain aamuyöllä istuskelemaan lehdele. Kesäyön varhaiset ohikulkijat pysähtyvät ottamaan valokuvia ja jakavat niitä sosiaalisessa mediassa. Sellaisesta tykätään”, **Kaste** sanoi. Hänen rauhoittava olemuksensa toi sukuun tuulahduksen toivoa, kauneutta ja yksinkertaisuutta.

Sumu kulki järven pintaa. Suvussa oltiin yhtä.

SINI-MARJA KUUSIPALO

Puhdas vesi on ihmisoikeus

Vesi on yksi elämän perusedellytyksistä ja avain kehitykseen. Elämä maapallolla on riippuvaista vedestä: vesi on välttämätöntä ihmisille, eläimille ja luonnolle. Puhdas vesi on ihmisoikeus, linjattiin YK:n yleiskokouksessa 2010.

Maapallon pinta-alasta 70 prosenttia on vettä, mutta suurin osa maailman vedestä on suolaista (97,5 %), ja koko maailman vesivarannoista käytettäväksi jää vain alle yksi prosentti. Puhtaan maan veden saannin turvaaminen koko maailman väestölle on ihmiskunnan suurimpia haasteita.

Ilman vettä ihminen voi elää vain muutamana päivänä. Tällä hetkellä kuitenkin lähes 750 miljoonaa ihmistä joutuu selviämään arjestaan ilman riittävää määrää puhdasta vettä. He ovat maailman köyhimpiä, jotka asuvat useimmiten kaupunkien slummeissa ja syrjäisillä maaseuduilla.

50 viime vuoden aikana veden kulutus on lähes kaksinkertaistunut. Maailman vesitilanne heikkenee jatkuvasti säästämisen ja ilmastomuutoksen takia. Myös väestönkasvu, kaupungistuminen ja teollisuuden nopea kasvu lisäävät vesivarojen kysyntää. Kun veden saatavuus heikentyy, kilpailu olemassa olevista vesivaroista kiihtyy. Vedenhallinta on nykyisin monen poliittisen konfliktin taustalla.

Lähde: Suomen YK-liitto, ykliitto.fi

SEPPO LAITANEN

Kohtaamisia uskonnollisen taiteen äärellä

Suomen ortodoksinen kirkkomuseo RIISA kohtauttaa juhlanäyttelyssään nykytaiteen ja bysanttilaisen taiteen, nykykatsojan ja uskoa ilmentävän kuvan.

Kun Maria Wiik maalaa aikuisen naisen vaihtonaiset kasvot huiveineen ja nimeää teoksen Madonnaksi, kaikki tietävät, että kyse on **Neitsyt Mariasta**. Suomen Ortodoksinen Kirkkomuseo RIISA:n johtaja **Teresa Töntsi** havainnollistaa, miten länsimaisen kuvataiteen perusta on kristillisessä kuvastossa. Se näkyy jo kuvien tulkinnassa, kuvanlukutaidossa.

Itsenäisen Suomen juhluvuonna RIISA tarjoaa kattauksen suomalaisesta uskosta. Kultakauden mestari-teokset ja modernismin värikkäiset tulkinnat kohtaavat RIISAsa vuosituhantisen bysanttilaisen uskon. Näyttely juhlistaa RIISAN 60-vuotista taivalta.

Mestaria palvelleen mestareita esiin

Näyttelyn teokset ovat itäsuomalaisen suvun taidekokoelmasta. Kokoelman tiedottaja **Jussi Savolainen** korostaa, että suvun halussa säilyttää anonymiymitynsä on kyse siitä, että he haluavat palvella suurinta Mestaria rukoillen ja työtä tehden:

”Jos yksikin sielu löytää tiensä kirkkoon taidekokoelman teosten puhuttelemassa, tehty työ on kantanut hedelmää.”

Suku on tehnyt kokoelmaansa selkeän linjamuutoksen: se on luopumassa ns. maallisesta taiteesta ja keskittyy yksinomaan kristilliseen taiteeseen. Kokoelma on Suomen suurin kristillisen taiteen kokoelma.

Harva markkinoi kristillistä taidetta

Kristilliseksi mielletty taide ei ole kovin muodikasta nykyään:

”Suomalainen yhteiskunta ja kuvataide ovat maallistuneet. Harva taiteilija markkinoi enää itseään kristillisen taiteen tekijänä, sillä teoksilla ei ole tarpeeksi ostajia. Taiteilijat ovat kuitenkin kautta aikojen ilmaisseet uskoa teosten tilaajista riippumatta”, kertoo amanuenssi **Henna Hietainen**.

RIISA:n näyttelyssä on esillä vaikuttavia teoksia mm. **Akseli Gallen-Kallelalta, Maria Wiikiltä, Juho Rissaselta, Marcus Collinilta, Inari Krohnilta ja Eero Järnefeltiltä**.

Tulipalolta säästynyt rukoushuonekuva

Kohtaamisia-näyttelyn teemoja ovat sisäinen ja ulkoisesti näkyvä usko ja kristilliseen perinteeseen kuuluvat tapahtumat syntymäs-

tä kuolemaan. Teoksissa sivutaan myös kansanuskkoa ja kalevalaisuutta. Näyttely haastaa kävijät pohtimaan suomalaista uskoa ja sen merkitystä omassa elämässä. Kohtaamisia-näyttely juhlistaa RIISAN 60-vuotista historiaa.

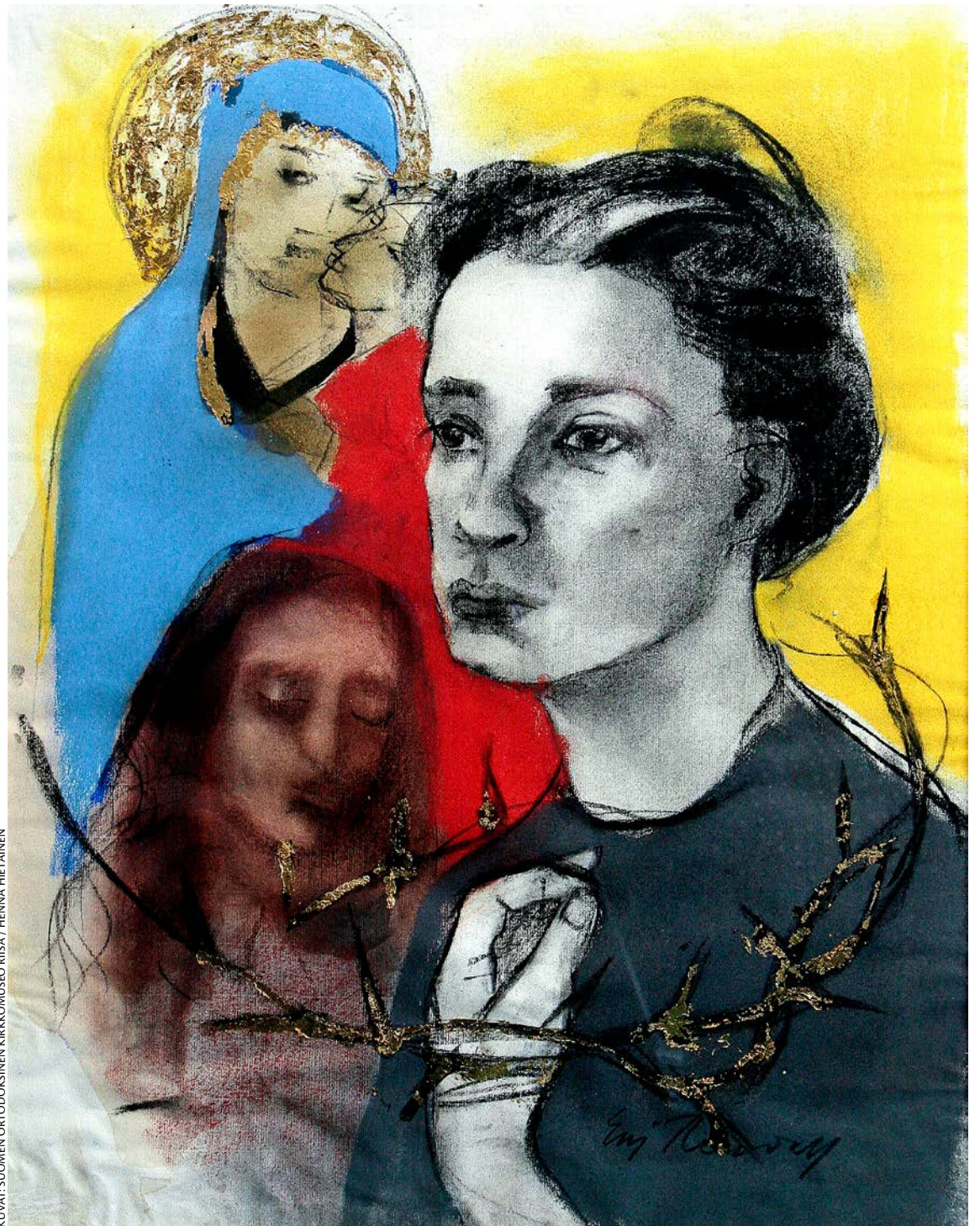
Pitkin juhluvuotta nostetaan myös kokoelmista esiin teoksia, joilla on tarina. *Lunkulan rukoushuone* -teos tuo juhlanäyttelyyn ainutlaatuisen tarinansa. Taiteilija **Marcus Collinin** (1882 – 1966) pastellityö on Suomen ortodoksinen kirkkomuseon ystävähdistyksen kokoelmalahjoitus RIISALLE vuodelta 2016.

Pastellityö esittää Salmin Mantinsaaren seurakunnalle kuuluneen Lunkulan rukoushuoneen interiööriä. Kristuksen kirkastumisen muistolle pyhitetyn rukoushuoneen ikkunasta kuvastuu Laatokan järvi. Vuodelle 1927 päivättyssä teoksessa näkyvät myös pyhien ikoni ja metallinen tuohusjalka, joita Collin opiskelutovereineen lienee katsellut työskennellessään tuolloin Valamon luostarissa.

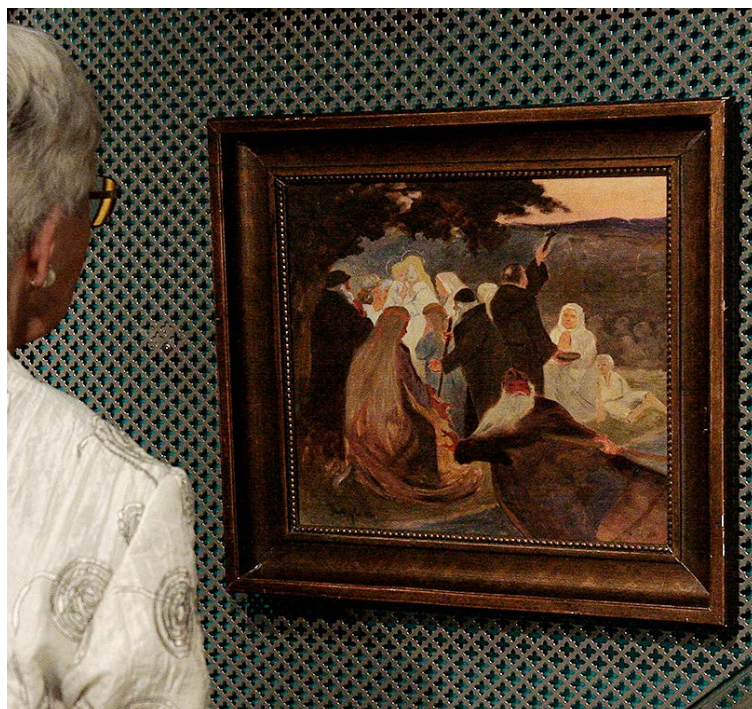
Lunkulan rukoushuonetta esittävä pastellimaalaus on ainutkertainen dokumentti historiasta. Rukoushuone vaurioitui pahoin II maailmansodassa.

ULLA REMES

KOHTAAMISIA – Suomalainen usko, Suomen Ortodoksinen Kirkkomuseo RIISA, tiistaista sunnuntaihin klo 10–16 6.8.saakka.

Essi Renvallin ajoittamaton maalaus Kirjailija Marja-Liisa Vartio on sekatekniikka paperille.

Kansanuskon ja kristinuskon rinnakkaiselo on vähän kuvattu aiheisto. Väinämöinen näkyy Sigfrid August Keinäsen ajoittamattomassa maalauksessa Nimetön, öljy puulle.

Sotarintamaa kuvaava alttaritaulu on hyvin harvinainen: vasemmalla evakkonainen vetää kelkkaa, keskellä on Kristus ristillä panssarivaunujen vyöryessä katsojaa kohti. Oikealla on vanha pariskunta ja kuollut lapsi lumihangella. Mannerheimin kälyn Louis Sparren maalaus on ajoittamaton luonnos, jota ei koskaan toteutettu kirkkoon.

Afrikantähden kääntöpuolella

Köyhyys ja aavikoituminen eivät ole ainoita Namibian haasteita. Kaikkia elinkeinoja koskettaa riippuvaisuus sateesta.

Namibialaisten slummi-
en diakoniatyössä suu-
rirydämiset ihmiset aut-
tavat elämäntyökseen
heikompiensia lähim-
mäisiään. Slummialueel-
la Kabilassa, *Diaconia in
the City* -projektin kohteessa annetaan perus-
opetusta lapsille ja AIDS-valistusta ja ilmaista
testausta kaikenikäisille. Keskuksella käy noin
30 vapaaehtoistyöntekijää, jotka pääosin
ovat jalkautuneena slummialueille. Ainoana
palkattuna työntekijänä on pastori **Gerson
Neliwa**, joka on aloittanut työskentelyn siel-
lä vuonna 2007.

Katuturan slummissa noin kolmasosa ih-
misistä käy töissä. Moni heistä toimii var-
tiointitehtävissä. Kuukausiansio on 100 €
luokkaa, mutta hintataso maassa ei ole pal-
joa Suomea edullisempi. Ihmiset elävät siis
äärimmäisessä köyhyydessä. Voisi ajatella,
että ilmapiiri olisi alakuloinen ja käsilaukun
ja kameran kanssa kulkeva ”turisti” saisi pe-
lätä henkensä ja rahojensa puolesta. Kabi-
lan kylän alueella ihmiset näyttävät kuiten-
kin pääosin iloisilta, musiikki soi peltihök-
keissä ja osa nuorista räplää kujilla älypu-
helimiaan.

Kotikylään rahaa ja apua

Pastori Neliwan mukaan monet asukkaat
ovat muuttaneet tänne harvaanasutul-
ta maaseudulta. Kabilassa nuoriso voi viet-
tää aikaa yhdessä ja vaikka heillä ei ole pal-
jon mitään, heillä on toisensa. Yhteisöllisyys
on vahvaa.

Vaikka slummin asukkaalla ei ole rahaa
kotiin lähetettäväksi ja töitä ei monelle löy-
dy, ei paluu maaseudulle houkuta. Kotiky-
lässä odotetaan, että kaupungista palaa-
va tuo rahaa ja auttaa sukulaisiaan. Kun tä-
hän ei ole mahdollisuutta, on helpompi jää-
dä Kabilaan.

Katuturan alue perustettiin alun perin
apartheid-politiikan tuotoksena, kun musta
väestönosa pakkosiirrettiin rajatulle alueelle
kaupungin laitamille. Nykyisin, vaikka asumi-
nen on vapaata, Kabila on vakiintunut siellä
asuvien kodiksi ja väestönmäärä slummialue-
ella kasvaa jatkuvasti.

Toivot ja Martit tunnettuja

Suomi ja suomalaiset ovat Namibiassa yleis-
esti tunnettuja. Kadun nimissä näkyy suo-
malaisia nimiä kuten *Toivo* ja *Toivo Street* ja
monella paikallisella on suomalainen etuni-
mi. Suomella ja Namibialla on pitkä yhteis-
nen historia, joka alkoi toista sataa vuotta sit-
ten Pohjois-Namibian ”Ambomaalle” saapu-
neiden lähetystyöntekijöiden myötä ja jatkui
Martti Ahtisaaren osallistuessa ratkaisevasti
Namibian itsenäistymisprosessiin.

Namibian evankelis-luterilaisella kirkol-
la on 700 000 jäsentä ja 145 seurakuntaa. Se
on jaettu kahteen hiippakuntaan, itäiseen ja
läntiseen. Itäistä johtaa kirkon johtava piis-
pa **Shekutaamba Väinö-Väinö Nambala**, ja
läntistä piispa **Veikko Munyika**.

Piikkipensaat tappavat

Namibialla tuntui olevan kolme suurta haas-
tetta. Köyhyyden lisäksi toinen suuri haas-
te on aavikoituminen. Aavikko ei Namibias-
sa tarkoita hiekkarämaata, vaan piikikästä

Paimentolaisia kotinsa
edessä ei ole rekisteröity.

Slummialueen leikkipaikat löytyvät
peltihökkeleiden välistä.

**Kehittyvä yhteiskunta
on kuin antiloopin
vasa: tutisevin jaloin
se nousee ja lähtee
eteenpäin**

pensaikkoo, joka tappaa alleen kaiken muun
kasvillisuuden ja vie elintilaa karjankasvatuk-
selta ja maanviljelykseltä.

Pensaat ovat paha vitsaus. Ne leviävät to-
della aggressiivisesti ja jos pensaan katkaisee
tyvestä, kasvaa tilalle entistä rehevämpi pen-
sas. Kaskeaminenkaan ei auta, sillä siemenet
säilyvät kuumuudessa ja kaskeaminen sen si-
jaan antaa pensaiden paremmat mahdolli-
suudet levitä.

Kolmas haaste on se, että kaikki elinkeinot
ovat riippuvaisia sateesta. Maassa oli yli viisi

Luterilaisen
Maailmanliiton
kokouksessa
kohdattiin yli
maanosia- ja
kulttuurirajojen.

Jumalan armon vapauttamat

Luterilaisen Maailmanliiton yleiskokous oli
koolla *Jumalan armon vapauttamat* -tee-
malla Namibian Windhoekissa, jossa kir-
joittaja **Hanna Lehto** oli mukana yhtenä
Suomen evankelis-luterilaisen kirkon de-
legaattina.

Afrikassa ja Aasiassa, joiden kirkot kas-
tavat kovaa vauhtia, ollaan vapautuksen
tavoittelussa paljon konkreettisimmis-
sa asioissa kuin teologisia tulokulmia poh-
tivassa Euroopassa. Vapautus tarkoittaa

rauhaa ja oikeudenmukaisuutta ja rukous-
ta niiden saamisesta.

Yleiskokouksen teema jakautui kol-
meen alateemaan: *Ihmiset, luomakunta
ja pelastus* - eivät ole kauppatavaraa. Pää-
paino oli ihmisarvon luovuttamattomuus-
dessa, mutta myös luomakunnan hoitajan
vastuussa. Maailmantalous on riippuvai-
nen yhteiskunnista ja luonnosta. Kuolleet
planeetalla ei ole mahdollisuutta ihmis-
tenkään hyvinvointiin.

vuotta lähes sateetonta aikaa ja pohjavesi eh-
tyi. Kun nyt viimeisen vuoden aikana on saa-
tu sateita, maaperä on niin kovettunut, ettei
vesi pysty paikoin lainkaan imeytymään sii-
hen ja sateet aiheuttavat tulvia.

Innostus tarttuu

Kaikista näistä vaikeuksista huolimatta - tai
ehkä juuri niiden takia - toivon kynttilöi-
tä loistaa siellä täällä. Ilman toivoa ei ole elä-
mää, mutta Kabilan slummeissa nuoret jak-
savat opiskella ja töitä saaneet innostavat
muitakin kouluttautumaan. Ehkä vielä jos-
sain vaiheessa koko väestö pääsee väestö-

kirjanpidon piiriin ja paimentolaisten lapset
pääsevät kouluun.

Namibia itsenäistyi vuonna 1990. Kehit-
tyvä yhteiskunta on kuin juuri syntynyt anti-
loopin vasa. Aluksi sen jalat tutisevat eivätkä
kanna, mutta elämänvoima ajaa eteenpäin
ja on pakko nousta seisomaan. Paljon apua
siellä vielä tarvitaan, mutta kehitysapu on
muuttunut luonteeltaan sellaiseksi, että ka-
lan sijaan annetaan onki ja opetetaan kalas-
tamaan. Yhteiskunnan oman jäsenet alkavat
olla siellä jo kantavia voimia ja kehitys tun-
tuu jatkuvan.

Teksti ja kuvat: HANNA LEHTO

KIRKOLLISET

KASTETUT

Selma Lydia Riekkinen, Peetu Oliver Hietalo.

AVIOLIITTOON KUULUTETUT

Jaakko Juho Johannes Koskinen ja Meri Tyyni Maria Kangasniemi, Esa-Pentti Jokinen ja Tiina Marjukka Tossavainen, Juha Samuli Suomalainen ja Martta Kettunen, Sami Petteri Uusitalo ja Kati Anneli Rönkkö, Timo Antero Taskinen ja Sini-Elina Hakkarainen.

KUOLLEET

Päivi Maria Ollinen 61, Sirkka Liisa Tellervo Pakarinen 73, Pirjo Anni Maria Nojonen 71, Marita Anneli Happonen 67, Maiju Annikki Soininen 92, Sylvi Annikki Tuhkanen 86, Eeva Riitta Satka 87, Uuno Kalevi Mönkkönen 89, Taisto Vilho Soininen 72, Kirsti Tuulikki Hassinen 84, Anja Kyllikki Pääkkönen 81, Jaakko Olavi Laakkonen 86, Maila Sinikka Salervo 88, Jaana Ritva Kyllikki Jumpponen 54, Esko Ensio Tiitinen 84, Kerttu Annikki Korhonen 89, Eeva Väätäinen 89.

KASTETUT

Veeti Petteri Hartikainen, Selma Ilona Alexandra Röntynen, Lumi Saana Tuulia Klein, Rauha Aamu Inkeri Moilanen, Henry Adam Akseli Kuura, Inka Sofia Lipponen, Peetu Eemeli Mustonen, Taavi Toivo Olavi Kokkonen, Emily Siri Alina Ciochchis, Niina Clara Isabella Rutanen.

AVIOLIITTOON KUULUTETUT

Niko Aleksi Väätäinen ja Mira Marjut Tirkkonen, Markku Mikael Tirkkonen ja Tarja Hannele Partanen, Tuomo Markus Natunen ja Tarja Hannele Hyytiäinen, Joonas Helmeri Väisänen ja Ida Eveliina Parviainen, Jukka Armas Antero Parviainen ja Henna Johanna Rinta-Kiikka.

KUOLLEET

Kerttu Ilona Virolainen 91, Vappu Unelma Iivarinen 94, Anita Kyllikki Kajander 62, Pekka Markus Vehviläinen 39, Riitta Kaarina Takkunen 74, Asta Aulikki Kinnunen 71, Elvi Maria Räsänen 84, Anna-Maija Rogowski 72.

KASTETUT

Niklas Antero Hassinen, Kaavi; Elias Albin Marttinen, Tuusniemi; Joose Luukkas Alexander Sinisalo, Riistavesi; Aino Maija Alina Laitinen, Nilsii; Oskari Miikka Matias Puustinen, Muuruvesi; Enni Alisa Johanna Holländer, Juankoski; Minttu-Marja Adalmiina Hyvärinen, Kaavi; Rasmus Sulo Viljami Korhonen, Nilsii.

AVIOLIITTOON KUULUTETUT

Sami Olavi Kalhio ja Virpi Mari Johanna Tuppurainen, Kaavi; Harri Henrik Manninen ja Anna-Liisa Maria Hartikainen, Nilsii; Juha Markus Fomin ja Tea Anneli Savolainen, Riistavesi.

KUOLLEET

Pirkko Annikki Toivonen 87, Juankoski; Pauli Einar Vepsäläinen 75, Riistavesi;

Kaisu Hillevi Ruuskanen 88, Nilsii; Yrjö Toivo Olavi Huusko 71, Nilsii; Esko Iisak Reinikainen 89, Vehmersalmi; Mimmi Katri Huttunen 90, Kaavi; Vieno Annikki Julkunen 80, Kaavi; Heikki Esa Antero Suhonen 79, Nilsii; Oras Taskinen 86, Nilsii; Helvi Lukkarinen 92, Juankoski; Matti Heikki Räsänen 70, Juankoski; Leena Annikki Leppänen 68, Riistavesi; Heikki Johannes Mikkonen 82, Nilsii; Helga Aliina Hyvönen 88, Kaavi; Veikko Aukusti Suomalainen 89, Riistavesi; Anna Liisa Komulainen 95, Vehmersalmi; Kalle Antero Lipponen 81, Nilsii; Mirjami Sisko Ester Pitkänen 87, Riistavesi; Taimi Tellervo Vartiainen 92, Nilsii; Erkki Vihtori Karppinen 91, Juankoski; Martti Jalmari Rissanen 90, Tuusniemi; Elli Ulriika Väätäinen 91, Nilsii; Elvi Elisabet Lyytinen 91, Vehmersalmi; Siiri Viola Kuronen 93, Kaavi; Jouko Ilmari Tuppurainen 78, Juankoski; Anna Riitta Kainulainen 50, Juankoski; Oiva Kalervo Oksman 85, Nilsii.

KASTETUT

Onni Aapeli Lämsä, Niko Kristian Kalervo Saikko, Aava Emilia Jäntti, Ida Sofia Annikki Uotinen, Nadia Mona Valeria Mäki, Viivi Julianne Ylikärppä, Samu Sakari Heinonen, Kasper Matias Sakari Kolari, Lydia Helmiina Lähtenmäki, Eetu Eino Joonatan Niskanen, Elisa Anastasia Natunen, Santtu Kristian Mikkonen, Leo Markus Matti Lappalainen, Aida Karelia Nykänen, Anton Eemeli Luoma-aho, Aamos Jooa Aapeli Räisänen, Ilona Taika Vilhelmiina Kesti, Siiri Sofia Kurki, Oiva Viljami Lipponen, Eeli Tapio Matias Repetti.

AVIOLIITTOON KUULUTETUT

Timo Juhani Turpeinen ja Jatta Emilia Piirainen, Niko Joonas Juhani Lajunen ja Johanna Katariina Pasanen, Tero Juhani Huttunen ja Piia Johanna Härkönen, Mikko Juhani Ahokas ja Hanna Heidi Emilia Hänninen, Rami Markus Ojarinta ja Marjo Helena Perälä, Joonas Ville Eskelinen ja Jonna Maria Vähäsarja.

KUOLLEET

Tyyne Koskinen 98, Tapio Kaarle Antero Tolppanen 66, Jani Tapani Nyyssönen 39, Katri Tellervo Nykänen 87, Martti Kalevi Ovaskainen 78, Kirsti Anneli Lammентаusta 71, Eino Tapani Oksanen 84, Tauno Johannes Rytönen 82, Aili Tellervo Tiirikainen 97, Diana Marjatta Anneli Kuosmanen 69, Hilja Tuulikki Korhonen 89, Oma Lauri Konstantin Laakkonen 85, Matti Jalmari Jääskeläinen 76, Maija Sinikka Luoma 73.

KASTETUT

Vilma Amanda Huttula, Ilmari Armas Aukusti Rönkkö, Nooa Veikko William Räihä, Unna Helvi Eveliina Rytönen, Estelle Amelia Piironen, Ninni Lea Livia Pöntynen, Farshad Farahani.

AVIOLIITTOON KUULUTETUT

Risto Heikki Hämäläinen ja Ulla Kaarina Carroll.

KUOLLEET

Tyyne Ronkainen 92, Pentti Vilho Mönkkönen 85, Eija Sinikka Hyttinen 77,

Terttu Toini Anneli Miettinen 89, Raili Helena Lipponen 53, Risto Petteri Holopainen 85, Jarmo Juhani Pitkänen 64, Lea Katri Maria Hiltunen 86, Anja Ellen Jänis 78, Keijo Olavi Partanen 53, Anneli Leena Katri Hämäläinen 75, Helvi Annikki Mustonen 79, Raija Liisa Korhonen 69, Helvi Inkeri Itkonen 88.

KASTETUT

Venni Jalmari Torvinen, Pihla Emilia Aho, Pihla Sofia Puustinen, Aarni Viljami Puustinen, Neea Emilia Miettinen, Vilma Kalmakoski.

AVIOLIITTOON KUULUTETUT

Kasper Matias Kiiski ja Anette Maria Aittasalmi, Risto Matti Mikael Ryyränen ja Kaisa Emilia Ollilainen, Niko-Petteri Juhani Hartikainen ja Senja Eila Tuulia Mäki-Leppilampi, Antti-Pekka Elomaa ja Outi Anna Emilia Nieminen, Vili Oskari Vajanto ja Iina Riikka Rätty, Teemu Tapio Haaranen ja Satu-Lotta Elina Voutilainen.

KUOLLEET

Anssi Tapani Ilovaara 76, Aino Hilda Annikki Kauhanen 90, Helka Lea Tuulikki Vehviläinen 79, Leena Hillervo Iivarinen 85, Jouko Heikki Pekkarinen 75, Oili Maria Leinonen 92, Lotta Pauliina Hartikainen 33, Eeva Riitta Kokkonen 91, Kaija Sinikka Ruotsalainen 83, Jorma Antero Karhiaho 85.

KASTETUT

Nuppu Lumina Miettinen, Eeli Toivo Juhani Aitto-oja , Olivia Elisabet Päivinen, Jiri Eemi Niklas Poimaa, Joona Jeremias Voutilainen, Riina Sofia Koivisto, Lauri Antero Korhonen, Elea Adeliina Korhonen, Tuomas Olli Antero Vainio, Joona Mikael Sonninen, Helmi Elviira Launonen, Elias Kristian Ahonen, Lauri Iivari Johannes Stranius, Armi Elena Heikkinen, Iida Leena Helena Kuusela, Oskari Eliel Simonen, Sara Ida Katriina Mäkelä, Hilla Wilhelmina Venäläinen, Ada Suvituuili Räsänen, Henri Elias Rökman, Pyry Antti Iisak Kuusisto, Maija Elsa Annikki Nykänen, Anni Meeri Matilda Laitinen, Melina Henrika Juntunen

AVIOLIITTOON KUULUTETUT

Pekka Aarne Sakari Kinnunen ja Kaija Elina Karhunen, Eero Tapani Lappi ja Marja Terttu Dimitrow, Esa Juhani Niskanen ja Katja Sinikka Hannele Närhi, Juha Antero Katainen ja Paula Maria Valta, Mauri Tapio Juntunen ja Miia Mari Kristiina Savela, Martti Samuel Hintukainen ja Ilona Kristiina Roivainen, Jouni Markus Taavitsainen ja Hanna Maria Johanna Hyvärinen, Miika Joona Juhani Kopeli ja Riina Johanna Ruotsalainen, Teemu Taneli Hämäläinen ja Ida Maria Kervola

KUOLLEET

Armi Aulikki Kröger 63, Aino Irene Martikainen 83, Eino Olavi Kutvonen 85, Eljas Herman Kinnunen 88, Aarne Johannes Heimonen 85, Elvi Elina Sonninen 86, Mari Annikki Himanen 58, Elli Annikki Vanninen 78, Arvi Ilmari Kuhmonen 77

#SILMÄTRISTISSÄ

AMERIA TAPIO

SANALLISTA

Autuas unohtaminen

4. sunnuntai helluntaista

Herra on kaikkivaltias Jumala, hänen nimensä on Herra! Käännä siis Jumalasi puoleen, ole uskollinen ja noudata oikeutta ja pane aina toivosi Jumalaan. Hoos. 12: 6-7

”Ihminen käyttää aivojaan kymmenen prosentin teholla”. Näin valisti aivotutkija radiossa. Millaista olisi, jos kykenisimme käyttämään aivojamme sadan prosentin teholla?

Ymmärsin, että myös muistimme toimii alemmalla ”kellotaajuudella” kuin rahkeissa olisi varaa. Aivojemme täysimittaisella käytöllä moni unohtamiseen liittyvä harmi jäisi historiaan. Säännöllisesti vaihtuvat, ärsyttävän pitkät salasanat eivät enää aiheuttaisi harmaita hiuksia – ne juolahtaisivat mieleen salamannopeasti. Lomakin jälkeen.

Ajatus aivojen koko reservin käyttöön otosta vaikuttaa houkuttelevalta. Mutta voisiko siitä olla jotakin haittaa? Muistaisimmeko joitakin asioita liiankin hyvin? Entäpä jos Luojamme on rakentanut aivomme tarkoituksella niin, että meillä on kyky unohtaa?

Unohtamisen kyky näyttää Raamatun valossa olevan jopa jumalallinen ominaisuus. Jesajan Kirjassa sanotaan: ”Minä pyyhin pois sinun rikkomuksesi itseni tähden, enkä sinun syntejäsi muista.” Samaan viittaa myös ensi sunnuntain epistolateksti: ”Autuaita ne, joiden pahat teot on annettu anteeksi ja joiden synnit on pyyhitty pois.”

Jumala ei vain anna anteeksi. Hän unohtaa ja pyyhkii pois muististaan meidän rikkomuksemme. Niitä ei enää ole. Koska Jeesus. *Tämä on autuasta unohtamista.*

TEEMU VOUTILAINEN
Seurakuntapastori
Puijon seurakunta

Palveleva puhelin päiväystä kesällä

Kesäloma on monille vuoden kohokohta. Kuitenkin talven haasteet ja lomaan liitetyt odotukset saattavat tuntua voimien vähytenä jo ennen kuin loma pääsee alkamaankaan. Puhuminen yleensä auttaa. Kirkko tarjoaa maksutonta, anonyymia ja luottamuksellista keskusteluapua, jossa voi puhua mistä tahansa mieltä pai-

”Älä jää yksin

navista asioista. Palveluissa päivästävät kirkon työntekijät ja tehtävään koulutetut vapaaehtoiset. Kirkon puhelin- ja verkkoautta-

misen palvelut ovat avoinna läpi kesän arkena ja pyhäpäivinä suomeksi ja ruotsiksi.

Palveleva puhelin päiväystä joka ilta klo 18 alkaen numerossa 0400 22 11 80. Palveleva chat päiväystä kesällä arkisin klo 16–20 osoitteessa www.kirkonkeskusteluapua.fi. Linkki löytyy myös useimpien seurakuntien omilta verkkosivuilta.

**HAUTAKIVET
LISÄKAIVERUKSET**
sekä kaikki hautakiviyöt

KIVILÄHDE
KAAVIN KIVI

KAAVIN KIVI OY - KIVILÄHDE
Kirjukuorentie 6, Kaavi
p. 017 6880100, myynti@kaavinkivi.fi
Avoimma ma-pe 8-17
www.kaavinkivi.fi

PERUNKIRJOITUKSET
testamentit - kauppakirjat ym. asiakirjat ammattitaidolla
ja joustavin maksuehdoin
Herastuomari Leila M. Tuomainen
p. 044 211 9876

Perunkirjoitukset
Luotettavasti – asiakasystävällisin hinnoin
Tapionkatu 5–9 Kuopio
(myös Siilinjärvi, Nilsia)
Tilisara p. 040 140 3262

Perunkirjoitukset, perinnönjaot, testamentit ym.
**ASIANAJOTOIMISTO
ESA AIRAKSINEN**
Tulliportinkatu 34, Kuopio
(017) 262 5300, esa.airaksinen@kolumbus.fi

*Puijon Maja
palvelee lämmöllä*
arjessa ja juhlassa
niin ilon kuin
surunkin hetkinä

- juhlaravintola
- lounasravintola
- hotelli
- sauna- ja kokoustilat

Kysy lisää ja pyydä tarjous
puh. 044 552 4810
myynti@puijo.com

**Puijon torni
Hotelli Puijon maja**
www.puijo.com

Puijotie 135, 70300 Kuopio

PERHEOIKEUDEN LAKIASIAT
esim. avioehto, testamentti, perunkirjoitus
alkaen 300 € + kulut + alv 24 %
Asianajotoimisto Kalevi Pitkänen Oy
Puistokatu 6, 70110 Kuopio
puh. (017) 282 2211 • faksi (017) 282 3101
www.kalevipitkanen.com • aatsto@kalevipitkanen.com

**ASIANAJOTOIMISTO
KOLARI & CO. OY**
Seppo Kolari, Matti Reinikainen,
Ville Heikinheimo, Katriina Manninen, Kristian Kakko
Kauppakatu 39 A, 4.krs, 70100 KUOPIO
(017) 265 7777/puh. (017) 261 1085/fax.
www.kolari-co.fi

Kirkollisia kesäjuhlia 2017

**Kirkolliset kesäjuhlat
tarjoavat ohjelmaa kesän
aikana eri puolilla Suomea.**

- 30.6.–2.7. **Valtakunnallinen Evankeliumijuhla**, Helsinki
30.6.–3.7. **Suviseurat**, Pori
7.–9.7. **Valtakunnalliset Kansanlähetyspäivät**, Ryttylä
7.–9.7. **Herättäjäjuhlat**, Nilsia
13.–16.7. **Rauhan Sanan Suvijuhlat**, Kokkola
14.–16.7. **Rukoilevaisten kesäseurat**, Kiukainen
28.–30.7. **Kirkastusjuhlat**, Heinävesi
28.–30.7. **Uusheräyksen Kesäseurat**, Rovaniemi
4.–6.8. **Länsi-Suomen Herännäisjuhlat**, Rauma
4.–6.8. **Hengen uudistuksen Kesäjuhla**, Ikaalinen
12.–13.8. **Suomen Merimieskirkon kesäjuhla**, Oulu
18.–20.8. **Medialähetyksen elopäivät**, Lohja
24.–27.8. **Hengelliset Syventymispäivät**, Helsinki

www.piplia.fi ■

365 + PIPLIA

**Mukana matkassa
kesän juhlissa!**

BIBLE JOURNALING
Leveämarginaalinen Uusi testamentti,
jossa tilaa omille merkinnöille.

Uudet VIRSIKIRJAT
Suven juhlissa lauletaan!
Virsikirjoissa on mukana uudet,
sointuisat virret.

**voimasanoja
PIPLIA.**

Tutustu ja tilaa www.pipliakauppa.fi

Suomen Pipliaseura | myynti 010 838 6520 | myynti@piplia.fi | www.pipliakauppa.fi

**KAIKKEA KIVAA KOTIIN
KEITTIÖTUNING**

WWW.KEITTIOTUNING.FI

Sähköasennus
Hannu Tuomainen
Puh. 050 553 8767
hannu.tuomainen@netti.fi

**Ilmoitukset
osoitteeseen**
ilmoitusmyynti@kotimaa.fi

MUUTTOPALVELUA KUORMA-AUTOLLA
65 € / tunti. Kuolinpesien tyhjennykset,
pienkuljetukset. Puh: 045 859 3366.
www.laatupaikka.fi/kuljetus

Tietokoneapu
**Kotitalous-
vähennys 45%**
www.orden.fi
040 5844 045

• Matot
• vuodevaatteet • ym.
PESULA
PYYKKISATAMA
Itkonniemenkatu 27, 70500 Kuopio
Puh. (017) 263 3128
www.pyykkisatama.fi

**UUDISTETUT SIIONIN VIRRET
OVAT ILMESTYNEET**

**Kirjoja on kahta kokoa,
molemmat nuottipainoksia**

- pieni 82 x 115 mm,
hinta 12 € / kpl
- isokokoinen 123 x 180 mm,
hinta 15 € / kpl

Hintaan lisätään toimituskulut.

Tilaukset:
Herättäjä-Yhdistys (06) 433 5700 | www.herattaja.fi | kati.leskela@h-y.fi

KIRJALLISTA

Tiina Kekäläinen:
Juhon Rissanen - sisulla ja sitkeydellä. Omakustanne. 2017. 112s.

Kansainvälinen kansankuvaaja

Surkeaakin surkeampi lapsuus onnettomuuksineen ja niitä seuranneine selkäsäunoineen, siinä pohja mistä **Juhon Rissanen** (1873-1950) ponnisti maailmankuuluksi taiteilijaksi. Hänen uraansa voi sikäläkin pitää ihmeenä, että hän oli paitsi ensimmäisiä työväentaustaisia kuvataiteilijoita myös toinen Rissanen kuusilapsisen perheen jälkeläisistä, joka varttui aikuiseksi.

Taidekasvattaja **Tiina Kekäläinen** korostaa, ettei hän ole taidehistorioitsija. Teosta onkin vaikea lokeroida, vaikka se esittelee ja myös analysoi kattavasti Rissanen taidetta. Kirjan mukana luki-

ja saa matkustaa taiteilijan itsensä muistojen ja eloisien kirjojen, aikalaismuistelijoiden ja tutkitun tiedon välityksellä monipolvisen jalkapitikan tietä Kuopista Helsinkiin opiskelemaan ja siitä mm. Pietariin, Pariisiin, Italiaan ja lopulta Floridaan. Savolaisella supliikillaan Juhon onnistui hurmaamaan naisia, mutta kaivattua pitkäaikaista elämäntoveria kulkumies ei saanut, sillä: "Ei minua akat miäräile." Myös kirjailija on onnistunut saattamaan Juhon Rissanen sananrieskan ja lystikkyuden osaksi taiteilijan tarinaa.

TERHI LAITINEN

LYHYESTI

Tällä palstalla seurakunnan luottamushenkilöt kirjoittavat vuorollaan.

Kirkon avioliittokäsitys

Kirkon perinteinen avioliittokäsitys on asetettu kyseenalaiseksi ja kirkolliskokouksessa on tehty aloite sen muuttamiseksi.

Aloitteen on allekirjoittanut 22 kirkolliskokousedustajaa, jotka pyrkivät avioliittokäsityksen "laajentamiseen" ja siihen, että kirkossa taataan omantunnon rauha sekä samaa sukupuolta olevien avioliittoon kriittisesti että siihen myönteisesti suhtautuville. Myöntytyksenä aloitteentekijät lupaavat, että perinteisellä tavalla avioliittoon suhtautuville turvataan mahdollisuus olla ja toimia kirkossa tasavertaisesti.

Aloite romuttaisi toteutuessaan kristillisen näkemyksen avioliitosta miehen ja naisen välisenä liittona. Lupaus nykyisen avioliittokäsityksen kannattajien elintilasta kirkossa voisi sekin olla vain siirtymävaihe, ennen kuin alkaisi painostus "vanhauskaisia" kohtaan.

Aloitteen laatijoiden mukaan "Raamattu ei anna

yksiselitteistä ratkaisua siihen, miten kirkossamme olisi tänään ajateltava Jumalan tahdon mukaisesta avioliitosta". Näkemys on erikoinen, sillä Raamatusta löytyy asiaan Jeesuksen selvä kanta (Matt. 19: 4–6). Tätä, sen enempää kuin Jeesustakaan, ei aloitteessa mainita lainkaan.

Aloite on nyt perustevaliokunnassa, joka laatii asiasta mietinnön. Olen kyseisen valiokunnan jäsen, joten tiedossa on paljon luettavaa. Tarkoitus on näet tutustua kaikkeen relevanttiin materiaaliin, jota tästä aihepiiristä on kirjoitettu. Pelkästään kirkon suhteesta homoseksuaalisuuteen on tähän mennessä Suomessa kirjoitettu arviolta jo noin 800 sivua.

Työskentelyn tuloksena syntyy varmasti pätevä katsaus siihen, miten kirkossa on asiasta ajateltu ja opetettu – ja miksi. Kirkon avioliittokäsitys ei tästä kuitenkaan muutu, sillä se vaatisi kirkolliskokouksen määränemistön, eikä sel- laista ole näköpiirissä.

PEKKA NIIRANEN
Kallaveden seurakunta

BarokkiKuopiossa yhteissoittoa

Kolmattatoista kertaa järjestettävä BarokkiKuopio -festivaali keskittyy tänä vuonna yhteissoittoon ja consort-musiikkiin.

Consort tarkoittaa 1500- ja 1600-luvuilla suosiossa ollutta moniäänistä musisointia, jossa keskeistä on saumaton yhteistyö ja yhdessä jaettu säveltaidekokemus. Teema elää nokkahuiluyhtye *Q Consortin* ja BarokkiKuopion perustaja **Markus Kuikan** luotsaaman gambayhtye *Jaye Consortin* konserteissa selkeimmin, lisäksi lauantai-iltana kuullaan säkenöivän sopraanon **Tuuli Lindebergin** kanssa *Ensemble Nyländian* renessanssikokoonpanoa, joka

on rakennettu *Q Consortin* ja *Eloisa Consortin* yhdistelmän pohjalta.

Uutena on Kuopio-päivä, jolloin esiintyvät paikalliset vanhan musiikin taitajat ja tekijät. **Petri Arvon** *Yhden miehen consort* peilaa tavallisesti useamman soittajan hoitamia tehtäviä omaan soittoonsa käyttäen myös moderneja teknisiä apuvälineitä. Perheen sisäistä yhdessä tekemistä edustaa **Antikaisen** siskosten **Couperinin** muusikkodynastian tuotosten ympärille rakentuva kahden cembalon konsertti. Tuuli Lindebergin ja **Matias Häkkisen** laulu-cembalo -duokonsertti näyttää spontaanin heittäytymisen.

BarokkiKuopio järjestetään Mänistön seurakunnan tukemana ja yhteistyössä Tuomiokirkkoseurakunnan ja Puijon seurakunnan kanssa. Vanhasta musiikista voi nauttia myös hiukan vähemmän konserttimaisessa muodossa lasten satukonsertissa kirjastolla, Ravintola Pannuhuoneen iltakeikalla sekä valokuvakeskuksessa. Lisäksi BarokkiKuopion yhteistyökumppani Café Barock tuo mukaan pop up -musiikkihetkiä puistoihin, kahviloihin ja torille!

www.barokkikuopio.com
www.facebook.com/Barokki-Kuopio

KIRKKO & KOTI

Kuopion ja Siilinjärven seurakuntalehti.
104. vuosikerta.

Seuraava numero ilmestyy 30.8.2017

Julkaisija Kuopion ev.lut. seurakunnat, PL 1064, 70101 Kuopio, puh. 017 158 111, www.kuopionseurakunnat.fi
Toimitusneuvosto Paavo Kaitokari, Hannu Koskelainen, Kirsi Leino, Niko Noponen, Marketta Rantama **Painos** 73 670 kpl
Toimitus Kirjastokatu 5 A 1, 70100 Kuopio **Viestintäpäällikkö,** **Kirkko ja Koti -lehden päätoimittaja** Minna Siikaniva, puh. 040 4848 273, minna.siikaniva@evl.fi **Tiedottaja** Merja Tapio, puh. 040 4848 236, merja.tapio@evl.fi **Verkkotoimittaja** Seija Rytönen puh. 040 4848 514, seija.rytonen@evl.fi **Taitto** Kotimaa Oy **Ilmoitukset** Pirjo Teva, puh. 040 680 4057, pirjo.teva@kotimaa.fi **Tilaukset** 20 €/vuosikerta **Jakelu** Suora Lähetys Oy **Jakelupalaute** www.suoralahetys.fi tai jani.lankinen@suoralahetys.fi tai puh. 017 264 7800.

[kirkkojakoti.fi](https://twitter.com/kirkkojakoti.fi) www.facebook.com/kirkkojakoti
 @Kirkkojakoti

Sinulle surun aikana

*Kuolema ja suru ovat tulleet lähellesi.
On kuljettava läpi pimeään, jotta voi nähdä valon.
Jos tahdot jakaa kysymyksiäsi, ajatuksiasi,
ehkä itkuasikin toisten kanssa,
olet tervetullut sururyhmään.*

Ryhmien koko on enintään kahdeksan henkilöä.

Sururyhmä ikääntyneille

TORSTAIIN klo 13–14.30

14.9., 21.9., 28.9, 12.10., 26.10. ja 9.11.2017

Kerhuhuone Aaron, Keskusseurakuntalo, Suokatu 22, C-rappu

Pastori Lauri Kastarinen ja diakoni Varpu Ylhäinen
ILMOITTAUTUMISET viimeistään 18.8. osoitteessa

www.kuopionseurakunnat.fi/sururyhmat

tai diakoni Varpu Ylhäinen 040 4848 255

Lisätietoja: pastori Lauri Kastarinen 040 4848 274,
lauri.kastarinen@evl.fi tai diakoni Varpu Ylhäinen

040 4848 255, varpu.ylhainen@evl.fi

Sururyhmä työikäisille

TORSTAIIN klo 18–19.30

31.8., 7.9., 14.9., 21.9., 28.9., 5.10.2017

Ystävän kammari, Puijon kirkko

Pastori Mari Voutilainen ja rovasti Pekka Nieminen

ILMOITTAUTUMISET viimeistään 6.8. osoitteessa

www.kuopionseurakunnat.fi/sururyhmat

Lisätietoja: pastori Mari Voutilainen

040 4848 433, mari.voutilainen@evl.fi

Sururyhmä itsemurhan tehneiden omaisille

TORSTAIIN klo 17–19

10.8., 17.8., 24.8., 7.9., 21.9., 5.10., 2.11. ja 11.1.2018

Keskusseurakuntatalo, Suokatu 22 B, 4. krs kokoushuone

Pastori Pirjo Kuula ja diakonissa Ulla Turunen

ILMOITTAUTUMISET viimeistään 11.7. osoitteessa

www.kuopionseurakunnat.fi/sururyhmat

tai toimistosuhteeri Sisko Paulus 040 4848 286

Lisätietoja: pastori Pirjo Kuula 040 4848 318, pirjo.kuula@evl.fi

tai diakonissa Ulla Turunen 044 275 7963, turunenu@gmail.com

Sururyhmä lapsille

KESKIVIIKKOISIN 14.3 –18.4.2018

Poukaman leirikeskuksessa

Diakoniatyöntekijät Maarit Kirkinen ja Riitta Murtorinne

ILMOITTAUTUMISET osoitteessa

www.kuopionseurakunnat.fi/sururyhmat tai ryhmänohjaajille:

Riitta Murtorinne riitta.murtorinne@evl.fi, 040 4848 437 tai

Maarit Kirkinen maarit.kirkinen@evl.fi, 040 4848 369

Sururyhmä Juankoskella

Järvi-Kuopion seurakunta

TIISTAINA 24.10. klo 18

Juankoskella seurakunnan virastotalon kokoushuoneessa

Tehtaankirkontie 5, 73500 Juankoski

Diakoni Leila Asikainen ja aluepastori

ILMOITTAUTUMISET viimeistään ma 16.10. osoitteessa

www.kuopionseurakunnat.fi/sururyhmat

Lisätietoja: diakoni Leila Asikainen 040 4888 620

Sururyhmä Maaningalla

Kallaveden seurakunta

Alkaa pyhäinpäivänä 4.11.2017 Maaninkatalolla

kokoontumiset TIISTAIIN Vorloksossa klo 14–17

7.11., 14.11., 21.11., 28.11., 12.12., 19.12. ja 9.1.2018

ILMOITTAUTUMISET viimeistään 4.11. osoitteessa

www.kuopionseurakunnat.fi/sururyhmat tai ohjaajille

Lisätietoja ryhmänohjaajilta: pastori Raija Jokela,

raija.jokela@evl.fi, 040 4848 328 ja diakoniatyöntekijä

Hanna Rasa, hanna.rasa@evl.fi, 040 4848 372

**KUOPION EV.LUT.
SEURAKUNNAT**

www.kuopionseurakunnat.fi
www.kirkkojakoti.fi

Jouko Ikola on ollut innokas runoilija pienestä pitäen. "Sanojen avulla voi kolkuttaa elämän suurien salaisuuksien portteja."

ARI-PEKKA KERÄNEN

Hyvyys – arka yölintu

Keskustelupalstat pursuavat vihapuhetta ja uutiset tarjoilevat sotia sekä terrori-iskuja. Onko hyvyys kadonnut kokonaan? Jouko Ikolan mielestä ei.

Arka yölintu, joka säikähtää valonheittimen loistetta. Jumalan ihmeellinen yllätysvieras. Muun muassa näin kuopiolainen pappi ja runoilija **Jouko Ikola** luonnehtii hyvyttä. Sitä, jota on ympärillämme, mutta joka helposti jää näkemättä.

"Hyvyydestä on vaikea tehdä myyviä juttuja. Yleensä draama haetaan pahuudesta. Pahuuden esiin tuominen kuitenkin muokkaa meidän kuvaamme maailmasta. Helposti syntyy vaikutelma, että kaikkialla on vain kauheutta", Ikola pohtii.

Hän ottaa esimerkiksi Afrikan.

"Meille kerrotaan sieltä pelkästään nälänhädästä, sisällissodista ja rehovasta korruptiosta. Jos menee paikan päälle, saakin huomata, että siellä on hyvin paljon myös iloa, toivoa, kauheutta ja välittämistä."

Hyvyttä on

Vaikka hyvyys Ikolan mukaan kavahtaa parrasvaloja, päätti hän silti omalta osaltaan tuoda sitä enemmän näkyväksi. Ikola kirjoitti kirjan *Hyvyttä on*, joka koostuu pienistä, runollisista tarinoista. Niissä keskiöön nousevat hiljaiset, eleettömät toivon rakentajat, joiden kautta jokapäiväisessä elämässään kamppaileva lähimmäinen saa kokemuksen välittämistä ja lohdusta.

"Tarinoiden päähenkilöitä ovat esimerkiksi omaishoitajat, diakoniatyöntekijät, perheenäidit. Varsinaisia arjen sankareita kaikki."

Nyt eläkkeellä oleva Ikola on tehnyt elä-

mäntyönsä eri seurakunnissa pääasiassa Keski-Suomessa ja Pohjanmaalla.

"Jo pelkästään työni kautta olen saanut vahvan kokemuksen erityisesti hiljaisesta, rinnalle asettuvasta suomalaisuudesta ja suomalaisesta arjen kristillisyydestä. Sitä halusin tuoda kirjassani esille."

"Koska draama ja vastakkainasettelu ylittävät uutiskynnyksen, kirkon julkisuuskuvasa palstatilaa ovat saaneet lähinnä kirkon ääripäät. En tunnistanut julkisuudessa riepotel-tavasta kristillisyydestä oman kirkkoni kasvoja. Niinpä päätin tarttua haasteeseen ja kirjoittaa tarinoiksi luterilaisen kutsumus-ajattelun hapattamaa suomalaisuutta kosket-tavimmillaan", Ikola perustele.

Jumalan työkalu

Viime syksynä Vuoden kristillinen kirja -kilpailussa Ikolan teos voitti yleisöäänestyksen.

"Kyllähän yleisön arvostus lämmittää mieltä. Eri-tyisen hienolta tuntuu se henkilökohtainen palaute, jota olen saanut. Eräs-

kin ihminen kertoi, että kirjani oli ollut hänelle äärimmäisen lohduttava ja voimaannuttava kokemus. Silloin tuntui, että olin saavuttanut juuri sen, mitä olin kirjallani ajanut takaa."

Hyvyyden ja pahuuden määrää ei pysty mittaamaan millään mittareilla. Silti Ikola kokee, että maailmassa on hyvyttä enemmän kuin pahuutta.

"Jos on itse kokenut hyvyttä, on helppo pistää se kiertämään."

"Hyvyys ei mielestäni ole vain tiettyjen ihmisten ominaisuus. Se on Jumalan työkalu,

toivon kuiskaus, joka äkkiarvaamatta piipah-taa siellä ja täällä, ja antaa meille voimaa jak-saa arkemme taistelut."

"Myös pahalta vaikuttava ihminen voi vä-lillä olla hyvä."

Ikola itse on kasvanut herättäjätaustaises-sa kodissa, rakastavassa ja hyväksyvässä ilma-piirissä.

"Lapsuuteni ja pappisvuosieni takia omat hyvyyden kokemuksi yhdistyvät kristilli-syyteen. Mutta tokihan hyvyttä on olemas-sa ilman kristillisyyttäkin", Ikola painottaa.

Pappisvihkimys mietitytti

Alahärmässä syntyneelle Ikolalle teologian opinnot olivat lopulta aika luonteva vaihtoeto.

"Kasvoin uskonnollisessa ympäristössä ja omalta kotiseudulta lähti monta muuta-kin nuorta Helsinkiin teologiseen tiedekun-taan, joten ei valintaa tarvinnut paljokaan miettiä."

Enemmän pohdintaa sen sijaan aiheutti pappisvihkimyksen ottaminen.

"Pappisvalassa hätkähdytti kysymys esi-kuvana olemisesta seurakunnalle. Vasta vä-hitellen oivalsin, että se merkitsee jotakin aivan muuta kuin ihmisten silmissä esitel-tävää ulkoista nuhteettomuutta. Papinkin on taisteltava omien puutteidensa kanssa ja esikuvana voi olla myös Kristuksen armoa ja rakkautta tarvitsevana syntisenä muiden rinnalla."

Päätöstä pappisvihkimyksen ottamisesta siivitti vanha körttiviisaus, jossa Ikolan mie-lestä hienosti kiteytyy armollinen lähesty-mistapa.

"Sen mukaan kristillisuus ei ole vain sitä, mitä minä olen. Se on myös sitä, mitä voisin olla,

jos elämä olisi kohdellut minua kovemmin."

Pappina ja kristittynä Ikola ei ole koskaan perustanut yksittäisten raamatunlauseiden saivartelusta ja niistä kinaamisesta.

"Minulle ovat tulleet yhä tärkeämmäksi suurten linjojen määrittelyt Raamatussa. Jee-sus tiivistää lain rakkauden käskyyn ja Paavali toistemme kuorman kantamiseen. Niissä on sanottu oikeastaan kaikki tärkeä."

Kohti uutta

Ikola on asunut uudessa kotikaupungissaan Kuopiossa nyt kaksi vuotta.

"Vaimoni on umpisavolainen. Sovim-me, että kun jään eläkkeelle muutamme hä-nen kotiseudulleen, koska työvuosieni ajan asuimme pääasiallisesti minun kotikonnuilla-ni Pohjanmaalla."

Aivan laakereillaan Ikola ei eläkepäivinään lepäile. Runosuoni pulppuaa ja uusia kirjoituksia syntyy koko ajan.

"Nyt myös kokoilen yhteen tekstejäni, joi-ta on julkaistu muun muassa virsikirjan uu-desta lisävihkossa ja Siionin virsissä."

Loppusyksystä Ikola kokeilee jotain uutta, kun hän lähtee puoleksi vuodeksi turistipa-piksi Teneriffalle.

"Opiskelin omaksi ilokseni espanjaa iltalu-kiossa ja siitä syttyi innostus anoa turistipa-pin pestiä espanjankieliseltä alueelta."

Syksyllä Jouko Ikolan ajatuksia voi kuun-nella YLE:n aamuhartauksissa.

HELI HARING

Hyvyttä on! -esitys Jouko Ikolan runoihin pohjautuen Nilsin Herättäjäjuhilla 7.7. klo 20 ja 21.45 Helluntaiseurakunnan temppeleissä. Näyttelijä Timo Kankainen ja muusikko Antti Purola esiintyvät.

KIRKKO & KOTI

Tapahhtumat

Kuopion ja

Siilinjärven seurakunnissa tapahtuu 28.6.–30.8.2017

Ota
talteen!

kirkkojakoti.fi

Kesän 2017 iltamusiikit Kuopion tuomiokirkossa

► 7

Virsiä ja vaellusta

► 6

Kesäisiä kirkonmenoja

► 4

Kirkonmäki juhlii

► 5

SEURAKUNNAT 28.6.–30.8.2017

TUOMIOKIRKKO

Tuomiokirkkoseurakunnan toimisto
040 4848 248, ma–pe klo 9–15
tuomiokirkko.kuopio@evl.fi

KUOPION TUOMIOKIRKKO
Vuorikatu

040 4848 256
Avoinna ma–pe klo 10–15 sekä lisäksi vapaaehtoisten Kirkonvartioiden toimesta perjantaisin klo 18–22. Tuomiokirkko tiekirkkona avoinna 12.6.–11.8. päivittäin klo 10–18, ke ja pe myös klo 18–23. Opas on paikalla ma–pe klo 10–18 7.8. saakka. **Virtuaalikirko**ssa voit seurata Kuopion tuomiokirkon sunnuntai- ja nettin kautta reaaliaikaisesti joka sunnuntai klo 10. Lähettykset tallennetaan ja niitä voi katsoa myöhemminkin. www.virtuaalikirko.fi

Tiekirkkona 11.8. saakka. Opas paikalla 7.8. asti ma–pe klo 10–18. Lisäksi kesällä avoinna ke ja pe klo 18–23 vapaaehtoisten Kirkonvartioiden toimesta. **Kesän iltamusiikki** to 29.6. klo 20. *Reformaatio 500 – Bachista minimalismiin* – Tomi Satomaa, urut. Ohjelma 10 € kirkon ovelta tuntia ennen esitystä.

BarokkiKuopio: Hiljaisuuden musiikkia pe 30.6. klo 19. Koko festivaalin ohjelmakirjanen 35 € ja yksittäisten konserttien ohjelmat 10 €. Tarkemmat tiedot www.barokkikuopio.com. **Messu** su 2.7. klo 10. Lauri Kastarinen, Hanna Vasiljev, Anu Pulkkinen. BarokkiKuopion muusikoita. Kirkkokahvit.

BarokkiKuopio: Ferraboscota Lawesiin su 2.7. klo 15. Jaye Consort. Koko festivaalin ohjelmakirjanen 35 € ja yksittäisten konserttien ohjelmat 10 €. Tarkemmat tiedot www.barokkikuopio.com.

Viikkomessu ke 5.7. klo 18. Liisa Penttinen, Anu Pulkkinen. **Kesän iltamusiikki** to 6.7. klo 20. *Bach ja suomalainen lied* – Mari Hautaniemi, mezzosopraano ja Anu Pulkkinen, urut. Ohjelma 10 € kirkon ovelta.

Rakkauden Ateria -kirkko-ooppera Herättäjäjuhlien vierailuesitys pe 7.7. klo 19. Liput myynnissä lippu.fi tai tuntia ennen konserttia kirkon ovelta. Järj. Luterilaisen Kulttuurin Säätiö ja Suomalainen Kamariooppera.

Messu su 9.7. klo 10. Lauri Kastarinen, Liisa Penttinen, Taija Korri, Valtteri Tuomikoski.

Kesän iltamusiikki to 13.7. klo 20. Pauliina Hyry, urut. Ohjelma 10 € kirkon ovelta.

Konfirmaatiomessu su 16.7. klo 10. Satu Karjalainen, Lauri Kastarinen, Taija Korri, Valtteri Tuomikoski. Elina Hakkarainen.

Konsertti, Duo Dryades su 16.7. klo 18. Ohjelma 10 €.

Viikkomessu ke 19.7. klo 18. Liisa Penttinen, Taija Korri.

Kesän iltamusiikki to 20.7. klo 20. *Sopraanon kimallusta ja urkujen juhlaa*. Ingrida Gápová, sopraano ja Risto Valtasaari, urut. Ohjelma 10 € kirkon ovelta.

Messu su 23.7. klo 10. Liisa Penttinen, Valtteri Tuomikoski. Saarna Virpi Soveri. **Kesän iltamusiikki** to 27.7. klo 20. Mari-Anni Hilander, sopraano ja Kristian Attila, piano. Ohjelma 10 €.

Messu su 30.7. klo 10. Lauri Kastarinen, Liisa Penttinen, Taija Korri, Valtteri Tuomikoski.

Viikkomessu ke 2.8. klo 18. Ilpo Rannankari, Taija Korri.

Kesän iltamusiikki to 3.8. klo 20. Jeremy Joseph, urut (Etelä-Afrikka/ Itävalta). Ohjelma 10 €.

Messu su 6.8. klo 10. Saarna Matti Pentikäinen, liturgi Ilpo Rannankari, kanttori Seppo Kirkinen, urkuri Taija Korri. Vuodesta 1917 vuoteen 1983 Tuomiokirkko oli Tuomiokirkkoseurakunnan ja Kuopion Maaseurakunnan (nykyinen Kallaveden seurakunta) yhteinen kirkko. Tämä messu on Kallaveden seurakunnan ja Tuomiokirkkoseurakunnan yhteinen messu, jossa muistellaan yhteistä taivalta. Kirkkokahvit.

Kesän iltamusiikki to 10.8. klo 20. Ville Urponen, urut. Ohjelma 10 € kirkon ovelta tuntia ennen esitystä.

Messu su 13.8. klo 10. Ilpo Rannankari, Hanna Vasiljev, Taija Korri, Anu Pulkkinen.

Viikkomessu ke 16.8. klo 18. Satu Karjalainen, Anu Pulkkinen.

Kesän iltamusiikki to 17.8. klo 20. Giampaolo di Rosa, urut (Italia). Ohjelma 10 €.

Messu su 20.8. klo 10. Ilpo Rannankari, Hanna Vasiljev, Anu Pulkkinen, Valtteri Tuomikoski. Kirkkokahvit.

Viikkomessu ke 23.8. klo 18. Ilpo Rannankari, Anu Pulkkinen.

Kesän iltamusiikki to 24.8. klo 20. Jan Lehtola, urut. Ohjelma 10 € kirkon ovelta tuntia ennen esitystä.

Kirkonmäki ja Pappila juhlii pe 25.8. klo 17–23. Osa laajempaa Kuopio juhlii -tapahtumaa. Toimintapisteet lapsiperheille ja nuorille Tuomiokirkon mäellä klo 17–19 ja Vanhalla Pappilalla 18–20. Mukana mm. Uppo-Nalle. Pappilalla Veisukahvila klo 18–22, Jarkko Maukonen & Co, toivelauluja Nuoren seurakunnan veisukirjasta. Tuomiokirkossa konsertti klo 19, Edu Kettunen, Tommi Kalenius ja Ninni Poijärvi. Tuomiokirkossa yömessu klo 22. Kaikkiin tilaisuuksiin vapaa pääsy. Järjestää Seurakuntien yhteinen nuoris- ja oppilaitostyö sekä tuomiokirkkoseurakunta.

Yömessu pe 25.8. klo 22. Kirkonmäki juhlii -tapahtuma.

Messu su 27.8. klo 10. Satu Karjalainen, Hanna Vasiljev, Anu Pulkkinen, Valtteri Tuomikoski.

Viikkomessu ke 30.8. klo 18. Lauri Kastarinen, Taija Korri.

KESKUSSEURAKUNTATALO
Suokatu 22

040 4848 256

BarokkiKuopio: Käsi kädessä – Melodia & Harmoniaa pe 30.6. klo 15. Tuuli Lindeberg, laulu, Matias Häkkinen, cembalo. Koko festivaalin ohjelmakirjanen 35 € ja yksittäisten konserttien ohjelmat 10 €. Tarkemmat tiedot www.barokkikuopio.com.

Herättäjäjuhlille lähtöseurat su 2.7. klo 18. Liisa Penttinen.

Perheilta ke 23.8. klo 18. Suokatu 22, E-ovi. Yht.hlö Paula Raatikainen 040 4848 266.

MUUT

Kouluikäisten kerhot: Tuomiokirkkoseurakunnan kouluikäisten kerhot alkavat ma 28.8. Toiminta on tarkoitettu 7–14-vuotiaille tytöille ja pojille, sekä perheille. Lisätiedot: www.kuopionseurakunnat.fi/tuomiokirkkoseurakunta/kouluikäiset tai Elina Hakkarainen, elina.hakkarainen@evl.fi ja 040 4848 251

Pihaseurat Vanhalla Pappilalla ke 28.6. klo 18. Hanna Vasiljev, Anu Pulkkinen. Kuninkaankatu 12.

Hautausmaakävely Iso hautausmaa-Juhlakävely. to 29.6. klo 18. Mukana ovat Helena Riekkä, Heikki Lukkarinen, Outi Vuorikari, Helka Väisänen, Merja Marin, Nina Pelli, Aarne Laukkanen ja Seija Kukkonen. He kaikki ovat vuosien saatossa olleet oppaina kävelykierroksilla. Kierros päättyy Pyhän Pietarin kappeliin, jossa Erkki Oinonen kertoo Ison hautausmaan historiasta ja Jaana Marjanen pitää iltahartauden. Kahvi- ja mansikkakakkurajoilu. Ison hautausmaan kävelykierrokset alkavat linja-autoaseman puoleiselta pääportilta klo 18.

Pihaseurat Vanhalla Pappilalla ke 12.7. klo 18. Lauri Kastarinen, Taija Korri. Kuninkaankatu 12.

Hautausmaakävely Iso hautausmaa to 13.7. klo 18. Oppaana on Nina Pelli. Ison hautausmaan kävelykierrokset alkavat linja-autoaseman puoleiselta pääportilta klo 18.

Pihaseurat Vanhalla Pappilalla ke 26.7. klo 18. Lauri Kastarinen, Taija Korri. Kuninkaankatu 12.

Hautausmaakävely Iso hautausmaa to 27.7. klo 18. Oppaana on Nina Pelli. Ison hautausmaan kävelykierrokset alkavat linja-autoaseman puoleiselta pääportilta klo 18.

Kesän viimeiset Pihaseurat Vanhalla Pappilalla ke 9.8. klo 18. Hanna Vasiljev, Anu Pulkkinen.

Hautausmaakävely Iso hautausmaa to 10.8. klo 18. Oppaana on Nina Pelli. Ison hautausmaan kävelykierrokset alkavat linja-autoaseman puoleiselta pääportilta klo 18.

Tätilässä Kansanlaulukirkko/Perinnepäivät su 13.8. klo 12. Ilpo Rannankari, Taija Korri. Pelimannit *Naapurin pojat*. Inkiläntie 7 B.

Hautausmaakävely Flodbergin hautausmaa to 17.8. klo 18. Kaupunkilaisia ja

kylän miehiä. Oppaina ovat Merja Marin ja Niilo Lintunen. Flodbergin hautausmaan kierros alkaa kappelin edestä klo 18, Hannikaisenkatu 5.

Tuomiokirkkoseurakunnan eläkeläisten leiri 23.–25.8. Rytkyn leirikeskuksessa. Hinta 55 €. Ilmoittautumiset pe 4.8. mennessä diakoni Varpu Ylhäinen 040 4848 255 varpu.ylhainen@evl.fi tai diakonissa Pirjo Litmanen 040 4848 282 pirjo.litmanen@evl.fi.

Hautausmaakävely Iso hautausmaa to 24.8. klo 18. Teemana on erityisesti taide. Oppaina ovat Nina Pelli ja Marianna Huttunen. Ison hautausmaan kävelykierrokset alkavat linja-autoaseman puoleiselta pääportilta klo 18.

ALAVA

Alavan seurakunnan toimisto
040 4848 286, ma–pe klo 9–15
alava@evl.fi

ALAVAN KIRKKO
Keihäskatu 5 B

040 4848 300

Konfirmaatiomessu, Rytky 1 rippileiri su 2.7. klo 11. Hannu Koskelainen, Anna Väättäinen, Leila Savolainen.

Konfirmaatiomessu, Rytky 2 rippileiri su 9.7. klo 11. Anu Kiviranta, Pirjo Kuula, Juha Välimäki, Jan Dekker.

Messu su 16.7. klo 11. Pirjo Kuula, Juha Välimäki, Jan Dekker.

Konfirmaatiomessu, Aholansaaren rippileiri su 23.7. klo 11. Anu Kiviranta, Ossi Jauhainen.

Konfirmaatiomessu, Rytky 3 rippileiri su 30.7. klo 11. Anu Kiviranta, Pirjo Kuula, Jan Dekker.

Messu su 6.8. klo 11. Anna Väättäinen, Jan Dekker.

Koulunsa aloittavien siunaaminen ke 9.8. klo 18. Pirjo Kuula, Jan Dekker. Sirpa Pesonen.

Messu su 13.8. klo 11. Hannu Koskelainen, Anna Väättäinen, Jan Dekker.

Motoristimessu su 20.8. klo 11. Anu Kiviranta, Hannu Koskelainen, Anna Väättäinen, Leila Savolainen. Saarnan paikalla hiipakuntasihteeri Ari Tähkäpää pitää raamattumonologin *Ristinryöväri*. Keittolounas, vapaaehtoinen maksu.

Rauhanyhdistyksen seurat su 20.8. klo 18.

Messu su 27.8. klo 11. Anu Kiviranta, Hannu Koskelainen, Pirjo Kuula, Leila Savolainen. Nuorisotyönohjaaja Antton Bergin virkaansuunaaminen. Kirkkokahvit.

ALAVAN SEURAKUNTAKESKUS

Keihäskatu 5 B

040 4848 300

Kesän kauneimmat virret ja psalmit ke 19.7. klo 18. Ossi Jauhainen. Jukka Koistinen.

NEULAMÄEN KIRKKO
Vesurikuja 4

040 4848 300

Kesän kauneimmat virret ja psalmit ke 5.7. klo 18. Pirjo Kuula, Ossi Jauhainen.

Messu su 6.8. klo 16. Anna Väättäinen, Jan Dekker.

Koulunsa aloittavien siunaaminen ke 9.8. klo 17. Pirjo Kuula, Jan Dekker, Tuija Turunen.

MUUT

Kesän kauneimmat virret ja psalmit ke 16.8. klo 18. Anu Kiviranta, Leila Savolainen. Särkiniemen seurakuntatilat, Särkiniementie 4.

Hanna-piiri ti 22.8. klo 18. Kipinäkatu 32. Yhteyshenkilönä Elisabet Kivioja 040 509 3732. Tiistaisin 22.8., 19.9., 17.10., 14.11. ja 12.12. Hanna-piirissä rukoillaan Hannatyön rukouskalenterin mukaan erityisesti maailman naisten puolesta.

JÄRVI-KUOPIO

Järvi-Kuopion seurakunnan toimisto
040 4888 602 ja 040 4888 611
ma–pe klo 9–15

JUANKOSKEN TEHTAAN
KIRKKO

Tehtaankirkontie 5

Ilta 2.7. klo 18. Ville Hassinen, Matti Saarela. Iltaatee. Huom. ei jumalanpalvelusta klo 10.

Soi, virteni, kiitosta Herran ke 5.7. klo 18. Taru Parviainen. Siionin virsien yhteislauluilta.

Sanajumalanpalvelus su 16.7. klo 10. Miia Gabel, Matti Saarela. Kesävieraiden kirkkopyhä. Kirkkokahvit.

Tulkoon tie sinua vastaan ke 19.7. klo 18. Matti Saarela. Uusien virsien yhteislauluilta.

Nyt soikoon taivas kiitostaan ke 9.8. klo 18. Taru Parviainen. Mikael Agricolan ja Martti Lutherin virsien yhteislauluilta

Sanajumalanpalvelus su 13.8. klo 10. Reijo Leino, Taru Parviainen. Perinne

Mä oksalla ylimmällä – Suomi 100 -yhteislauluilta ke 23.8. klo 18. Matti Saarela.

JUANKOSKEN
YLÖSNOUSEMUKSEN KIRKKO
Tehtaankirkontie 5

Siionia ja Sibeliusta pe 7.7. klo 20. Jouni Somero, piano. Ohjelma 10 €.

Messu su 23.7. klo 10. Miia Gabel, Matti Saarela. Kansanlaulukirkko. Pystykahvit.

Konfirmaatiomessu su 30.7. klo 10. Emmi Haring, Taru Parviainen. Poukama 2 konfirmaatio.

Messu su 6.8. klo 10. Ville Hassinen, Taru Parviainen.

Messu su 20.8. klo 10. Emmi Haring.

Messu su 27.8. klo 10. Eino Keihänen, Matti Saarela. Gideonien kirkkopyhä.

TAPAHTUU

Gospel Riders
kiertueella

Gospel Riders -motoristit pärisyttelevät Kuopion torille torstaina 29.6. Juhannuksena Keuruulta liikkeelle lähtenyt kiertue ajelee ympäri Suomea 7xSF -kampanjan merkeissä. Tunnus tarkoittaa Seitsemän kertaa Suomi Finland ja se kertoo moottoripyöräkerhon seitsemänä vuonna toistettavasta kampanjasta, jonka tarkoitus on kutsua seuraamaan Kristusta. Tämän kesän erityisteema on *Sata lasissa – Suomen juhluvuoden kunniaksi*.

Tänäkin vuonna kiertävät motoristit järjestävät noin sadalla paikkakunnalla ulkoilmatapahtumia yhteistyössä seurakuntien ja muiden kristillisten yhteisöjen kanssa.

Kuopion torilla Gospel Ridersit ovat tavattavissa klo 9–14. Ilosanoman lisäksi tarjolla on muun muassa kahvia, pullaa ja mehua.

Motoristit Alavalla

Sunnuntaina 20.8. klo 11 jo perinteeksi muodostunut motoristimessu kerää moottoripyöräharrastajia Alavan kirkolle.

Yhdessä laulaen

■ **Kristallikirkkaan virran rantaa** yhteislauluilta Muuruveden satamassa pe 30.6. klo 19.

■ **Kesälaulajaiset** Riistaveden museoportilla la 1.7. klo 17.

■ **Ruislinnun laulu korvissani** yhteislauluilta Vehmersalmen kirkossa ke 5.7. klo 18. Yhdessä ortodoksisen seurakunnan ja kuoron kanssa. **Veikko Savolainen** lausuu Eino Leinon runoja.

■ **Soi, virteni, kiitosta Herran** – Siionin virsien yhteislauluilta Juankosken Tehtaan kirkossa ke 5.7. klo 18, Muuruveden satamassa to 6.7. klo 19 ja Säyneisen seurakuntakodilla to 6.7. klo 19.

■ **Uudet veisuut** Nilsin kirkossa pe 7.7. klo 19.30. Siionin virsien uuden laitoksen käyttöönottojuhla. Mukana Herännäisnuorten kuoro, joht. **Hanna-Maria Hapuli**, ja Herättäjä-Yhdistyksen valtakunnallinen kuoro, joht. **Samuli Korkalainen**. Vapaa pääsy, ohjelma 10 €.

■ **Nuorten ja opiskelijoiden yöveisuut** uudetetuilla Siionin virsillä Nilsin kirkossa pe 7.7. klo 23.

■ **Lasten veisuut** Nilsin kirkossa la 8.7. klo 9.45.

■ **Tulkoon tie sinua vastaan** – uusien virsien yhteislauluilta Juankosken Tehtaan kirkossa ke 19.7. klo 18 ja Muuruveden satamassa to 20.7. klo 19.

■ **Tammenrannan lauluilta** to 20.7. klo 18.

■ **Kauneimmat hengelliset laulut** yhteislaulutilaisuus Tuusniemen torilla pe 28.7. klo 18.

■ **Nyt soikoon taivas kiitostaan** -yhteislauluilta Juankosken Tehtaan kirkossa ke 9.8. klo 18, Muuruveden satamassa to 10.8. klo 19, Kaavin kirkossa ke 12.8. klo 18 ja Säyneisen seurakuntakodilla ke 16.8. klo 19. Agricolan ja Lutherin virsiä.

■ **Mä oksalla ylimmällä** Suomi 100-yhteislauluilta Juankosken Tehtaan kirkossa ke 23.8. klo 18, Muuruveden satamassa to 24.8. klo 19 ja Säyneisen seurakuntakodilla ti 29.8. klo 19.

KAAVIN KIRKKO

Kaavintie 24

Messu su 2.7. klo 13. Reijo Leino, Annette Kärppä-Leskinen.

Nousta sain aamuun -aamuhartaus la 8.7. klo 8. Mikko Huhtala. Jatta Inkinen, huilu. Sään sallieissa omatoiminen aami-aisbrunssi nurmikolla.

Petri Laaksonen: Näet kauniimman maan-konsertti la 8.7. klo 14. Vapaa pääsy, Ohjelma 5 €. Tuotto Nilsin herät-täjäjuhlien hyväksi.

Nyt soikoon taivas kiitostaan, Agrico-lan ja Lutherin virsien yhteislauluilta ke 12.7. klo 18. Taru Parviainen.

Messu su 16.7. klo 13. Reijo Leino, Pauli-na Vuorinen.

Messu su 6.8. klo 13. Mikko Huhtala, Alii-sa Lukkari-Syrjäniemi.

Jari Muta 70-v. juhlakonsertti su 6.8. klo 18. Aliisa Lukkari-Syrjäniemi. ”Mikä riemu, kun saamme yhdessä kiittää Her-raa!”, laulu ja soitinryhmä. Ohjelma 5 €. Tuotto Raamattujakelutyölle.

Messu su 13.8. klo 13. Mikko Huhtala, Aliisa Lukkari-Syrjäniemi.

Sanajumalanpalvelus su 20.8. klo 13. Paula Hagman-Puustinen, Aliisa Lukka-ri-Syrjäniemi.

Messu su 27.8. klo 13. Mikko Huhtala, Taru Parviainen. Gideonien kirkkopyhä.

KAAVIN SEUTU – MUUT

Raamattupiiri to 29.6. klo 18.30. Vieras-venesatamassa, Harjulantien päässä, ran-nassa.

Hengellinen musiikkilaisuus su 2.7. klo 15. Esiintyy Martti ja Erkki Holopai-nen sekä Lauri Hallikainen. Jokelan maa-tilamatkailu, Vihtajärventie 49, Korttei-nen.

MesäkirKKO su 23.7. klo 13. Mikko Huh-tala, Aliisa Lukkari-Syrjäniemi. Mäntyjär-vellä, Riihijärventietä n. 1 km. Viljamaan kartanosta. Kahvit.

Kansanlaulukirkko Telkkämaessä su 30.7. klo 13. Mikko Huhtala, Pauliina Vuorinen. Perinnetilalla, Kaiturintie 419. **Kaikkille avoin vanhemman väen laulu-hetki** ke 30.8. klo 13. Aliisa Lukkari-Syrjä-niemi. Palvelukeskuksen aulassa.

MUURUVEDEN KIRKKO

Kustilankuja 1

Histan veisaajien levynjulkistamiskon-sertti la 8.7. klo 21. Lauluyhtye Histan veisaajat laulaa uudistettujen Siionin virsien rinnalla vanhempia ja uudempiä veisuja elämästä, kuolemasta, muutok-sesta ja pysyvyydestä. Uusi levy perustuu yhtyeen kiitelyihin konserttikokonai-suuksiin: *Kuolemasta* (2013) ja *Remontti* (2016). Ohjelma 10 € vain ovelta. www.facebook.com/histanveisaajat

Messu su 16.7. klo 13. Miia Gabel, Matti Saarela.

Messu su 23.7. klo 13. Ville Hassinen, Matti Saarela. Pystykahvit.

Messu su 30.7. klo 13. Ville Hassinen, Taru Parviainen.

Messu su 13.8. klo 13. Reijo Leino, Taru Parviainen.

Messu su 20.8. klo 13. Emmi Haring.

Messu su 27.8. klo 13. Eino Keihänen, Matti Saarela. Gideonien kirkkopyhä.

MUURUVEDEN SEUTU – MUUT

Kristallikirkkaan virran rantaa -yh-teislauluilta pe 30.6. klo 19. Matti Saa-rela. Hengellisiä lauluja, joiden sävelmä tunnetaan toisillakin sanoilla. Muuruve-si, satama.

Vääränlammen kesäkirkko su 2.7. klo 13. Ville Hassinen, Matti Saarela. Grillika-tos Vääränlammen uimarannalla. Vää-ränlammentie 29/31. Kyläyhdistys tarjo-aa kahvit.

Soi, virteni, kiitosta Herran to 6.7. klo 19. Matti Saarela. Siionin virsien yhteis-lauluilta, Muuruvesi, satama.

Tulkoon tie sinua vastaan to 20.7. klo 19. Matti Saarela. Uusien virsien yhteis-lauluilta Muuruvesi, satama.

Kesäkirkko ja hautausmaakävely su 6.8. klo 13. Ville Hassinen, Taru Parviai-nen. Oppaana on Niilo Lintunen. Kirkko-kahvit hautausmaan portin luona.

Nyt soikoon taivas kiitostaan -lauluil-ta to 10.8. klo 19. Taru Parviainen. Mikael Agricolan ja Martti Lutherin virsiä Muu-ruveden satamassa

Mä oksalla ylimmällä – Suomi100-yh-teislauluilta to 24.8. klo 19. Matti Saare-la. Muuruvesi, satama.

NILSIÄN KIRKKO

Kirkonmäentie 1

Sanajumalanpalvelus su 2.7. klo 10.

Emmi Haring, Pauliina Vuorinen.

Uudet veisuut pe 7.7. klo 19.30. Siionin virsien uuden laitoksen käyttöönotto-juhla. Mukana Herännäisnuorten kuo-ro, joht. Hanna-Maria Hapuli, ja Herät-täjä-Yhdistyksen valtakunnallinen kuo-ro, joht. Samuli Korkalainen. Uutta lai-tosta esittelee tekstijaoston puheenjoh-taja Jukka Hautala. Vapaa pääsy, ohjel-ma 10 €. Yhteiset virret veisataan uusis-ta siioninvirskirjoista, joita on myytävä-nä kirkon ovelta hintaan 12 € (pieni) ja 15 € (isotekstinen).

Iltasoitto Nilsin kirkon tornista pe 7.7. klo 22.

Nuorten ja opiskelijoiden yöveisuut pe 7.7. klo 23. Tervetuloa veisaamaan uudis-tettuja Siionin virsiä.

Aamurukous Siionin virsin la 8.7. klo 7.30. Kanttori Annette Kärppä-Leskinen, kirjailija Minna Kettunen.

Lasten veisuut la 8.7. klo 9.45. Koko per-heelle rentoa yhdessä olemista soitta-en ja laulaen. Yhteistä musisointia johtaa nuorisokanttori Jarkko Maukonen.

Aholansaari Sinfoniettan 20-vuotis-juhlakonsertti la 8.7. klo 20. Johtaa Jyri Nissilä, solistina Esa Ruuttunen, baritoni. Käsiohjelma 10 € Aholansaaren kojulta sekä tuntia ennen ovelta. www.aholansaari.fi/sinfonietta, www.facebook.com/aholansaarisinfontietta

Iltasoitto Nilsin kirkon tornista la 8.7. klo 22.

Iltarukous Siionin virsin la 8.7. klo 22.30. Kanttori Annette Kärppä-Leskinen, kir-jailija Minna Kettunen.

Messu su 16.7. klo 10. Emmi Haring, Taru Parviainen.

Sanajumalanpalvelus su 23.7. klo 10. Eino Keihänen, Taru Parviainen.

Messu su 30.7. klo 10. Eino Keihänen. Kanttorina Jukka Leutonen.

Messu su 6.8. klo 10. Eino Keihänen. Kanttorina Arja Linnea Ahonen.

Sanajumalanpalvelus su 13.8. klo 10. Emmi Haring, Annette Kärppä-Leskinen.

Messu su 20.8. klo 10. Eino Keihänen, Annette Kärppä-Leskinen.

Messu su 27.8. klo 10. Raili Pursiainen, Annette Kärppä-Leskinen. Gideonien kirkkopyhä.

NILSIÄN SEURAKUNTAKOTI

Nilsiantie 59

Valtakunnallinen lasten kuorolei-ri 5–13-vuotiaille pe 7.7. klo 12 Nilsin seurakuntakodilla, Nilsiantie 59. Harjoi-tellaan Siionin virsiä kahdessa ryhmäs-sä (isot/pienet) vuoroveisuihin. Aloit-us seurakuntakodilla klo 12, jol-loin lounas. Ohjaajina Lee-na Untamala ja Saara Lip-ponen. Osallistumismak-su suoritetaan käteisel-lä leirin alkaessa: 20 € / lapsi, 15 € / sisarus. Lei-rimaksuun sisältyvät lounas, välipala, nuotit ja vakuutus. Ilmoittautumiset 2.5.–30.6.2016 Herättäjä-Yhdistykseen 06 4335 700 ja 3.–6.7. musiikkisihteerille 0400 882 251.

NILSIÄN SEUTU – MUUT

Hautausmaakävely Murtolahden hau-tausmaalla ma 3.7. klo 18. Kertomuksia eri sukujen historiasta. Järjestäjänä on Murtolahden kyläyhdistys.

Näytelmä Tuulten leikkikalua, Aho-lansaaresta to 6.7. klo 14. Lippu 20 €. Lastenhoito järjestetään Aholansaaren näytösten ajaksi, 2 € / lapsi. Näytelmäpa-ketti sis. edestakaisen laivakuljetuksen, päivällisen ja näytelmälipun. Hinta 40 € / hlö. Näytelmäpaketti sis. edestakaisen laivakuljetuksen, päivällisen, näytelmäli-pun, iltapalan, majoittumisen Sepänpa-jassa 2hh, aamupala. Hinta 100 € / hlö.

Nuorten yökahvila to 6.7. klo 21. Nuor-sitolalla, Syvärintie 47, yläkoulu. Ohjel-massa yhdessäoloa ja pelailua.

Paavon pirtti, Paavo Ruotsalaisen ko-timuseo, avoinna. Aholansaaresta. pe 7.7. klo 12. Vapaa pääsy. Opas päiväystä klo 12.00–20.00.

Tuulten leikkikalua -näytelmä Aholan-saaresta pe 7.7. klo 14. Aholansaari, laitur, Säaskiniementie 750 Nilsä / Kuopio. Näytelmä valottaa herännäisyyden historiaa Nilsin Aholansaaresta asuneen maallikkosaarnaaja Paavo Ruotsalaisen vaimon Riitan sekä herännäisjohtaja ja pappi Niilo Kustaa Malmbergin vaimon Amandan näkökulmasta. Näytelmän on kirjoittanut nilsiläinen kirjailija Matti Pajula. Rooleissa esiintyvät Laura Malmi-vaara, Pekka Räsänen, Mervi Nousiainen, Antti Heikkinen, Antti Saarelainen ja Kari Summanen. Näytelmän musiikin on säveltänyt Jaakko Löytty. Lipun hinta 20 €. Lippuja voi tilata ennakkoon Aho-lansaaresta sekä ostaa Aholansaaren kojulta juhlakentältä. Ryhmille toivotaan ennakkovarausta. Tiedustelut ja vara-ukset Aholansaaresta 050 4641 000 tai

aholansaari@aholansaari.fi. Lisätietoa: www.aholansaari.fi.

Sinun vuorosi loistaa -musiikinäytel-mä pe 7.7. klo 19.30 Mantulla, Vesitor-nintie 1. Nilsin lukion musikaalikirssin teos uskosta, toivosta ja rakkaudesta. Teos pohjautuu Holly Goldberg Sloa-nin kirjaan *Näkymätön poika*. Dram. ja ohjaus: Maria Korkalainen. Musiikki Juha Tapio, sovitukset ja harjoitus Pasi Horttanainen.

Hyvyyttä on! pe 7.7. klo 20. Runoesitys Jouko Ikolan runoista Nilsin hellun-taiseurakunnan temppelissä, Nilsiantie 62. Näyttelijä, lausuntataiteilija Timo Kankainen ja muusikko Antti Purola. Ohjelma 10 €.

Tuulten leikkikalua -näytelmä Simolan kesäteatterissa pe 7.7. klo 20. Simolantie 41, Nilsä. Näytelmä valot-taa herännäisyyden historiaa Nilsin Aho-lansaaresta asuneen maallikkosaarnaaja Paavo Ruotsalaisen vaimon Riitan sekä herännäisjohtaja ja pappi Niilo Kustaa Malmbergin vaimon Amandan näkökul-masta. Näytelmän on kirjoitta-nut nilsiläinen kirjailija Matti Pajula. Rooleissa esiintyvät Laura Malmivaara, Pekka Räsänen, Mervi Nousiainen, Antti Heikkinen, Antti Saarelainen ja Kari Summanen. Näytelmän musiikin on säveltänyt Jaakko Löytty. Lipun hinta 20 €. Lippuja voi tilata ennakkoon Aholan-saaresta sekä ostaa Aholansaaren kojulta juhlakentältä. Ryhmille toivotaan en-nakkovarausta. Tiedustelut ja varaukset Aholansaaresta, 050 4641 000 tai aholansaari@aholansaari.fi. Lisätietoa: www.aholansaari.fi.

Hyvyyttä on! pe 7.7. klo 21.15. Runoesi-tys Jouko Ikolan runoista Nilsin hellun-taiseurakunnan temppelissä, Nilsiantie 62. Näyttelijä, lausuntataiteilija Timo Kankainen ja muusikko Antti Purola. Ohjelma 10 €.

Jaakko Löytty-konsertti pe 7.7. klo 21.30. Nilsin Liikuntatalossa, Matintie 18. Jaakko Löytyn elämänmakuisia lauluja. Esa Ruuttunen, baritoni Cello Spirituals -yhtye: Jussi Makkonen, Iida-Vilhelmiina Laine, Sini Eusebio, Matti Makkonen. Kamarikuoro Harmonia ja Nilsin kirkkokuoro, joht. ja musiikin sovitus Matti Makkonen. Ohjelma 10 €.

Nuorten yökahvila pe 7.7. klo 23.45. Nuorisitolalla, Syvärintie 47, yläkoulu. Ohjelmassa yhdessäoloa ja pelailua.

Paavon pirtti, Paavo Ruotsalaisen kotimuseo, avoinna. Aholansaaresta. la 8.7. klo 10. Vapaa pääsy. Opas päiväys-tää klo 10–20.

Toimintapisteet 7–14-vuotiaille la 8.7. klo 10.30 aivan juhlakentän tuntumassa, Ministadionin lähistöllä, Syvärintie 47. Tule pelailemaan, askartelemaan, raken-tamaan yhteistä taidetta, kokeilemaan erätaitoja, tutustumaan pyhäkoulu-seikkailuun ja tekemään Hengellisen Kuukauslehden lasten sivua. Pienemmät lapset aikuisten kanssa.

Koko perheen minifestarit la 8.7. klo 14. Satamassa, Ukko-Paavontien päässä.

Tule viettämään aikaa koko perheellä tutustuen vanhan ajan elämään sekä touhuten yhdessä. Tapahtumaa järjes-tämässä nilsiläisiä toimijoita, mukana myös Aholansaaren isosia. Musisoimassa nuorisokanttori Jarkko Maukonen.

Nilsin ortodoksinen Johannes Kas-tajan kirkko la 8.7. klo 14. Avoinna tutustumista varten klo 14–17, Laitisen-mäentie 1. Ehtoopalvelus klo 17, kesto noin 30–40 min.

Kävelyjalkapallo-ystävyyssottelu la 8.7. klo 14.30. Köpöt vastaan Körtit Kankai-sen urheilukentällä, Kirkonmäentie 3.

Toimintapisteet 7–14-vuotiaille la 8.7. klo 16.30 aivan juhlakentän tuntumassa, Ministadionin lähistöllä, Syvärintie 47.

Tule pelailemaan, askartelemaan, raken-tamaan yhteistä taidetta, kokeilemaan erätaitoja, tutustumaan pyhäkoulu-seikkailuun ja tekemään Hengellisen Kuukauslehden lasten sivua. Pienemmät lapset aikuisten kanssa.

Blues & Gospel Rhythm Revue — lau-luja kaipauksesta ja toivosta la 8.7. klo 17 liikuntatalolla, Koulupolku 10. Jaakko Löytyn isännöimässä juurevan gospel-musiikin kavalkadissa esiintyvät hänen lisäksi Esa Kuloniemi ja Aija Puurtinen (Honey B. Family), Timo Kiiskinen sekä Dave Forestfield ja Jarkka Rissanen Gos-pel Rhythm Revue. Mukana myös nuoret ja lahjakkaat laulaja-lauluntekijät Venla Lankinen ja Anni Rusi. Liput 20 €, alle 20-vuotiaat ilmaiseksi ennakkolipulla. Ennakkolippuja saatavana nuorisotyön kojulta. Yli 10 henkilön ryhmävarauk-set ennakkoon sähköpostitse: mika.nuorva@h-y.fi.

Blues & Gospel Rhythm Revue — lau-luja kaipauksesta ja toivosta la 8.7. klo 20 liikuntatalolla, Koulupolku 10. Jaakko Löytyn isännöimässä juurevan gospel-musiikin kavalkadissa esiintyvät hänen lisäksi Esa Kuloniemi ja Aija Puurtinen (Honey B. Family), Timo Kiiskinen sekä Dave Forestfield ja Jarkka Rissanen Gos-pel Rhythm Revue. Mukana myös nuoret ja lahjakkaat laulaja-lauluntekijät Venla Lankinen ja Anni Rusi. Liput 20 €, alle 20-vuotiaat ilmaiseksi ennakkolipulla. Ennakkolippuja saatavana nuorisotyön kojulta. Yli 10 henkilön ryhmävarauk-set ennakkoon sähköpostitse: mika.nuorva@h-y.fi.

Kun haravat lentelivät — Telppäsnii-tyn ihmeen ja perinnön äärellä la 8.7. klo 20. Ekumeeninen teemalta Nilsin helluntaiseurakunnan temppelissä, Nilsiantie 62. Mukana päätoimittaja Heli Karhumäki, seurakuntaneuvos Thorleif Johansson, rovasti Raili Pursiainen ja päätoimittaja Leevi Launonen. Musiikki Heimo Enbuska.

Tuulten leikkikalua -näytelmä Simolan kesäteatterissa la 8.7. klo 20. Simolantie 41, Nilsä / Kuopio Näytelmä valottaa herännäisyyden historiaa Nilsin Aho-lansaaresta asuneen maallikkosaarnaaja Paavo Ruotsalaisen vaimon Riitan sekä herännäisjohtaja ja pappi Niilo Kustaa Malmbergin vaimon Amandan näkökulmasta. Näytelmän on kirjoitta-nut nilsiläinen kirjailija Matti Pajula. Rooleissa esiintyvät Laura Malmivaara, Pekka Räsänen, Mervi Nousiainen, Antti Heikkinen, Antti Saarelainen ja Kari

TAPAHTU

Kesän hautausmaakävelyt

Hautausmaakävelyt ovat maksuttomia, kaikille avoimia tilaisuuksia. Kävelykierroksilla tutustutaan alueen historiaan, sen merkkihenkilöihin, kansallisiin vaikuttajiin, taiteilijoihin ja aivan tavallisiin ihmisiin sekä runsaaseen kasvalikoimaan. Hautausmaiden osoitteet ja tarkemmat tiedot kesän kaikista kävelykierroksista löydät kuopionseurakunnat.fi/hautausmaat

Kuopion alueella

Ison hautausmaan kävelykierrokset alkavat linja-autoaseman puoleiselta pääportilta klo 18.

■ **To 29.6. Iso hautausmaa, Juhlakävely,** jossa mukana ovat Helena Rieki, Heikki

Lukkarinen, Outi Vuorikari, Helka Väisänen, Merja Marin, Nina Pelli, Aarne Laukkanen ja Seija Kukkonen. He kaikki ovat vuosien saatossa olleet oppaina kävelykierroksilla. Kierros päättyy Pyhän Pietarin kappeliin, jossa Erkki Oinonen kertoo Ison hautausmaan historiasta ja Jaana Marjanen pitää iltahar-tauden. Kahvi- ja mansikkakakkutarjoilu.

■ **To 13.7., 27.7. ja 10.8. Iso hautausmaa.** Teemana *Tiedettä, taidetta ja tavallista elämää Kuopion Isolla hautausmaalla*. Oppaana Nina Pelli.

■ **To 17.8. Flodbergin hautausmaa** Teemana *Kaupunkilaisia ja kylän miehiä*. Oppaina Merja Marin ja Niilo Lintunen. Flodbergin hautausmaan kierros alkaa kappelin edestä klo 18.

■ **To 24.8. Iso hautausmaa** Teemana on eri-tyisesti taide. Oppaina Nina Pelli ja Marianna Huttunen.

Järvi-Kuopion alueella

■ **Su 2.7. klo 11.30, Vehmersalmen hau-tausmaa.** Oppaana Väinö Matti Miettinen. Kierros alkaa kappelilta.

■ **Ti 11.7. klo 18, Tuusniemen hautausmaa.** Tuusniemen ja tuusniemeläisten historiaa. Oppaina Anna-Liisa ja Lauri Happonen sekä Risto Voutilainen. Kierros alkaa huoltoraken-nuksen puoleiselta pysäköintialueelta.

■ **Ke 12.7. klo 19, Horkanlahden hautaus-maa.** Oppaana Väinö Matti Miettinen.

■ **To 20.7. klo 18, Jännevirran hautausmaa.** Muistelemme edesmenneitä ja laulemme kesäisiä virsiä ja lauluja. Kävelyllä ovat mu-kana Irma Hyvärinen ja aluepappi Marjaana Mäkinen. Kahvitarjoilu.

■ **Ma 3.7., 10.7., 17.7., 24.7., ja 31.7. Murto-lahden hautausmaa.** Kertomuksia eri suku-jen historiasta. Kierrokset alkavat klo 18.

Järjestäjänä Murtolahden kyläyhdistys.

■ **Su 6.8. klo 13, Muuruveden hautausmaa.** Oppaana Niilo Lintunen.

■ **Ke 23.8. klo 13, Kankaisen hautausmaa.** Suomi 100 -vuoden Lotta-kierros. Oppaina Helena Liukkunen ja Irma Hyvönen.

Tutustu Ison hau-tausmaan kasvistoon. Opas löy-tyy myös verkosta.

Summanen. Näytelmän musiikin on säveltänyt Jaakko Löytty. Lipun hinta 20 €. Lippuja voi tilata ennakoon Aholansaaresta sekä ostaa Aholansaaren kojulta juhkakentältä. Ryhmille toivotaan ennakkovarausta. Tiedustelut ja varaukset Aholansaaresta 050 4641 000 tai aholansaari@aholansaari.fi. Lisätietoa: www.aholansaari.fi.

Turinoita körteistä ja körttiläisyydestä la 8.7. klo 21. Pentti Simojoki ja Satu Väättäinen Tahkon Piazza-ravintolassa, Sääskiniementie 560, Tahkovuori.

Nuorten yökahvila la 8.7. klo 24 nuorisotilalla, Syvärintie 47, yläkoulu. Ohjelmassa yhdessäoloa ja pelailua.

Messu Herättäjäjuhilla su 9.7. klo 10. Miia Gabel, Reijo Leino, Annette Kärppä-Leskinen. Juhlakentällä.

Nilsin ortodoksinen Johannes Kastajan kirkko su 9.7. klo 12. Avoinna tutustumista varten klo 12–14, Laitisenmäentie 1.

Paavon pirtti, Paavo Ruotsalaisen kotimuseo, avoinna. Aholansaaresta. su 9.7. klo 12. Opas päivystää klo 12–20.

Hyväkinttuisten lähtöveisuut Pisan vuorella su 9.7. klo 17. Kulku polkua myöten joko Lastukosken tai helpomman reitin, Salmenpellon tien, kautta. Opasteet Lastukoskentieltä.

Tuulten leikkikalut -näytelmä Aholansaaresta su 9.7. klo 19. Näytelmä valottaa herännäisyyden historiaa Nilsin Aholansaaresta asuneen maallikkosaarnaaja Paavo Ruotsalaisen vaimon Riitan sekä herännäisjohtaja ja pappi Niilo Kustaa Malmbergin vaimon Amandan näkökulmasta.

Näytelmän on kirjoittanut nilsiläinen kirjailija Matti Pajula. Rooleissa esiintyvät Laura Malmivaara, Pekka Räsänen, Mervi Nousiainen, Antti Heikkinen, Antti Saarelainen ja Kari Summanen. Näytelmän musiikin on säveltänyt Jaakko Löytty. Lipun hinta 20 €.

Lippuja voi tilata ennakoon Aholansaaresta sekä ostaa Aholansaaren kojulta juhkakentältä. Ryhmille toivotaan ennakkovarausta. Tiedustelut ja varaukset Aholansaaresta 050 4641 000 tai aholansaari@aholansaari.fi. Lisätietoa: www.aholansaari.fi.

Hautausmaakävely Murtolahden hautausmaalla ma 10.7. klo 18. Kertomuksia eri sukujen historiasta. Järjestäjänä on Murtolahden kyläyhdistys.

Hautausmaakävely Murtolahden hautausmaalla ma 17.7. klo 18. Kertomuksia eri sukujen historiasta. Järjestäjänä on Murtolahden kyläyhdistys.

Hautausmaakävely Murtolahden hautausmaalla ma 24.7. klo 18. Kertomuksia eri sukujen historiasta. Järjestäjänä on Murtolahden kyläyhdistys.

Hautausmaakävely Murtolahden hautausmaalla ma 31.7. klo 18. Kertomuksia eri sukujen historiasta. Järjestäjänä on Murtolahden kyläyhdistys.

Siioninvirsiseurat su 13.8. klo 19 Päivi ja Tapio Tolppasella, Raatintie 170.

Hautausmaakävely Kankaisten hautausmaalla ke 23.8. klo 13. Suomi 100

-vuoden Lottakierros. Oppaina ovat Helena Liukkunen ja Irma Hyvönen. **Näpertäjät – Kuopio juhlii** pe 25.8. klo 14. Juhlimme Suomea Taiteiden yössä Nilsissä. Kaiken kansan vilttikirppiksellä Näpertäjien myyntipiste pe 25.8. klo 14–18.

RIISTAVEDEN KIRKKO Joensuuntie 2505

Messu su 2.7. klo 10. Uwe Mäkinen, Riikka Tuura.

Konevitsa-kvartetin konsertti su 2.7. klo 18. *Taivaallista musiikkia ja Kansanlauluja*. Pietarilainen Konevitsa-kvartetti tulee jälleen konserttikiertueelle Suomeen. Konsertin monipuolinen ohjelma on oivallinen läpileikkaus Venäjän mieskamarikuorojen rikkaasta ohjelmistopeinteestä. Konevitsa-kvartetin ohjelmiston keskeinen osa on venäläinen kirkkomusiikki muinaisista luostarisävelmistä nykysäveltäjien teoksiin. Kirkkomusiikin lisäksi konserttien ohjelmassa on venäläistä kansan- ja sotilasmusiikkia. Konserttien tuotto menee Laatokalla sijaitsevan Konevitsan luostarin jälleenrakentamiseen. Ohjelma 12 € Lisätietoja: Tytti Pohjankoski 045 1247 844, kvartetin johtaja Igor Dmitriev 044 9253 025, info.konevitsa@gmail.com, www.konevetsquartet.com ja facebookissa.

Sanajumalanpalvelus su 16.7. klo 10. Uwe Mäkinen, Riikka Tuura.

Messu su 23.7. klo 10. Marjaana Mäkinen, Pauliina Vuorinen. Kesävieraiden kirkkopyhä. Kahvit.

Messu su 30.7. klo 10. Marjaana Mäkinen, Pauliina Vuorinen.

Sanajumalanpalvelus su 6.8. klo 10. Marjaana Mäkinen, Pauliina Vuorinen.

Messu su 13.8. klo 10. Marjaana Mäkinen.

Messu su 20.8. klo 10. Uwe Mäkinen, Riikka Tuura.

Messu su 27.8. klo 10. Marjaana Mäkinen, Riikka Tuura. Gideonien kirkkopyhä.

RIISTAVEDEN SEURAKUNTATALO Keskustie 2

Kirkkomusikari ke 30.8. klo 17.30. Syksyn ensimmäinen kirkkomusikari. Lisätietoja kanttori Riikka Tuura 040 4888 634 **Kirkkokuoro** ke 30.8. klo 18.30. Syksyn ensimmäiset kirkkokuoron harjoitukset. Lisätietoja kanttori Riikka Tuura 040 4888 634

RIISTAVEDEN SEUTU – MUUT

Kesälaulajaiset Riistaveden museopirteillä la 1.7. klo 17. Riikka Tuura. Kesäisiä yhteislauluja **Hautausmaakävely Jännevirran hautausmaalla** to 20.7. klo 18. Marjaana Mäkinen, Aliisa Lukkari-Syrjäniemi. Hautausmaakävelyllä mukana Irma Hyvärinen ja aluepastori Marjaana Mäkinen. Laulamme kesäisiä virsiä. Tervetuloa kyläläiset ja tuttavat jakamaan muistoja. Kahvit.

SÄYNEISEN KIRKKO Kirkkoharjuntie 2

Messu su 2.7. klo 13. Emmi Haring, Pauliina Vuorinen.

Kirkko tutuksi ti 4.7. klo 12. Kirkko avoinna ja esittelijä paikalla **Kirkko tutuksi** ti 11.7. klo 12. Kirkko avoinna ja esittelijä paikalla

Messu su 16.7. klo 13. Emmi Haring, Taru Parviainen.

Kirkko tutuksi ti 18.7. klo 12. Kirkko avoinna ja esittelijä paikalla

Messu su 23.7. klo 13. Eino Keihänen, Taru Parviainen.

Kirkko tutuksi ti 25.7. klo 12. Kirkko avoinna ja esittelijä paikalla

Messu su 27.8. klo 13. Emmi Haring, Arja Linnea Ahonen.

Messu su 20.8. klo 13. Eino Keihänen, Annette Kärppä-Leskinen.

Messu su 27.8. klo 13. Raili Pursiainen, Annette Kärppä-Leskinen. Gideonien kirkkopyhä.

SÄYNEISEN SEURAKUNTAKOTI Kirkkoharjuntie 2

Soi virteni, kiitosta Herran – siionin virsien lauluilta to 6.7. klo 19. Taru Parviainen.

Nyt soikoon taivas kiitostaan **-lauluilta** ke 16.8. klo 19. Taru Parviainen. Mikael Agricolan ja Martti Lutherin virsiä.

Mä oksalla ylimmällä -lauluilta ti 29.8. klo 19. Taru Parviainen. Suomi 100v.

SÄYNEISEN SEUTU – MUUT

Jounin rantaseurat ke 28.6. klo 18. Emmi Haring. Salakkalahdessa, Likolahdentie.

Sanajumalanpalvelus su 30.7. klo 13. Eino Keihänen. Hautausmaalla.

Kansanlaulukirkko su 13.8. klo 13. Emmi Haring, Annette Kärppä-Leskinen. Kesäteatterilla.

TUUSNIEMEN KIRKKO Keskitie 21

Messu su 2.7. klo 10. Reijo Leino, Annette Kärppä-Leskinen.

Konfirmaatiomessu la 8.7. klo 10. Mikko Huhtala, Pauliina Vuorinen. Markku Holopainen, Minna Puustinen. Aholansaari 3 rippikouluryhmä.

Lauluja rakkaudesta -konsertti to 13.7. klo 18. Pauliina ja Heikki Vuorinen laulavat lauluja rakkaudesta. Vapaa pääsy.

Messu su 16.7. klo 10. Reijo Leino, Pauliina Vuorinen.

Messu su 23.7. klo 10. Mikko Huhtala, Aliisa Lukkari-Syrjäniemi.

Kesäillan Sävel -konsertti ke 26.7. klo 18. Paula Hagman-Puustinen, Aliisa Lukkari-Syrjäniemi. Hengellisiä lauluja. Lau-

lajana Jorma Koponen. Vapaa pääsy. Kotiseutuyhdistyksen kahvitarjoilu.

Kesäpäivän viikkomessu, sopii myös muistisairauksista kärsiville to 27.7. klo 13.30. Paula Hagman-Puustinen, Aliisa Lukkari-Syrjäniemi. Kirkkokahvit.

Messu su 6.8. klo 10. Paula Hagman-Puustinen, Aliisa Lukkari-Syrjäniemi. Saarna, Lauri Räsänen. Kirkkokahvit.

Messu su 13.8. klo 10. Mikko Huhtala, Aliisa Lukkari-Syrjäniemi.

Kansanlaulukirkko su 20.8. klo 18. Reijo

Leino. Markku Holopainen. Tuusniemen harrastajamuusikot.

Messu su 27.8. klo 10. Paula Hagman-Puustinen, Taru Parviainen. Gideonien kirkkopyhä.

TUUSNIEMEN SEUTU – MUUT

Hautausmaakävely Tuusniemen hautausmaalla ti 11.7. klo 18. Oppaana Anna-Liisa Happonen, Lauri Happonen ja Risto Voutilainen. Lähtö hautausmaakerrokselle huoltorakennuksen edestä.

Iltakirkko to 13.7. klo 18. Reijo Leino. Koivulahden retkisatamassa.

Kauneimmat hengelliset laulut -yhteislaulutilaisuus pe 28.7. klo 18. Paula Hagman-Puustinen, Aliisa Lukkari-Syrjäniemi. Tuusniemen torilla.

Kesäkirkko Kojanlahti-Ruskila su 30.7. klo 10. Paula Hagman-Puustinen, Aliisa Lukkari-Syrjäniemi. Kylätalolla, Villa Rys-

selissä, Kojalandentie 847.

VEHMERSALMEN KIRKKO Lempeläntie 17

Messu kesäasukkaiden kirkkopyhä Vehmersalmipäivinä su 2.7. klo 13. Uwe Mäkinen, Riikka Tuura. Mansikoi-

ta ja jäätelöä.

Ruislinnun laulu korvissani ke 5.7. klo 18. Uwe Mäkinen, Riikka Tuura. Kesäisiä yhteislauluja kirkonmäellä yhdessä ortodoksisen seurakunnan ja kuoron kanssa. Veikko Savolainen lausuu Eino Leinon runoja.

Messu su 16.7. klo 13. Uwe Mäkinen, Riikka Tuura.

Messu su 23.7. klo 13. Marjaana Mäkinen, Pauliina Vuorinen.

Konfirmaatiomessu su 6.8. klo 13. Miia Gabel, Pauliina Vuorinen. Koko kylä on tervetullut!

Messu Rauhanyhdistyksen kirkkopyhä su 13.8. klo 13. Marjaana Mäkinen. Ruokailu ja seurat seurakuntakodissa.

Messu su 20.8. klo 13. Uwe Mäkinen, Riikka Tuura.

Taiteiden yö pe 25.8. klo 19. Uwe Mäkinen, Riikka Tuura. Ovet auki taiteelle klo 23.30 asti. Kuunnellaan, nähdään, koetaan, lauletaan, soitetaan ja lausutaan.

Lapsille satusedän tuokioita. Muurin-pohjalettuja.

Messu Gideonien kirkkopyhä su 27.8. klo 13. Marjaana Mäkinen, Riikka Tuura.

VEHMERSALMEN SEURAKUNTAKOTI Lempeläntie 15

Rauhanyhdistyksen seurat su 13.8. klo 15.

VEHMERSALMEN SEUTU – MUUT

Kesäkammari to 29.6. klo 10. Uwe Mäkinen. Pirjetta Kinnusella, Myllyrannantie 4, Vanhassa Pirttiniemessä. Tapaaminen torilla klo 9.45 tai suoraan Pirjetalla.

Hautausmaakävely Vehmersalmen hautausmaalla su 2.7. klo 11.30. Oppaana on Väinö Matti Miettinen. Kierros alkaa kappelilta. Vehmersalmipäivät, messu kirkossa klo 13, kesäasukkaiden kirkkopyhä. Tarjolla on myös jäätelöä ja mansikoita.

Horkanlahden kesäkirkko hautausmaalla ke 12.7. klo 18. Uwe Mäkinen.

Lempelännientie 286. Kirkkokahvit. Vehmersalmen Kotiseutuyhdistys.

Hautausmaakävely Horkanlahden hautausmaalla ke 12.7. klo 19. Oppaana on Väinö Matti Miettinen. Kesäkirkko ja kahvitarjoilu hautausmaalla klo 18.

Miettilän kanalakirkko to 27.7. klo 18. Uwe Mäkinen. Ylämäen Timo Pekkarisel-

la, Tervassalontie 229. Kirkkokahvit.

Litmanniemen kesäkirkko lavalla su 30.7. klo 13. Marjaana Mäkinen, Aliisa Lukkari-Syrjäniemi. Litmaniementie 1520.

Kirkkokahvit.

Taiteiden yö
Vehmersalmen
kirkolla
pe 25.8. klo 19

TAPAHTUU

Laulujen Metsäkirkko

Puijonnokan laavulla sunnuntaina 27.8. klo 14 metsäkirkossa mukana ovat lääninrovasti **Jaana Marjanen** sekä kanttori **Joona Saraste**. Laulupuolesta huolehtii Ylioppilaskunnan Laulajien kvartetti. Kvartetissa laulavat **Markus Järvisalo, Toomas Meurman, Ville Matveinen ja Mikko Värrä**.

Ennen metsäkirkkoa noin klo 13.30 on tarjolla nokipannukahvit. Yleisöä pyydetään otamaan mukaan retkituoleja tai istuinalustoja, sillä istumapaikkoja on rajoitetusti.

Suomen 100-vuotisjuhlan kunniaksi Ylioppilaskunnan Laulajat herättää ylioppilaiden kesäkuoroperinteen jälleen eloon. Kvartetit ja suuremmat yhtyeet konsertoivat kymmenissä paikoissa ympäri Suomea. Yksi näistä paikoista on Puijonnokan laavu Kuopiossa. ”Tavoitteemme on kesällä 2017 tuoda suomalaista mieskuoromusiikkia joka niemelle ja notkelmaan. Samalla haluamme

PETRI RYNNÄNEN

haastaa itsemme ja yleisömme nauttimaan Suomen kauniista luonnosta”, kertoo mai-neikas YL. Yhdessä laulamme luontoaiheisia virsiä ja tietysti *Kallavesi*-laulun.

Kirkkohetkiä kesässä

■ **Kesäkirkko** Muuruvedellä Vääränlammen uimarannalla su 2.7. klo 13. Vääränlammentie 29/31.

■ **Kesäasukkaiden kirkkopyhä** Vehmersalmipäivänä Vehmersalmen kirkossa su 2.7. klo 13.

■ **Kansalaulukirkko** Siilinjärven Koivusaaren Riihirannassa ti 4.7. klo 18.

■ **Nousta sain aamuun... -aamuhartaus** Kaavin kirkolla la 8.7. klo 8.

■ **Kansalaulukirkko** Riuttalan kotiseutumuseolla su 9.7. klo 10.

■ **Kansalaulukirkko** Jännevirralla Lapinluhdantien laavulla ti 11.7. klo 18.

■ **Horkanlahden kesäkirkko** hautausmaalla Vehmersalmella ke 12.7. klo 18.

■ **Iltakirkko** Tuusniemen Koivulahden retkisatamassa to 13.7. klo 18.

■ **Kansalaulukirkko** Puijon Konttilassa su 16.7. klo 12.

■ **Kansalaulukirkko** to 20.7. klo 12 Siilifolkellassa pelimannien säestyksellä.

■ **Metsäkirkko** Mäntyjärvellä su 23.7. klo 13. Riihijärventietä n. 1 km.

■ **Miettilän kanalakirkko** to 27.7. klo 18 Ylämäen Timo Pekkarisella, Tervassalontie 229, Vehmersalmi.

■ **Kesäkirkko Kojanlahti-Ruskila** su 30.7. klo 10 Kylätalolla, Villa Ryselissä, Kojalandentie 847.

■ **Litmanniemen kesäkirkko lavalla** su 30.7. klo 13. Litmaniementie 1520, Vehmersalmi.

■ **Kansalaulukirkko** Kaavin Telkkämäessä su 30.7. klo 13. Perinnetilalla, Kaiturintie 419.

■ **Kesäkirkko ja hautausmaakävely** Muuruveden hautausmaalla su 6.8. klo 13.

■ **Kansalaulukirkko ja Perinnepäivät Tättilässä** su 13.8. klo 12. Inkiläntie 7 B.

■ **Kansalaulukirkko** Säyneisen Kesäteatterilla su 13.8. klo 13.

■ **Ekumeeninen luontokirkko** Maaningan Korkeakoskella su 13.8. klo 14.

10. Petteri Hämäläinen, Veli Mäntynen, Emilia Suomala.

Konfirmaatiomessu H12 su 6.8. klo 14. Petteri Hämäläinen, Veli Mäntynen, Emilia Suomala.

Messu su 13.8. klo 10. Veli Mäntynen, Sirpa Nummenheimo, Richard Nicholls. Leivän päivä, Kallaveden seurakunnan jalkautumisviikko alkaa.

Seminaari päihde- ja kriminaaliryöön ajankohtaisista haasteista ja näkymistä pe 18.8. klo 13. Seminaari kuuluu Katulähettyksen kesäpäivien ohjelmaan.

Katulähettyksen kesäpäivien Katulähetysilta la 19.8. klo 18.30. Heimo Enbuska, Alvar Savallampi, Riku Ylipahkala, Jarkko Maukonen ja bändi. Rukouspalvelu illan päätteeksi.

Katulähettyksen kesäpäivien juhlassa su 20.8. klo 10. Petteri Hämäläinen, Matti Pentikäinen, Jarkko Maukonen, Mari Vuola-Tanila. Katulähetystyöhön siunaaminen. Saarna vankilapastori Jouko Koistinen. Messun jälkeen juhlahoukutus, jossa vapaaehtoinen maksu.

Hyväntekeväisyshölkä su 20.8. klo 16. alkaen. Reitti asfalttietä kirkon läheisyydessä. Lähtö ja maali Kallaveden kirkolla. Sarjat 500 m ja 5 km. Maalissa mehutarjoilu, ajanotto. Myytävänä makkaraa, vapaaehtoinen maksu. Osallistumismaksu 10 €, lasten sarja ilmainen. Maksu paikan päällä. Tuotepalkintoja. Tapahtuman tuotto menee hyväntekeväisyyteen. Lapsille toimintaa Kallaveden kirkon alapihalla. Ilmoittautuminen ja lisätietoja: Petteri Hämäläinen 040 4848 364, petteri.hamalainen@evl.fi

Marjatta Räsänen 040 3556 260, marjatta.rasanen1@gmail.com. Tilaisuuden järjestävät Rauhalahdi Road Runners ja Kallaveden seurakunta.

Messu su 27.8. klo 10. Sanna Alanen, Sirpa Nummenheimo, Mari Vuola-Tanila.

PETOSIN SEURAKUNTATALO Pyörönkaari 21

Pihaseurat to 6.7. klo 18. Oona Huttunen, Sanna Polso.

Pihaseurat to 3.8. klo 18. Sirpa Nummenheimo, Rami Tuomikoski.

Nuorten messu ti 22.8. klo 16.30. Petteri Hämäläinen, Richard Nicholls. Nuorten syyskauden avajaistapahtuma. Isokoulutukseen ilmoittautuminen.

Vertaisryhmä-ohjaajakoulutus pe 8.9. klo 9. Lisätietoja ja ilm. elokuun loppuun mennessä: maarit.kirkinen@evl.fi, 040 4848 369 tai riitta.reima@evl.fi, 040 4848 370.

KALLAVEDEN SEUTU – MUUT

Tammenrannan lauluilta to 20.7. klo 18. Oona Huttunen, Emilia Suomala.

Hartaus Riuttalan talomuseossa la 5.8. klo 11.30. Petteri Hämäläinen.

Messu su 6.8. klo 10. Tuomiokirkossa. Saarna Matti Pentikäinen, liturgi Ilpo Rannankari, kanttori Seppo Kirkinen, urkuri Taija Korri. Vuodesta 1917 vuoteen

1983 Tuomiokirkko oli Tuomiokirkkoseurakunnan ja Kuopion Maaseurakunnan (nyk. Kallaveden seurakunta) yhteinen kirkko. Tämä messu on Kallaveden seurakunnan ja Tuomiokirkkoseurakunnan yhteinen messu, jossa muistellaan yhteistä taivalta.

Rantaseurat Kaukosen rannassa ma 7.8. klo 18. Matti Pentikäinen, Emilia Suomala. Lintulanlahti 29, Hirvilahdi.

Kallavesi virtaa - seurakuntaviikko alkaa la 12.8. klo 9. Leivän leipomistalkoilla ja leivän siunauksella. Immeinen kohattavissa, PopUp-kahvilat liikkuvat siellä missä ihmisetkin, Reipas aamu lähilähtökäytävissä, Metsäkirkko-vaellus, toimintatuokiot lapsille ja perheille, viini ja virsili, yhteislauluilta, hyväntekeväisyshölkä ja nuorten tapahtuma.

Venetsialainen ilta pe 25.8. klo 19. Sanna Alanen, Richard Nicholls. Ryttyyn leirikeskukseen rannassa ja kodalla. Tule viettämään tunnelmallista lyhtyjen valaisemaa iltaa. Ohjelmassa lettujen paistamista, kahvit ja mehut. Mahdollisuus paistaa omia makkaroita. Pelejä lapsille, yhteislaulua ja yhdessäoloa.

VEHMASMÄEN KAPPELLI Sotkanniemi 15

Sanajumalanpalvelus su 20.8. klo 13. Sanna Alanen, Anna-Mari Linna.

HIRVILAHDEN KAPPELLI Länsirannantie 2410

Hirvilahden musiikkileirin konsertti ti 4.7. klo 19. Richard Nicholls.

KARTTULAN SYVÄNNIEMEN KIRKKO Kuttajärventie 117

Messu su 2.7. klo 13. Petteri Hämäläinen, Richard Nicholls. Mukana rippikouluaisia 50 vuoden takaa. Messun jälkeen juhla ja kahvit seurakuntakodilla.

Konfirmaatiomessu su 9.7. klo 10. Johanna Porkola, Anne Keränen. Saarnaa Henrik Pääkkönen.

Merikantaa ja vähän muutakin – Kesäillan konsertti ti 11.7. klo 18. Ilkka Rissanen, laulu ja Suvi Nuutinen, piano.

Messu ja P4 konfirmaatio su 23.7. klo 10. Johanna Porkola, Anne Keränen.

Messu su 30.7. klo 13. Matti Pentikäinen, Anna-Mari Linna. Saarna Heikki Huttunen.

Kesäillan konsertti su 30.7. klo 18. Anna-Mari Linna. Kirkkomusiikkia meiltä ja maailmalta. Pirjo Honkanen, sopraano; Teea Karttunen, huilu; Anna Carlson, viulu ja Anna-Mari Linna, sello, piano, urut.

Messu ja kouluun lähtevien siunaaminen su 6.8. klo 13. Johanna Porkola, Rami Tuomikoski.

Messu su 13.8. klo 13. Johanna Porkola, Rami Tuomikoski.

Messu su 20.8. klo 13. Veli Mäntynen, Anne Keränen.

Soikoon virsi riemuiten! su 27.8. klo 18.

Anna-Mari Linna, Richard Nicholls. Kesäkaikaisia virsiä kvartetin eri tavoin toteuttamana. Kvartetissa laulavat Anna-Mari Linna, Jaana Turunen, Richard Nicholls ja Pekka Kilpeläinen.

KARTTULAN SEURAKUNTAKOTI Kissakuusentie 14

Ilta messu su 16.7. klo 17. Oona Huttunen, Emilia Suomala.

Minun turvani on ikiaikojen Jumala -Kansanlahetyksen teltta seurakuntakodin pihalla. 29.–30.7.

Raamattuhetki ja Seurat la 29.7. klo 18. Heikki Huttunen, Leena Mäkäpäinen, Markku Huttunen ja lauluryhmä.

Raamattuopetus ja Seurat su 30.7. klo 15. Matti Pentikäinen. Kansanlahetyksen telttapäivä. Leena Mäkäpäinen, Heikki Huttunen, Erkki Laitinen ja lauluryhmä.

Nuorten ilta kirkko ke 23.8. klo 18. Petteri Hämäläinen, Anna-Mari Linna. sekä Kattulan alueen isokoulutukseen ja kerhohajaajaksi ilmoittautuminen.

KARTTULAN SEUTU – MUUT

Kansanlaulukirkko Riuttalan kotiseutumuseolla su 9.7. klo 10. Mari Vuola-Tanila. Riuttala-päivä ja Karttulan kotiseutujuhla. Mikko Väisänen ja Tervon Pelimannit.

Pihaseurat pe 4.8. klo 18. Johanna Porkola. Marjatta ja Tauno Rissasella, Lohitie 5, Karttula.

Siioninvirsiseurat to 17.8. klo 18. Johanna Porkola, Anne Keränen. Autuaanlammen kodalla, Autuaanlammentie 40. Kahvit klo 17.30. Yhdessä Suonenjoen seurakunnan kanssa.

Sanan ja laulun ilta ke 23.8. klo 18. Johanna Porkola, Anne Keränen. Talluskylän Vapaakirkolla, Talluskyläntie 1. Kaarina Hoffrén, Marja-Leena Niinivaara-Koskell. Yhteistyössä Karttulan Vapaaseurakunnan ja Tervon seurakunnan kanssa.

Seurakunnan toripäivä pe 25.8. klo 9–14 Karttulan torilla. Johanna Porkola, Anne Keränen. Tervetuloa kahvittelemaan ja tapaamaan seurakunnan väkeä kahvitelttaan. Klo 12 Laulun ja sanan hetki.

Eräkirjasto su 27.8. klo 13. Johanna Porkola, Anne Keränen. Airakselan kodalla.

MAANINGAN KIRKKO Maaningantie 33

Messu su 2.7. klo 10. Raija Jokela, Rami Tuomikoski.

Kesäillan messu su 9.7. klo 18. Oona Huttunen, Emilia Suomala.

Avoimet ovet kirkossa la 15.7. klo 10. -16

Huiluunruppeemien iltamusiikkia Ehkä kerran me levätä voimme la 15.7. klo 18. Lauluryhmä Gospeliako sekä Juha Kivineva, kitara; Seppo Niemelä, kitara; Teuvo Honkanen, basso ja Kasheshi Makena perkussiot.

Konfirmaatiomessu P3 su 16.7. klo 10. Juha Määttä, Talvikki Attila-Pekonen.

Luojan kaunein ajatus – lauluja elämän varrella kotikirkossa -konsertti su 16.7. klo 14. Juha Määttä, Talvikki Attila-Pekonen, Jaana ja Tuulikki Pöllänen, Ville Uusitalo, Vapaa pääsy. Käsi ohjelma 10 €, jonka tuotto kokonaisuudessaan se-

rakunnan lasten musiikkityölle. Järjestäjänä Kallaveden seurakunta/Maaningin alue.

Messu su 23.7. klo 10. Oona Huttunen, Rami Tuomikoski.

Messu su 30.7. klo 10. Salla Tyrväinen, Rami Tuomikoski.

Messu su 6.8. klo 10. Salla Tyrväinen, Sanna Polso.

Koulujen syyskirkko ke 16.8. klo 9.15. Sirpa Nummenheimo, Talvikki Attila-Pekonen. Esikoululaisten kouluun siunaaminen.

Messu su 20.8. klo 10. Veli Mäntynen, Talvikki Attila-Pekonen.

Messu su 27.8. klo 10. Petteri Hämäläinen, Talvikki Attila-Pekonen.

MAANINGAN MAANINKATALO Maaningantie 32

Siioninvirsiseurat ma 17.7. klo 18. Seurakuntasalissa. Eeva-Liisa Tikkanen.

Hannanpäiväkahvit pe 21.7. klo 12. Maaninkatalon kahviossa.

MAANINGAN SEUTU – MUUT

Kesäkahvit Maaningalla ke 2.8. klo 13. Leppälähdellä Kaarina Tenhusella, Alatalo, lialmentie 703. Hanna Rasa ja Vuokko Laitinen

Rantaseurat ti 8.8. klo 18. Matti Pentikäinen, Emilia Suomala. Maaningan satama.

Rantakala-ilta ke 9.8. klo 18. Matti Pentikäinen, Sanna Polso. Tuovilanlahdessa.

Ekumeeninen luontokirkko su 13.8. klo 14. Matti Pentikäinen, Sanna Polso. Korkeakoskella.

Männistön seurakunnan toimisto 040 4848 379, ma–pe klo 9–15 mannisto@evl.fi

PYHÄN JOHANNEKSEN KIRKKO Kellolahdentie 8

040 4848 386

Puistojumppa ke 28.6. klo 9. Kuopion kaupungin puistojumppa 12.7. asti kesäkiivikkoinen klo 9–9.45 kirkon pihalla. Säävaraus.

Kesäkahvila ke 28.6. ja 5.7. klo 10–13 kirkon kentällä.

Kesäpuuhakerho 27.6.–26.7. tiistaisin ja kesäkiivikkoinen klo 10–13. Timo Manninen 040 4848 409.

Kesäperhekerho 27.7. asti torstaisin klo 10–11.30.

Kesän nuorten ilta torstaisin 29.6.–27.7. klo 18 takkahuoneessa. Laura Kankkunen ja Timo Manninen 040 4848 409.

BarokkiKuopio: Hiljaisuuden musiikkia to 29.6. klo 19. Q Consort. Ohjelma 10 €, koko festivaalin ohjelmakirja 35 €.

Messu ja sadonkorjuujuhla Pyhän Johanneksen kirkossa su 27.8. klo 10

Messu Mäntylän palvelutalolla su 27.8. klo 10.

Messu Mäntylän palvelutalolla su 20.8. klo 13.

Messu Mäntylän palvelutalolla su 20.8. klo 13.

Messu Mäntylän palvelutalolla su 20.8. klo 13.

Messu Mäntylän palvelutalolla su 20.8. klo 13.

Messu Mäntylän palvelutalolla su 20.8. klo 13.

Messu Mäntylän palvelutalolla su 20.8. klo 13.

Messu Mäntylän palvelutalolla su 20.8. klo 13.

Messu Mäntylän palvelutalolla su 20.8. klo 13.

Messu Mäntylän palvelutalolla su 20.8. klo 13.

Messu Mäntylän palvelutalolla su 20.8. klo 13.

Messu Mäntylän palvelutalolla su 20.8. klo 13.

Messu Mäntylän palvelutalolla su 20.8. klo 13.

Messu Mäntylän palvelutalolla su 20.8. klo 13.

Messu Mäntylän palvelutalolla su 20.8. klo 13.

Messu Mäntylän palvelutalolla su 20.8. klo 13.

Messu Mäntylän palvelutalolla su 20.8. klo 13.

Messu Mäntylän palvelutalolla su 20.8. klo 13.

Messu Mäntylän palvelutalolla su 20.8. klo 13.

Messu Mäntylän palvelutalolla su 20.8. klo 13.

Messu Mäntylän palvelutalolla su 20.8. klo 13.

Messu Mäntylän palvelutalolla su 20.8. klo 13.

BarokkiKuopio: Remember me! la 1.7. klo 19. Ensemble Nylandian renessanssi-kokoonpano: Q Consort & Eloisa Consort, Matias Häkkinen & Tuuli Lindberg. Ohjelma 10 €, koko festivaalin ohjelmakirja 35 €.

Törmälä I rippikoulun konfirmaatiomessu su 2.7. klo 10. Hannu Komulainen, Heikki Mononen. Juha Antikainen.

Päivämusiikki ma 3.7. klo 12. Anna Maria McElwain, klavikordi. Anthony Marini, barokkiviulu. Vapaa pääsy.

Sanajumalanpalvelus su 9.7. klo 10. Annuliina Ikäheimo. Laura Kankkunen.

Päivämusiikki ma 10.7. klo 12. Pramea Ensemble: Sari Straatsma ja Susanne Wendler, traverso. Vapaa pääsy.

Törmälä II rippikoulun konfirmaatiomessu su 16.7. klo 10. Heikki Hyvärinen, Elina Knuuttila, Johanna Isokangas.

Päivämusiikki ma 17.7. klo 12. Anna Maria McElwain, piano. Vapaa pääsy.

Messu su 23.7. klo 10. Heikki Hyvärinen, Annuliina Ikäheimo.

Päivämusiikki ma 24.7. klo 12. Matti Turunen, laulu. Tuomas Pyrhönen, urut.

Messu su 30.7. klo 10. Heikki Hyvärinen, Johanna Isokangas. Laura Kankkunen.

Ryttyyn rippikoulun konfirmaatiomessu su 6.8. klo 10. Oona Huttunen, Heikki Hyvärinen, Elina Knuuttila, Annuliina Ikäheimo.

Messu su 13.8. klo 10. Heikki Hyvärinen, Hannu Komulainen, Johanna Isokangas.

Kouluisten toimintatupa 1.–3. luokkalaalaisille 15.8. alkaen tiistaisin ja torstaisin klo 12–15 takkahuoneessa, C-ovi. Tiina Tiainen 040 4848 396, ja Anita Tilles 040 4848 395.

Ekaluokkalaisten koulutielle siunaaminen ke 16.8. klo 18. Elina Knuuttila. Täytekakukahvit ja -mehut.

Messu su 20.8. klo 10. Oona Huttunen, Elina Knuuttila, Heikki Mononen.

Nuorten ilta to 24.8. klo 18. Nuorten illat 24.8. alkaen torstaisin klo 18–21 takkahuoneessa. Anu Viippola 040 4848 408.

Messu ja sadonkorjuun kiitosjuhla su 27.8. klo 10. Oona Huttunen, Aulikki Mäkinen, Johanna Isokangas.

Messu ja sadonkorjuun kiitosjuhla su 27.8. klo 10. Oona Huttunen, Aulikki Mäkinen, Johanna Isokangas.

Messu ja sadonkorjuun kiitosjuhla su 27.8. klo 10. Oona Huttunen, Aulikki Mäkinen, Johanna Isokangas.

Messu ja sadonkorjuun kiitosjuhla su 27.8. klo 10. Oona Huttunen, Aulikki Mäkinen, Johanna Isokangas.

Messu ja sadonkorjuun kiitosjuhla su 27.8. klo 10. Oona Huttunen, Aulikki Mäkinen, Johanna Isokangas.

Messu ja sadonkorjuun kiitosjuhla su 27.8. klo 10. Oona Huttunen, Aulikki Mäkinen, Johanna Isokangas.

Messu ja sadonkorjuun kiitosjuhla su 27.8. klo 10. Oona Huttunen, Aulikki Mäkinen, Johanna Isokangas.

Messu ja sadonkorjuun kiitosjuhla su 27.8. klo 10. Oona Huttunen, Aulikki Mäkinen, Johanna Isokangas.

Messu ja sadonkorjuun kiitosjuhla su 27.8. klo 10. Oona Huttunen, Aulikki Mäkinen, Johanna Isokangas.

Messu ja sadonkorjuun kiitosjuhla su 27.8. klo 10. Oona Huttunen, Aulikki Mäkinen, Johanna Isokangas.

Messu ja sadonkorjuun kiitosjuhla su 27.8. klo 10. Oona Huttunen, Aulikki Mäkinen, Johanna Isokangas.

Messu ja sadonkorjuun kiitosjuhla su 27.8. klo 10. Oona Huttunen, Aulikki Mäkinen, Johanna Isokangas.

Messu ja sadonkorjuun kiitosjuhla su 27.8. klo 10. Oona Huttunen, Aulikki Mäkinen, Johanna Isokangas.

Messu ja sadonkorjuun kiitosjuhla su 27.8. klo 10. Oona Huttunen, Aulikki Mäkinen, Johanna Isokangas.

Messu ja sadonkorjuun kiitosjuhla su 27.8. klo 10. Oona Huttunen, Aulikki Mäkinen, Johanna Isokangas.

Messu ja sadonkorjuun kiitosjuhla su 27.8. klo 10. Oona Huttunen, Aulikki Mäkinen, Johanna Isokangas.

Messu ja sadonkorjuun kiitosjuhla su 27.8. klo 10. Oona Huttunen, Aulikki Mäkinen, Johanna Isokangas.

Messu ja sadonkorjuun kiitosjuhla su 27.8. klo 10. Oona Huttunen, Aulikki Mäkinen, Johanna Isokangas.

Messu ja sadonkorjuun kiitosjuhla su 27.8. klo 10. Oona Huttunen, Aulikki Mäkinen, Johanna Isokangas.

Messu ja sadonkorjuun kiitosjuhla su 27.8. klo 10. Oona Huttunen, Aulikki Mäkinen, Johanna Isokangas.

Messu ja sadonkorjuun kiitosjuhla su 27.8. klo 10. Oona Huttunen, Aulikki Mäkinen, Johanna Isokangas.

Messu ja sadonkorjuun kiitosjuhla su 27.8. klo 10. Oona Huttunen, Aulikki Mäkinen, Johanna Isokangas.

Messu ja sadonkorjuun kiitosjuhla su 27.8. klo 10. Oona Huttunen, Aulikki Mäkinen, Johanna Isokangas.

Messu ja sadonkorjuun kiitosjuhla su 27.8. klo 10. Oona Huttunen, Aulikki Mäkinen, Johanna Isokangas.

Messu ja sadonkorjuun kiitosjuhla su 27.8. klo 10. Oona Huttunen, Aulikki Mäkinen, Johanna Isokangas.

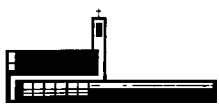
Messu ja sadonkorjuun kiitosjuhla su 27.8. klo 10. Oona Huttunen, Aulikki Mäkinen, Johanna Isokangas.

Messu ja sadonkorjuun kiitosjuhla su 27.8. klo 10. Oona Huttunen, Aulikki Mäkinen, Johanna Isokangas.

Messu ja sadonkorjuun kiitosjuhla su 27.8. klo 10. Oona Huttunen, Aulikki Mäkinen, Johanna Isokangas.

Messu ja

Knuuttila, Heikki Mononen. Anne-Mari Mertanen.

PUIJO

Puijon seurakunnan toimisto
040 4848 410, ma–pe klo 9–15
puijo@evl.fi

PUIJON KIRKKO

Taivaanpankontie 3

040 4848 419

Kesäinen musiikkituokio. Barokki Kuopio -festivaali ystävineen ke 28.6. klo 13. Anna Antikainen. Couperinin su-
vun cembalomusiikin juurilla.

Barokki Kuopio -festivaalin avajais-
konsertti Jokaiselle jotakin ke 28.6. klo 19. Anna Antikainen. Kuopiolaiset muu-
sikit vanhan musiikin parissa. Ohjelma
10 €, koko festivaalin ohjelmakirja 35 €.

Messu su 2.7. klo 10. Jaana Marjanen,
Hannele Mehtälä. Katariina Pennanen.
Aulakahvien jäl-
keen Pirkko ja Elias Said
kertovat Lähetysyhdis-
tys Kylväjän työstä Is-
raelissa.

Pihaseurat ke 5.7. klo 18. Kari Kuula, Hanne-
le Mehtälä. Katariina Pennanen.

Messu su 9.7. klo 10. Kari Kuula, Mari Voutilainen,
Jussi Keinonen. Susanna Pak-
kala-Koskelainen.

Kesäinen musiikkituokio. Improvisaa-
tioita kesäpyhien teksteistä ke 12.7. klo 13. Joona Saraste. Improvisaatiossa mu-
siikkia luodaan hetkessä. Se vaatii läsnä-
oloa ja heittäytymistä ja voi siksi kosket-
taa kuulijaa syvästikin.

Messu su 16.7. klo 10. Jaana Marjanen,
Joona Saraste. Miikka Huuskonen.

Pihaseurat ke 19.7. klo 18. Teemu Vouti-
lainen, Hannele Mehtälä. Miikka Huus-
konen.

Messu su 23.7. klo 10. Kari Kuula, Teemu Voutilainen, Hannele Mehtälä. Miikka Huuskonen, Katariina Pennanen, Markku Puhakka. Kesäpyhäkoulu kirkon pi-
halla messun aikana, sateella sisällä.

Kesäinen musiikkituokio. Visions-ur-
kuhetki ke 26.7. klo 13. Jussi Keinonen.
Ohjelmassa mm. Bach – Bird – Piazzolla
– Keinonen. Konsertin keskiössä on ke-
säkanttori Jussi Keinosen Visions-urkusä-
vellyksen ensisoitto.

Messu su 30.7. klo 10. Teemu Voutilai-
nen, Jussi Keinonen. Katariina Pennanen.
Kesäseurat ke 2.8. klo 18. Teemu Vouti-
lainen, Anna Antikainen. Pia Sahi Sousa.
Laulamme virsiä, joissa on tutut sävel-
mät ja Irja Turusen kirjoittamat uudet
sanoitukset itsenäisyyden juhluvuoden
kunniaksi. Yksinlaulu, Juhani Sivenius.

Messu su 6.8. klo 10. Kari Kuula, Teemu Voutilainen, Anna Antikainen.

Konfirmaatiomessu su 13.8. klo 10. Kari Kuula, Teemu Voutilainen, Joona Saraste. Markku Puhakka, Pia Sahi Sousa. Hir-

vijärvi 2 rippikoulun konfirmaatio. Lap-
sille pyhäkoulu.

Rauhanyhdistyksen seur la 19.8. klo 18. Olli Rantala.

Messu ja tehtävään siunaaminen su 20.8. klo 10. Jaana Marjanen, Teemu Voutilainen, Anna Antikainen. Diakonia-
työntekijä-lähetysyhteeri Pia Sahi Sou-
san ja emäntä Anu Erosen tehtävään siu-
naaminen. Lapsille pyhäkoulu. Kirkko-
kahvit.

Konfirmaatiomessu su 27.8. klo 10. Kari Kuula, Jaana Marjanen, Mari Voutilai-
nen, Teemu Voutilainen, Joona Saras-
te. Susanna Pakkala-Koskelainen. Tör-
mälän rippikoulun konfirmaatio. Lapsil-
le pyhäkoulu.

Konfirmaatiomessu su 27.8. klo 13. Kari Kuula, Mari Voutilainen, Teemu Vouti-
lainen, Anna Antikainen. Markku Puhak-
ka. Rytkyn rippikoulun konfirmaatio.

MUUT

Kansanlaulukirkko Konttilassa su 16.7. klo 12. Joona Saraste, Miikka Huuskonen, Anna Janka-Murros. Lounas 12 €/hlö.

Kirkkovenesoutu ja kansanlaulukirk-
ko **Tomperin saarella** to 20.7. klo

16.45. Teemu Voutilainen, Jussi Keinonen. Miikka Huusko-
nen. Lähtö Julkulan vene-
rannasta klo 16.45. Kan-
sanlaulukirkko Tompe-
rin saarella klo 18. Il-
moittautuminen en-
nakkoon kirkkovenee-
seen www.kuopionseurakunnat.fi/puijon-seurakunta viimeistään 16.7. Jär-
jestetään yhteistyössä Siilinjär-
ven seurakunnan kanssa.

Kesäseurat Ranta-Toivalassa ti 1.8. klo 18.30. Seija ja Pentti Rissasella os. Hir-
volanniementie 177. Leena Mäkäriäinen. Tiia Juzi.

Laulujen Metsäkirkko Puijonnokan laavulla su 27.8. klo 14. Jaana Marjanen, Joona Saraste. Ylioppilaskunnan Laula-
jien kvartetti. Nokipannukahvit ennen
metsäkirkkoa klo 13.30 alkaen. Yleisöä
pyydetään ottamaan mukaan retkituo-
leja tai istuinlustoja. Osa Suomi 100 ja
Kuopio juhlii -ohjelmaa.

YHTEINEN NUORISO- JA OPPILAITOSTYÖ

TUOMIOKIRKKO

Vuorikatu

040 4848 256

Kirkonmäki ja Pappila juhlii pe 25.8. klo 17–23. Osana laajempaa Kuopio juh-
lii -tapahtumaa. Toimintapisteet lapsi-
perheille ja nuorille Tuomiokirkon mäel-
lä klo 17–19 ja Pappilalla 18–20. Mukana
mm. Uppo-Nalle. Pappilalla Veisukahvi-
la klo 18–22. Jarkko Maukonen & Co. Toi-
velauluja Nuoren seurakunnan veisukir-
jasta. Tuomiokirkossa konsertti klo 19.
Edu Kettunen, Tommi Kalenius ja Nin-
ni Poijärvi. Tuomiokirkossa yömessu klo 22. Kaikkiin tilaisuuksiin vapaa pääsy. Jär-
jestää Seurakuntien yhteinen nuoriso-

ja oppilaitostyö sekä tuomiokirkkoseu-
rakunta.

Yömessu pe 25.8. klo 22. Kirkonmäki juh-
lii -tapahtuma.

PERHEASIAIN-NEUVOTTELUKESKUS

Asemakatu 7, Kuopio

Luottamuksellista keskusteluapua pa-
risuhteen kysymyksissä. Yhteydenotot
ma–pe klo 9–11 puh. 040 4848 480 tai
sähköpostitse perheneuvonta.kuopio@evl.fi. Löydät meidät myös Facebookista:
www.facebook.com/PNKkuopio

DIAKONIAKESKUS

Vuorikatu 21, Kuopio

Diakoniaakeskus on suljettu 12.7.–
30.7.2017.

Diakoniatyöntekijät tavoittaa parhai-
ten seurakuntayhtymän puhelinvaihteen
kautta 017 158 111, ajalla 28.6.–11.7.2017 ja
31.7.–30.8.2017

MUUT

Suomen Katulähetysliiton Kesäpäi-
vät Kuopiossa Kallaveden kirkolla 18.–
20.8.2017, katso kaikille avoimet tilaisuus-
det Kallaveden seurakunnan ilmoituksis-
ta sivulta 6.

Kierrätyspiste aukeaa kesätuon jäl-
keen ma 31.7. ja on avoinna ma, ke, pe
klo 11–13, Suokatu 22 B-rappu pohja-
kerros.

SIILINJÄRVI

Kirkkoherranvirasto ja taloustoimis-
to avoinna arkisin klo 9–11 ja 12–14 p. 017
288 4600 (khranvirasto), 017 288 4620
(talouststo). Haarahongantie 4, 71800
Siilinjärvi. siilinjärven.seurakunta@evl.fi
www.siilinjärvenseurakunta.fi, www.facebook.com/siilinjärvenseurakunta

SIILINJÄRVEN KIRKKO

Haarahongantie 2

Konfirmaatiomessu (RK 6) su 2.7. klo 10. Satu Väättäinen, Airi Heiskanen.
Duetto soi! -konsertti la 8.7. klo 18. Mervi Rautiainen, Mari Hautaniemi ja Ossi Jauhiainen. Ohjelma 10 €.
Konfirmaatiomessu (RK 7) su 9.7. klo 10. Unto Niskanen, Joona Kärnä.
Konfirmaatiomessu (RK 8) su 16.7. klo 10. Matti Hoffrén, Airi Heiskanen.
Sooloviulukonsertti kirkko ke 19.7. klo 18. Kreetta-Maria Kentala. Osa Siilifolkin ohjelmaa.
Lippu 10 €, huomioidaan festivaalialueen lipun hinnassa.
Messu su 23.7. klo 10. Heikki Kastarinen, Matti Hoffrén, Joona Kärnä.

Konfirmaatiomessu (RK 9) su 30.7. klo 10. Satu Väättäinen, Joona Kärnä.

Konfirmaatiomessu (RK 10) su 6.8. klo 10. Heikki Kastarinen, Heidi Haimilahti, Marjaana Kaisto.

Konfirmaatiomessu (RK 13) su 6.8. klo 14. Sanna Marin, Marjaana Kaisto.

Koulutiensä aloittavi-
en siunaaminen ti 8.8. klo 18.

Messu su 13.8. klo 10. Matti Hoffrén, Leena Laurinkari, Vesa Kajava.

Rauhanyhdistyksen seu-
rat su 20.8. klo 15.

Perjantaimessu pe 25.8. klo 18. Leena Laurinkari, Airi Heiska-
nen. Iltaatee päätysalissa.

Messu su 27.8. klo 10. Heikki Kastarinen, Unto Niskanen, Vesa Kajava.

SIILINJÄRVEN SEURAKUNTATALO

Haarahongantie 4

Kahvila Huili perjantaisin 18.8. alkaen
klo 9–12 alakerran kerhotilassa.

Kehitysvammaisten Kiva-kerho alkaa:
to 24.8. klo 15–16.30 päätysalissa.

Näkökerho alkaa: ti 29.8. klo 12–13.30
pätysalissa.

Raamattupiiri alkaa: to 31.8. klo 18 ko-
koushuoneessa.

VOURELAN KIRKKO

Rissalantie 2

Sanajumalanpalvelus su 16.7. klo 10 (huom. aika!). Mukana Ahosten sukuko-
kousväkeä.

Messu su 30.7. klo 10 (huom. aika!). Sep-
po Laitanen, Marjaana Kaisto. Mukana
Silvastin sukukokousväkeä.

Koulutiensä aloittavien siunaaminen
ke 9.8. klo 18.

Kahvila Kupponen tiistaisin 15.8. alka-
en klo 9–14 kerhotiloissa. Kaikenikäisten
kohtaamispaikka.

Sunnuntain Suomi -lounas su 27.8. klo 11. Hinta 7 €/aikuinen, 3 €/lapsi 4–10-
v. Ruokaa ja paikkoja 100 ensimmäisel-
le, kyläjuhliin voit osallistua myös omin
eväin.

Messu su 27.8. klo 13. Heikki Kastarinen, Leena Laurinkari, Airi Heiskanen.

MUUT

Diakoniatyön pop up -kahvila ti 4.7. klo 13–15 Leppäkaarre, Honkarannan-
tie 8, to 6.7. klo 10–12 Siilinjärven tori, pe 7.7. klo 10–12 Siilinjärven Apteekin edus-
ta, ma 10.7. klo 10–12 Vuorelan tori, ti 11.7. klo 13–15 Jussintie 9, Sulkavanniitty,
ke 12.7. klo 13–15 Innocum, St edusta, to 13.7. klo 10–12 Siilinjärven kirjaston edus-
ta, pe 14.7. klo 10–12 Toivonsäde, Ase-
matie 11. Kahvitarjoilu. Juttuseuraa dia-
koniatyöntekijöistä.

Kansalaulukirkko ti 4.7. klo 18 Koivu-
saaren Riihiraanassa. Seppo Laitanen.

Kansanlaulukirkko ti 11.7. klo 18 Jänne-
virralla Lapinluhdantien laavulla. Kah-
vitarjoilu.

Hartaushetki Akuliinassa ke 19.7. klo 14. Sanna Marin.

Kansanlaulukirkko to 20.7. klo 12 Siili-
folk-teltassa pelimannien säestyksellä.

Siilifolk jakaa klo 11.30–12.30 ilmaisia si-
sänpääsylippuja.

Kirkkovenesoutu ja kesäkirkko to 20.7. klo 18 Tomperin saarella yhdessä Puijon
seurakunnan kanssa. Kirkkovene
lähtee Kunnonpaikan vieras-
venelaiturista klo 17, pa-
luu klo 21. Ilmoittaudu
soutamaan viimeistään
14.7. p. 017 288 4600/
kirkkoherranvirasto.

Vaellusmessu su 30.7. klo 14 Patakukkulan-
Hamulan ulkoilureitil-
lä. Suomi100 -tapahtu-
ma. Matka 11 km, kesto n.
3 h. Normaali kunto ja terve-
ys riittävät. Mukaan sään mukai-
nen varustus, juotavaa ja pientä purta-
vaa, tarvittaessa kävelysauva.

Suomi100 -juhlavuoden kirkkove-
nesoutu su 20.8. klo 7 Jännevirran vene-
laiturista, Rantatie 17, Siilinjähdelle Män-
tyrannan luontokirkkoon. Soutumat-
ka 17 km kestää 2,5 h. Ilmoittaudu sou-
tamaan viim. 27.7. p. 017 288 4600/kirk-
koherranvirasto tai verkkosivun linkin
kautta.

Messu su 20.8. klo 10 Mäntyranan ke-
säteatterissa. Unto Niskanen, Sanna Ma-
rin, Marjaana Kaisto. Ei messua kirkossa.

Hartaushetki ke 23.8. klo 14 Akuliinassa. Unto Niskanen.

Pöljän tupaseurat su 27.8. klo 17 Muse-
olla, Museontie 58.

JÄRJESTÖT

HERÄTTÄJÄ-YHDISTYS

Kuninkaankatu 22, Kuopio

Herättäjäjuhlien rakennustalkoot
26.6–6.7. aloitus joka aamu klo 8 Nilsin
seurakuntakodilla.

Herättäjäjuhlat pe–su 7.–9.7. Nilsissä.
Seurat su 13.8. klo 19 Päivi ja Tapio Tolp-
pasella, Raatintie 170, Nilsii.

KUOPION YMPÄRISTÖN RAUHAN-YHDISTYS

Ahmatie 22, Kuopio

Seurat su 9.7. klo 18 Rauhanyhdistyk-
sellä.

Seurat su 16.7. klo 18 Rauhanyhdistyk-
sellä.

Seurat su 23.7. klo 18 Rauhanyhdistyk-
sellä.

Seurat su 30.7. klo 18 Rauhanyhdistyk-
sellä.

Seurat su 6.8. klo 14 Rauhanyhdistyk-
sellä.

POHJOIS-SAVON EV.LUT. KANSANLÄHETYS

Sairaalakatu 11, Kuopio

044 532 4523, p-savonkl@sekl.fi, www.pskl.fi

Kesäseurat ti 18.7. klo.18:30, Neulasuon-
tie 2:ssa, Panu ja Hanna-Kaisa Ranta-
kko.

Telkkipäivät 29.–30.7. Karttulasella. La
klo 18 raamattuhetki ja seurat, su klo 13
jumalanpalvelus Syvänniemen kirkossa,
saarnaa Heikki Huttunen, klo 14.30 tel-
tassa, seurakuntatalon pihalla, kirkko-

TAPAHTUU

Kirkkoveneellä luontokirkkoon

Kirkkovenesoutu ja kansanlaulukirkko
Tomperin saarella torstaina 20.7. Puijon
ja Siilinjärven seurakunnan yhteiseen
kirkkotapahtumaan on lähtö Julkulan
venesatamasta klo 16.45 ja Kunnonpaikan
vierasvenelaiturista klo 17. Kansanlaulukirkko
Tomperin saarella alkaa klo 18. Ilmoittaudu
soutajaksi Puijon kirkkoveneeseen 16.7.
mennessä www.kuopionseurakunnat.fi/puijon-seurakunta tai Siilinjärven
kirkkoveneeseen viimeistään 14.7.
Siilinjärven kirkkoherranvirastoon
puh. 017 288 4600.

Suomi 100 -juhlavuoden merkeissä
soudetaan kirkkoveneellä sunnuntaina
20.8. Jännevirran venelaiturista Siilinjähdelle
Mäntyranan luontokirkkoon. Soutu on

Siilinjärven kunnan ja seurakunnan yhteinen
juhlavuoden tapahtuma.

Kirkkovene lähtee klo 7 Jännevirran laitu-
rista (os. Rantatie 17). Soudettava matka on
17 km ja siihen kuluu 2,5 tuntia. Soudun päät-
teeksi voi osallistua luontokirkkoon Mänty-

rannan kesäteatterilla klo 10.

Soutuun on ilmoittauduttava viimeistään
27.7. puh. 017 288 4600 / kirkkoherranvirasto
tai siilinjärvenseurakunta.fi.

Lisätietoja: seppo.laitanen@evl.fi,
siilinjärvenseurakunta.fi.

Vaellusmessu 100 virrensäkeistön tahtiin

Vaellusmessu Siilinjärvellä 30.7. kutsuu
veisaamaan ja patikoimaan. Vaellusmessun
aikana veisataan 100 virrensäkeistöä
100-vuotiasta isänmaatamme siunaten.
Matkalla vietetään myös ehtoollista. Matkaan
lähdetään klo 14 Siilinjärven kirkolta reittiä
Rauhanpuiston hautausmaa – Vesijärvi –
Pieni Ruokolampi – Huosiainen – Syvä-
Kumpunen – Tarinaharju – Siilinjärven kirkko.
Matkaa on 11 km, matka-aika kolme tuntia.

Lisätiedot Seppo Laitaselta seppo.laitanen@evl.fi, puh. 044 728 4611 sekä
siilinjärvenseurakunta.fi

Löydä lisää
tapahtumia

kahvit, raamattuhetki ja seurat. Mukana lähettimme Leena Mäkräinen, Heikki ja Pekka Huttunen, Erkki Laitinen, ym.

Kesäseurat ti 1.8. klo.18.30 Kesäseurat Pentti ja Seija Rissasella, Hirvolanniemmentie 177, Ranta-Toivala. Leena Mäkräinen ja Tiia Juzi.

Kesäseurat ti 15.8. klo.18.30 Kesäseurat Sotkan Onni -kodalla, osoite Pääharjunniemi 156, Cecilia Kurkinen, puhe Veijo Olli, Vehnänjyvä.

Kesäseurat ti 29.8. klo.18.30 Ritva ja Kari Holopaisella, Raviraitti 14 Kuopio. Mukana Välke.

NNKY

Suokatu 22 B, 4. krs, Kuopio

044 772 1928, www.ywca.fi/paikallinen toiminta/kuopio

Muutamme uusiin toimitiloihin, Vuorikatu 22, ja aloitamme syyskauden toiminnan elokuussa.

AHOLANSAARI

Tiedustelut 050 4641 000,

www.aholansaari.fi tai

aholansaari@aholansaari.fi

Saaren tarina -kuunnelmakierros, uutta Aholansaareissa! Toteutettu Audio Guide -tekniikalla. Saat vastaanotosta korvakuulokkeet, joista omaan tahtiin kulkiessasi kuulet Saaren tarinaa seitsemässä eri kohteessa. 10 €.

Herättäjäjuhljen ohjelmaa: Tuulten leikkikalu -näytelmä ke 5.7. klo 20 Simola, to 6.7. klo 14 Aholansaari, pe 7.7. klo 14 Aholansaari ja klo 20 Simola, la 8.7. klo 20 Simola, su 9.7. klo 19 Aholansaari. 20 €.

Aholansaaren historiahetket: pe 7.7. klo 13 ja 15, la 8.7. klo 10, 11, 15, 16 ja 20.30, su 9.7. klo 16.

Silmillä varjo – Pia Perkiön runoja la 8.7. klo 21, Paavon pirtti. 10 €.

Perheleiri 10.–13.7.

Keva-leiri 17.–20.7.

Teologikokous ja esiveisaajien koulutus pöytä 22.–24.8.

SUOMEN RAAMATTUOPISTO

Kristillinen toimintakeskus Hupe-li, Laivarannantie 2, Levälähti, Tuusniemi: **Sana soi-ilta** pe 4.8. klo 18–20, ja **Pohjois-Savon alueen YSTÄVÄPÄIVÄ** la klo 12–16. Molemmissa mukana mm. Leo Louhivaara, Jouko Kauhanen, Eino Räsänen. Mahdollisuus yöpymiseen. Kysy lisää, Jouko Kauhanen 050 577 3780.

Matka Israeliin 27.10.–4.11.2017 Suomen Raamattuopiston ja Pohjois-Savon Kristillisten eläkeläisten järjestämänä. Matkan perushinta 999 €. Lähdemukaan! Tiedustelut ja ilmoittautumiset: Jouko Kauhanen 050 577 3780 ja Eino Räsänen 0500 671 898.

KANSAN RAAMATTUSEURA

Sanan Kulma,

Tulliportinkatu 22, Kuopio

Sanan Kulman toiminnassa on kesätauko. Kesällä tapahtumia Tervonsalmen loma- ja kurssikeskuksessa. Tarkemman ohjelman löydät osoitteesta www.tervonsalmi.fi

Retki Heinäveden Kirkastusjuhliin la 29.7. Bussi klo 7 Maaninka kko, 7.30 Siilinjärvi srk-talon p-paikka, pysähtyy tarvittaessa Vuorelan kirkon pysäkillä, 8.00 Kuopio Maljalahdenk. kaupungintalon takana. Edestakainen matka 25 €. Ilm/tied. 17.7. lähtien Liisa 050 386 1747.

Seuraava
Kirkko ja koti
ilmestyy 30.8.

**HERÄTTÄJÄJUHLAT
NILSIÄ 7.-9.7.2017**

TERVETULOA MUKAAN veisaamaan uudistettuja Siionin virsiä. Seurojen lisäksi ohjelmassa on muun muassa konserteja ja teatteria.

KATSO LISÄTIETOJA kuopionseurakunnat.fi ja herättäjäjuhlat.fi

Kesän 2017 iltamusiikit

Kesän iltamusiikit juhlistavat sekä 100-vuotista Suomea että reformaation 500 merkkivuotta. Upea konserttien sarja alkaa 29.6. **To-mi Satomaan** urkukonsertilla *Reformaatio 500 – Bachista minimalismiin*. Konsertin yhtenä teoksena on virolaisen Andreas Uibon minimalistinen sävellys *Apocalypsis Symphony*, jonka perusidea viittaa yhteen reformaation tuomaan käytännön muutokseen: ihmiset saivat kuulla Raamatun sanaa äidinkielenään. Musiikki on tässä meille kaikille yhteinen äidinkieli.

Dir.mus. **Pauliina Hyryn** urkukonsertti 13.7. vie kuulijat saksalaisen luterilaisuuden äärelle teemalla *Vater unser – Isä meidän* Felix Mendelssohn-Bartholdyn sekä Johann Sebastian Bachin musiikin välityksellä.

Heinäkuun aikana konsertoi kolme sopraanoa. Mezzosopraano **Mari Hautaniemi** esittää 6.7. yhdessä urkuri **Anu Pulkkinen** kanssa suomalaista liedä Ahti Sonniselta, Ilmari Hannikaiselta ja Antti Nissilältä sekä Bachin urkumusiikkia *Passacagliasta* sonaattien

kautta koraaleihin. Slovakialainen sopraano **Ingrida Gápová** ja urkuri **Risto Valtasaari** tuovat 20.7. kuultavaksi mm. Händelin *Messias-oratorion* aarian *If God be for us*. Konsertissa kuullaan myös Antonín Dvořákin *Raamatulliset laulut op. 99*, jotka pohjautuvat psalmeihin – eikä Bachin urkumusiikkiakaan ole unohdettu. Heinäkuun viimeisenä torstaina 27.7. konsertoi Taideyliopisto Sibelius-Akatemian laulutaiteen lehtorina syksyllä 2017 aloittava **Mari-Anni Hilander** yhdessä pianisti **Kristian Attilan** kanssa.

Elokuussa tulee konserttiviaikaksi neljä aktiivisesti eri puolilla maail-

maa konsertoivaa ja kysyttyä urkutaiteilijaa – 3.8. Etelä-Afrikassa syntynyt, nykyisin Itävallassa vaikuttava **Jeremy Joseph**, 17.8. italialainen **Giampaolo Di Rosa** sekä musiikin tohtorit **Ville Urponen** (10.8.) sekä **Jan Lehtola** (31.8.), jonka konserttiohjelmassa suomalainen edustus on Väinö Raitiolta. Lisäksi elokuussa konsertoi 24.8. pianisti **Risto Lauriala** konsertillaan *Harmonies poetiques et religieuses – Jumalan siunaus yksinäisyydessä*. Franz Lisztin musiikin lisäksi soivat reformaation hengessä Bach-Busonin koraalialkusoitot.

Katso tarkemmat tiedot
www.kuopionseurakunnat.fi

Mari Hautaniemi

Giampaolo Di Rosa

Jan Lehtola

Tomi Satomaa

Anu Pulkkinen

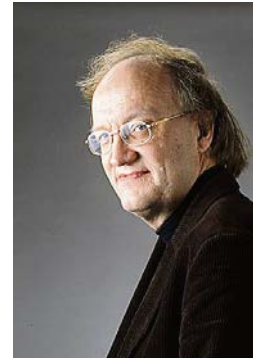
Pauliina Hyry

Ingrida Gápová

Ville Urponen

Risto Lauriala

**Kuopion
tuomiokirkossa
torstaisin
klo 20**

TAPAHTUU

Maaailman suurimmat kyläjuhlat 27.8.

100 sataan -viikonloppuna Siilinjärven seurakunta järjestää osana *Maaailman suurimpia kyläjuhlia* sunnuntaina 27.8.

klo 11 Suomi-lounaan paistimuikkuineen ja satokauden antimineen. Lounasta siivittää katusoitto-orkesteri ja yhteislaulu. Lounas päättyy kirkkohetkeen klo 13 Vuorelan kirkossa.

Hinta aikuiselta 7 €,

4–10-vuotiaalta 3 €. Ruokaa ja paikkoja on 100 ensimmäiselle, mutta kyläjuhliin voi osallistua myös omin eväin piknikillä.

Tapahtumaa tukevat mm. EtSi – Etelä-Siilinjärven asukasyhdistys, Vuorelan Kunto ja Vuorelan kyläyhdistys.

Pop up -kahvilat kiertueella

■ Diakoniatyöntekijät

Siilinjärvellä lähtevät pop up

-kahvilakiertueelle heinäkuun alussa.

Kahvilaan voi poiketa pullakahville ja juttelemaan diakoniatyöntekijöiden kanssa.

Aikataulu: ti 4.7. klo 13–15 Leppäkaare, Honkarannantie 8 to 6.7. klo 10–12 Siilinjärven tori, pe 7.7. klo 10–12 Siilinjärven Apteekin edusta, ma 10.7. klo 10–12 Vuorelan tori, ti 11.7. klo 13–15 Jussintie 9, Sulkavanniitty, ke 12.7. klo 13–15 Innocum, Si edusta, to 13.7. klo 10–12 Siilinjärven kirjaston edusta, pe 14.7. klo 10–12 Toivonsäde, Asematie 11.

■ **Myös Kallaveden seurakunnan diakoniatyöntekijät** jatkavat *Immeinen kohattavissa* -kierrosta ja pop up

-kesäkahviloita elokuussa. Tervetuloa juttelemaan, tarjolla kaffit, pullat ja mehut. **Aikataulu**

palvelukeskuksilla: ma 14.8. klo 13.30–15.30 Attendo, Pirtinkaari 12; ti 15.8. klo 13.30–15.30 Attendo saaristo, Tervaniitynkatu 1; ke 16.8. klo 10–12 Mainiokoti Pirtti, Pirtinkaari 3; ke 16.8. klo 13.30–15.30 Leväsen palvelukeskus, Leväsentie 27.

Aikataulu Maaningalla: ma 31.7. klo 12 nokipannukahvit Keskisaaren laavulla; ti 1.8. klo 10 kesäkahvit Hopperin pihalla ja klo 14 Kapteenjärven laavulla; ke 2.8. klo 13 Leppälähellä Kaarina Tenhusella Alatalossa, lälämentie 703.

Kallaveden seurakuntaviikko

Kallavesi virtaa -seurakuntaviikko

12.–22.8.2017. Viikon aikana on paljon tapahtumia: Leivän leipomistalkoot ja leivän siunaus; *Immeinen kohattavissa* pop up -kahvilat; *Reipas aamu* lähiliikuntapaistoissa; metsä-kirkkovaellus; toimintatuokiot lapsille ja perheille; *Viini ja virsi* -ilta; yhteislauluilta; hyväntekeväisyshölkä sekä nuorten tapahtuma. Lisätietoja Kallaveden seurakunnan verkkosivuilta tai toimistosta puh. 040 4848 327

Venetsialainen ilta

Tule viettämään tunnelmallista lyhtyjen valaisemaa iltaa Rytkyn leirikeskuksen rannassa ja kodalla perjantaina 25.8. klo 19. Ohjelmassa luttujen paistamista, kahvit ja mehut. Makkaranpaistomahdollisuus, pelejä lapsille, yhteislaulua ja yhdessäoloa. Mukana tunnelmassa Sanna Alanen ja Richard Nicholls.

Musiikkia seurakunnissa 28.6–30.8.2017

■ **Kesäinen musiikkituokio. Barokki Kuopio -festivaali ystävineen** Puijon kirkossa ke 28.6. klo 13. Couperinin suvun cembalomusiikin juurilla.

■ **Kesän iltamusiikki** Tuomiokirkossa to 29.6. klo 20. *Reformaatio 500 – Bachista minimalismiin. Tomi Satomaa*, urut. Ohjelma 10 € kirkon ovelta tuntia ennen esitystä.

■ **Konevitsa-kvartetin konsertti** Riistaveden kirkossa su 2.7. klo 18. *Taivaallista musiikkia ja Kansanlauluja*. Pietarilainen Konevitsa-kvartetti tulee jälleen konserttikiertueelle Suomeen. Konsertin monipuolinen ohjelma on oivallinen läpileikkaus Venäjän mieskamarikuorojen rikkaasta ohjelmistoperinteestä. Konevitsa-kvartetin ohjelmiston keskeinen osa on venäläinen kirkkomusiikki muinaisista luostarisävelmistä nykysäveltäjien teoksiin. Kirkkomusiikin lisäksi konserttien ohjelmassa on venäläistä kansan- ja sotilasmusiikkia. Konserttien tuotto menee Laatokalla sijaitsevan Konevitsan luostarin jälleerakentamiseen. Ohjelma 12 €.

■ **Päivämusiikki** Pyhän Johanneksen kirkossa ma 3.7. klo 12. **Anna Maria McElwain**, klavikordi. **Anthony Marini**, barokkiviulu. Vapaa pääsy.

■ **Kesän iltamusiikki** Tuomiokirkossa to 6.7. klo 20. *Bach ja suomalainen lied – Mari Hautaniemi*, mezzosopraano ja **Anu Pulkkinen**, urut. Ohjelma 10 € kirkon ovelta.

■ **Rakkauden Ateria** kirkko-oopperan Herättäjäjuhlien vierailuesitys Tuomiokirkossa pe 7.7. klo 19. Liput myynnissä lippu.fi tai tuntia ennen konserttia kirkon ovelta. Järj. Luterilaisen Kulttuurin Säätiö ja Suomalainen Kamariooppera.

■ **Siionia ja Sibeliusta** Juankosken Ylösnousemuksen kirkossa pe 7.7. klo 20. **Jouni Somero**, piano. Ohjelma 10 €.

■ **Jaakko Löytyn** konsertti Nilsin liikuntatalossa pe 7.7. klo 21.30. Jaakko Löytyn elämäntapa- ja lauluja. **Esa Ruuttunen**, baritoni ja Cello Spirituals -yhtye: **Jussi Makkonen**, lida-Vilhelmiina Laine, **Sini Eusebio**, **Matti Makkonen**. Kamarikuoro Harmonia ja Nilsin kirkkokuoro, joht. ja musiikin sovitus **Matti Makkonen**. Ohjelma 10 €.

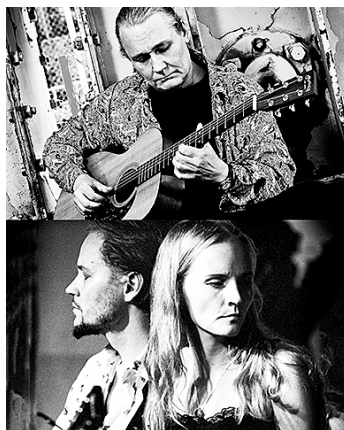
■ **Iltasoitto** Nilsin kirkon tornista pe 7.7. klo 22.

■ **Petri Laaksonen: Näet kauniinman maan** -konsertti Kaavin kirkossa la 8.7. klo 14. Kahden vuosikymmenen aikana Laaksonen on julkaissut kaksitoista soololevyä, useamman kokoelmalevyn sekä säveltäjänä lukuisia teemallisia albumeita. Hänen tuotantonsa onkin poikkeuksellisen monipuolista aina suosituista iskelmistä euroviisuhitteihin ja joululauluista hengellisiin sävelmiin. Runoilija **Anna-Mari Kaskisen** teksteihin Laaksonen on säveltänyt lukuisia pidettyjä hengellisiä lauluja, joista moni on kokenut saavansa voimaa ja lohdutusta. Konserttiin on vapaa pääsy. Ohjelma 5 €, jonka tuotto menee Nilsin herättäjäjuhlien hyväksi. Konsertti liittyy sekä Nilsin Herättäjäjuhlien oheisohjelmistoon sekä Kaavi-tapahtumaan.

■ **Blues & Gospel Rhythm Revue – lauluja kaipauksesta ja toivosta** Nilsin liikuntatalolla la 8.7.

Heikki ja Pauliina Vuorinen

Edu Kettunen, Tommi Kalenius ja Ninni Poijärvi

Petri Laaksonen

Duo Dryades

Konevitsa-kvartetti

Jaana Pöllänen

Tuulikki Pöllänen

klo 17 ja 20. **Jaakko Löytyn** isännöimässä juurevan gospelmusiikin kavalkadissa esiintyvät hänen lisäksi **Esa Kuloniemi** ja **Aija Puurtinen**, **Timo Kiiskinen** sekä **Dave Forrestfield & Jarkka Rissanen Gospel Rhythm Revue**. Mukana myös nuoret ja lahjakkaat laulaja-lauluntekijät **Venla Lankinen** ja **Anni Rusi**. Liput 20 €, alle 20-vuotiaat ilmaiseksi ennakkolipulla. Ennakko-lippuja saatavana Herättäjäjuhlien nuorisotyön koululta. Yli 10 hengen ryhmävaraukset ennakkoon sähköpostitse, mika.nuorva@h-y.fi.

■ **Duetto soi** -konsertti Siilinjärven kirkossa la 8.7. klo 18. Tilaisuus kuul-la kauneimpia klassisen musiikin duettoja ja hengellisiä yksinlauluja sekä uudempaa musiikkia. Esittäjinä ovat Savossa kasvaneet oopperalaulajat **Mervi Rautiainen** ja **Mari Hautaniemi**, pianistina ja urkurina toimii **Ossi Jauhiainen** Kuopion Alavan seurakunnasta. Laulajilla on takana vuosien yhteistyö Kansallisoopperassa, viimeisimpänä Melartinin Aino-oopperan esitys. Kirkkokonsertissa kuulemme mm. Händelin ja Mozartin upeita duettoja, tuttuihin teksteihin sävellettyä suomalaista musiikkia ja aikamme säveltäjän **Antti Nissilän** teoksia. Hänen sävelkielensä on nykyaikaista, mutta nojaa suomalaisen laulumusiikin perinteeseen. Ohjelma 10 €.

■ **Aholansaari Sinfoniettan 20-vuotisjuhlakonsertti** Nilsin kirkossa la 8.7. klo 20. Johtaa **Jyri Nissilä**, solistina baritoni **Esa Ruuttunen**. Käsiohjelma 10 € Aholansaaren koululta sekä tuntia ennen ovelta.

Esa Ruuttunen

■ **Histan veisaajien levynjulkistamiskonsertti** Muuruveden kirkossa la 8.7. klo 21. Lauluyhtye Histan veisaajat laulaa uudistettujen Siionin virsien rinnalla vanhempia ja uudempia veisuja elämästä, kuolemasta, muutoksesta ja pysyvyydestä. Uusi levy perustuu yhtyeen kiihtelyihin konserttikokonaisuuksiin *Kuolemasta ja Remontti*. Ohjelma 10 € vain ovelta.

■ **Iltasoitto** Nilsin kirkon tornista la 8.7. klo 22.

■ **Päivämusiikki** Pyhän Johanneksen kirkossa ma 10.7. klo 12. Pramea Ensemble: **Sari Straatsma** ja **Susanne Wendler**, traverso. Vapaa pääsy.

■ **Merikantaa ja vähän muuta** -konsertti Kaartin kirkossa ti 11.7. klo 18. **Ilkka Rissanen**, laulu ja **Suvi Nuutinen**, piano.

■ **Improvisaatioita kesäpyhien teksteistä** – musisoitua Puijon kirkossa ke 12.7. klo 13. Improvisaatio on musiikintuottamisen muoto, jossa musiikkia luodaan hetkessä. Se vaatii läsnäoloa ja heittäytymis-

Mervi Rautiainen

tä ja voi siksi koskettaa kuulijaa syvästikin. Kesäajan raamatuntekstit hiljentävät sanomansa äärelle kanttori **Joona Sarasteen** musisoidessa. Vapaa pääsy.

■ **Lauluja rakkaudesta** -konsertti Tuusniemen kirkossa to 13.7. klo 18. **Pauliina** ja **Heikki Vuorinen** laulavat lauluja rakkaudesta. Vapaa pääsy.

■ **Kesän iltamusiikki** Tuomiokirkossa to 13.7. klo 20. **Pauliina Hyry**, urut. Ohjelma 10 € kirkon ovelta.

■ **Huilunruppeemien iltamusiikkia** Maaningan kirkossa la 15.7. klo 18. *Ehkä kerran me levätä voimme*. Lauluryhmä Gospeliako sekä **Juha Kivineva**, kitara; **Seppo Niemelä**, kitara; **Teuvo Honkanen**, basso ja **Kasheshi Makena**, perkussiot.

■ **Luojan kaunein ajatus** -konsertti Maaningan kirkossa su 16.7. klo 14. Lauluja maaninkalaislähtöisten sisarusten, **Tuulikki** ja **Jaana Pölläsen**, elämän varrelta kotikirkossa. Monet muistavat Jaanan vuoden 2000 tangoprinsessana. Viime vuodet työ on kuitenkin painottunut hengelliseen musiikkiin ja esiintymiset ovatkin keskittyneet yhteiskristillisesti ympäri Suomea eri seurakuntiin ja tapahtumiin. Tuulikki puolestaan on laulanut Savonlinnan Oopperakuorossa, Savolaisen Osakunnan laulajissa ja nyttemmin Stavangerin sinfonia-kuorossa. Kaksikko säestävät Jaanan puoliso **Ville Uusitalo** ja kant-

tori **Talvikki Attila-Pekonen**. Käsiohjelma 10 €, jonka tuotto kokonaisuudessaan seurakunnan lasten musiikkityölle.

■ **Duo Dryadesin** konsertti Tuomiokirkossa su 16.7. klo 18. Ohjelma 10 €.

■ **Päivämusiikki** Pyhän Johanneksen kirkossa ma 17.7. klo 12. **Anna Maria McElwain**, piano. Vapaa pääsy.

■ **Sooloviulukonsertti** Siilinjärven kirkossa ke 19.7. klo 18. **Kreetta-Maria Kentala**. Osa Siililfolkin ohjelmasta. Lippu 10 €, huomioidaan festivaalialueen lipun hinnassa.

■ **Kesän iltamusiikki** Tuomiokirkossa to 20.7. klo 20. *Sopraanon kimalusta ja urkujen juhlaa – Ingrida Gápová*, sopraano ja **Risto Valtasaari**, urut. Ohjelma 10 € kirkon ovelta.

■ **Päivämusiikki** Pyhän Johanneksen kirkossa ma 24.7. klo 12. **Matti Turunen**, laulu ja **Tuomas Pyrhönen**, urut. Vapaa pääsy.

■ **Kesäinen musiikkituokio**. *Visions-urkuhetki* Puijon kirkossa ke 26.7. klo 13. **Jussi Keinonen**. Ohjelmassa mm. Bach – Bird – Piazzolla – Keinonen. Kesäisessä urkuhetkessä kuullaan monenlaista urkumusiikkia uudesta vanhaan. Konsertin keskiössä on kesäkanttori **Jussi Keinosen Visions-urkusävellyksen** ensisoitto.

■ **Kesäillan Sävel** -konsertti Tuusniemen kirkossa ke 26.7. klo 18. **Jorma Koponen** laulaa hengellisiä lauluja. Vapaa pääsy. Kotiseutuyhdistyksen kahvitarjoilu.

■ **Kesän iltamusiikki** Tuomiokirkossa to 27.7. klo 20. **Mari-Anni Hillander**, sopraano ja **Kristian Attila**, piano. Ohjelma 10 €.

■ **Kesäillan konsertti** Karttulan Syvänniemen kirkossa su 30.7. klo 18. Kirkkomusiikkia meiltä ja maailmalta. **Pirjo Honkanen**, sopraano; **Tee Karttunen**, huilu; **Anna Carlson**, viulu ja **Anna-Mari Linna**, sello, piano ja urut.

■ **Kesän iltamusiikki** Tuomiokirkossa to 3.8. klo 20. **Jeremy Joseph**, urut. Ohjelma 10 €.

■ **Jari Muta 70-v.-juhlakonsertti** Kaavin kirkossa su 6.8. klo 18. Yksinlaulu- ja soitinesityksiä. Mukana laulu- ja musiikkiryhmä. Vapaa pääsy. Ohjelma 5 €. Tuotto Raamattujakelutyölle. Jari Muta palveli Kaavilla pappina yli 30 vuoden ajan.

■ **Kesän iltamusiikki** Tuomiokirkossa to 10.8. klo 20. **Ville Urponen**, urut. Ohjelma 10 € kirkon ovelta tuntia ennen esitystä.

■ **Kesän iltamusiikki** Tuomiokirkossa to 17.8. klo 20. **Giampaolo di Rosa**, urut. Ohjelma 10 €.

■ **Kesän iltamusiikki** Tuomiokirkossa to 24.8. klo 20. **Jan Lehtola**, urut. Ohjelma 10 € kirkon ovelta tuntia ennen esitystä.

■ **Kirkonmäki juhlii** -tapahtuman konsertti Tuomiokirkossa pe 25.8. klo 19. **Edu Kettunen**, **Tommi Kalenius** ja **Ninni Poijärvi**.

■ **Soikoon virsi riemuiten!** Karttulan Syvänniemen kirkossa su 27.8. klo 18. Kesäaikaisia virsiä kvartetin eri tavoin toteuttamana. Kvartetissa laulavat **Anna-Mari Linna**, **Jaana Turunen**, **Richard Nicholls** ja **Pekka Kilpeläinen**.